

Stockholms folkskoledirektion och i samband därmed stående institutioner.

Folkskoledirektionen.

Brunkebergstorg 13, 2 tr., C. (postgiro-konto nr 1631); t. »folkskoledirektionen»; sessionstid: en eller flera onsdagar i varje månad under lästerminerna kl. 15,15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Genom k. stadgan den 27 sept. 1861 ang. folkundervisningen i Stockholms stad inrättades en för hela staden gemensam överstyrelse för stadens folkskolor, vars ställning och sammansättning m. m. sedermera vid flera tillfällen i olika avseenden förändrats. Genom k. m:ts beslut den 13 mars 1914 erhöll överstyrelsen för Stockholms stads folkskolor benämningen *Stockholms folkskoledirektion*.

Enligt lag angående folkskoleväsendet i Stockholm utgör folk- och fortsättningsskoleväsendet i Stockholm en för hela staden gemensam kommunal angelägenhet, som i huvudsak skall handhavas av Stockholms folkskoledirektion. Det regleras närmare av en särskild stadga angående folkundervisningen i Stockholm.

Enligt lagen den 14 februari 1920 om ändring av § 3 i lagen den 15 maj 1903 angående folkskoleväsendet i Stockholm skall folkskoledirektionen utgöras, efter stadsfullmäktiges beprövande, av minst nio, högst tjuguen ledamöter. I anledning härav beslöt stadsfullmäktige den 15 mars 1920 och 9 mars 1925 att direktionen skall utgöras av femton ledamöter. Av dessa utses en av Stockholms domkapitel, en, tillika ordförande, av stadskollegiet bland borgarråden samt återstående tretton ledamöter av stadsfullmäktige. Ledamot i direktionen väljes för en tid av två år och kan återväljas. Domkapitlet och stadsfullmäktige kunna ock utse suppleanter till det antal, som anses erforderligt (endast domkapitlet har hittills utsett sådan suppleant). Direktionen utser årligen inom sig en vice ordförande. Enligt kungl. stadgan ang. folkundervisningen i Stockholm äger folkskollärarpersonalen i Stockholm utse två re-

presentanter att närvara vid direktionens sammanträden med rättighet att, utom beträffande vissa i stadgan angivna ärenden, deltaga i överläggningarna, men ej i besluten, och att få till protokollet antecknad avvikande mening. Dessa representanter jämte två suppleanter för dem väljas för två år av folkskollärarkårens ombudsförsamling (se sid. 310) bland inom staden anställda lärare, som ej äro ledamöter av direktionen.

Folkskoledirektionen åligger, enligt den av k. m:t den 31 jan. 1941 fastställda instruktionen, att handhava huvudstadens folkskoleväsen i överensstämmelse med gällande författningar ävensom övriga undervisningsväsendet rörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt direktionen överlämnas.

I överensstämmelse med fortsättningsskolestadgans föreskrifter och stadsfullmäktiges beslut den 1 mars 1920 fungerar folkskoledirektionen som styrelse för de obligatoriska fortsättnings- och ersättnings-skolor, som inrättats i Stockholm fr. o. m. höstterminen 1920 (se sid. 309). Enligt § 50 av k. stadgan för fortsättningsskolan den 16 sept. 1918 äga fortsättningsskolans lärare likaledes utse en representant, jämte suppleant för denne, att närvara vid direktionens sammanträden med samma befogenhet vid behandling av ärenden rörande fortsättningsskolan som folkskollärarpersonalens representanter i fråga om folkskolärenden.

På framställning av folkskoledirektionen har k. m:t den 22 dec. 1939 - jämlikt k. kung. den 9 okt. 1914 ang. inspektion av folkskoleväsendet i stad, som ej deltagar i landsting - medgivit Stockholms stad fortsatt befrivelse tills vidare intill utgången av år 1949 från inspektion av sitt folkskoleväsen genom statens folkskolinspektör, dock skall denna befrivelse icke gälla granskningen och vitsordandet av folkskoledirektionens ansökningar om statsbidrag.

Folkskoledirektionen utgör styrelse för skolan för bildbara sinnesslöa barn (se sid. 332). Tidigare utövade folkskoledirektionen även ledningen av de kommunala mellanskolorna och högre folkskolorna. Sedan nya stadgor för dessa skolor utkommit den 2 juni 1933 och

FD

den 7 juni 1934, utgöra dessa skolor självständiga undervisningsanstalter under egna styrelser, vilka utses av folkskoledirektionen. Folkskoledirektionen handhar emellertid vissa uppgifter sammanhängande med den ekonomiska förvaltningen vid dessa skolor liksom vid de under år 1939 upprättade kommunala flickskolorna.

Vidare handhar folkskoledirektionen de förvaltningsuppgifter, som sammanhänga med stadens åligganden i avseende å de allmänna läroverken och det tekniska läroverket i Stockholm (jfr sid. 380, 384). Slutligen handlägger direktionen frågor angående förvaltningen av Stockholms borgarskolas (jfr sid. 385) och Navigationsskolas byggnader.

Folkskoledirektionen äger att å särskilda inom densamma utsedda nämnder, envar bestående av minst fem personer, överlämna att å dess vägnar fatta beslut i vissa ärenden. På grund härav har direktionen utsett dels en ekonominämnd, dels en skolhusnämnd. Ekonominämnden äger besluta angående tillämpning av gällande lönereglementen i vissa fall, vissa tjänstledighetsfrågor, upplåtelse av skolkolor, barnbespisningen, tilldelning till skolbarn av beklädnad, upphandlingar samt vissa andra ärenden av ekonomisk natur. I övrigt förbereder nämnden ekonomiska ärenden samt frågor ang. vissa tjänstetillsättningar, vilka skola prövas av folkskoledirektionen. Skolhusnämnden äger besluta om utförande av underhållsarbeten å skolhus och skolgårdar samt om åtgärder för verkställande av beslutade byggnadsarbeten, varjämte nämnden förbereder sådana skolhusärenden, som skola prövas av folkskoledirektionen.

Vidare har direktionen inom sig utsett sju delegerade för undervisningsärenden med uppgift att förbereda vissa tjänstefrågor och frågor av pedagogisk natur. Åt delegerade har även uppdragits att tills vidare handha enligt § 19 mom. 9 av folkskolestadgan direktionen eljest tillkommande åligganden med avseende å upprättande av förslag till tillsättande av ordinarie lärartjänster, ävensom frågor om befrielse från fortsättningsskoleplikt. Direktionen utser årligen inom sig en betygsnämnd med uppgift att å direktionens vägnar utfärda tjänstgöringsbetyg åt lärarpersonalen.

I varje territoriell kyrkoförsamling i Stockholm skall finnas ett skolråd. Ledamöter och suppleanter i skolråden väljas i enlighet med lagen om församlingsstyrelse den 6 juni 1930 för en tidsperiod av fyra år av församlingens kyrkofullmäktige. Ledamöter utses till ett antal av lägst fem och högst elva och suppleanter till det antal, som finnes lämpligt. Skolrådet väljer inom sig ordförande och vice ordförande, dock kan kyrkoherden i församlingen, ändock att han icke är ledamot, utses till ordförande. Rörande de olika skolrådets sammansättning se sid. 314 ff.

Församlings skolråd har enligt stadgan angående folkundervisningen i Stockholm till uppgift att genom framställningar till direktionen m. m. söka främja folkskoleväsendets utveckling såväl inom staden i dess helhet som särskilt inom församlingen. Skolrådet utfärdar, i vissa fall, efter vederbörande överlärares hörande, tjänstgöringsbetyg åt lärare samt skall av folkskoledirektionen höras i fråga om ny- eller ombyggnad av skolhus i församlingen m. m. Därjämte tager skolrådet, resp. skolrådets ordförande, viss befattning med ingripande mot lärjungar, vilka försumma skolgången.

Stadsfullmäktige hava ställt medel till folkskoledirektionens förfogande för beredande av studiestipendier åt i Stockholm mantalskrivna, mindre bemedlade ynglingar och flickor, och direktionen har — i enlighet med av stadsfullmäktige godkänt reglemente för Stockholms stads studiestipendier — tillsatt en särskild kommitté för uppgörande av förslag till tillsättande av ifrågakvarande stipendiater (se nedan). Stipendierna, som utdelas av folkskoledirektionen, äro avsedda att underlätta fortsatta studier för synnerligen begåvade ynglingar och flickor, som äro lärjungar vid offentlig läroanstalt eller hava för avsikt att vid sådan läroanstalt vinna inträde. Studiestipendierna kungöras till ansökan lediga i januari månad de år, för vilka anslag för ändamålet beviljats. Ansökning, åtföljd av erforderliga handlingar, skall därefter före februari månads utgång insändas till folkskoledirektionen. Stipendiets årsbelopp bestämmes särskilt för varje stipendiat. (Jfr sid. 401.)

Författningar m. m. Lag om församlingsstyrelse i Stockholm 6 juni 1930, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 245). Lag ang. folkskoleväsendet i Stockholm 15 maj 1903, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 265). K. stadgan ang. folkundervisningen i Stockholm 22 juni 1923, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 451; Kf 1941: nr 63). K. kung. 11 febr. 1938 med vissa best. ang. förflyttning av lärare vid folk- och småskolor, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 951; Svf 1941: nr 465). K. stadgan för fortsättningsskolan 16 sept. 1918, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 343). Instruktion för Stockholms folkskoledirektion 31 jan. 1941 (Kf 1940: nr 72). Reglemente för Stockholms folkskolor, fastställt av skolöverstyrelsen 22 aug. 1923, med ändr. Ordningsstadga för Stockholms folkskolor, fastställt av folkskoledirektionen 31 maj 1929. Reglemente för Stockholms fortsättningsskolor, fastställt av skolöverstyrelsen 5 mars 1921. Reglemente för Stockholms stads studiestipendier, godkänt av SF 18 jan. 1926, med ändr.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 28,482,887 kr., kapitalbudgeten (att täckas med lånemedel 36,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 13,349,245 kr. (därav statsbidrag 10,722,800 kr.).

Folkskoledirektionens ledamöter.*Ordförande*

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm.; t.
»stadshuset»; träffas i stadshuset alla var-
dagar 11—12.

Vice ordförande.

*Svensson, G. A., byggmästare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Beyer, C. N. T., redaktör.

*Carlsson, Alfred, kansliråd, stadsfullm.

Ebe, E. W., organisationschef.

*Hansson, A. B. N., assistent, stadsfullm.

*Hedström, f. Nilsson, Birgit K., redaktör, stads-
fullm.

*Josephsson, M. O., fil. lic.

Lundberg, K. V. J., rektor (utsedd av dom-
kapitlet).

*Lövgren, J. B., lektor, stadsfullm.

Månsson, O. P., instruktör, stadsfullm.

Söderström, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.

*Tomson, R. V., redaktör, stadsfullm.

Wallin, H. E., kassör.

Wikberg, S., seminarielärare.

Suppleant

(utsedd av domkapitlet).

Arbin, E. W., kyrkoherde.

*Lärarpersonalens vid folkskolorna
representanter.*

Åkesson, Anna J., stadsfullm.; Gustafson, E. G. K.

Suppleanter: Mogard, E. W.; Friberg, A. M.
Eleonora.

*Lärarkårens vid fortsättningssko-
lorna representant.*

Wennberg, E. B.

Suppleant: Ålander, A. H.

Kassaförvaltare.

Robach, E. C., ekonomidirektör.

Sekreterare.

Österberg, B. A. E. (se sid. 304).

**Folkskoledirektionens nämnder och
delegerade m. m.****Ekonominämnden.**

Carlsson, Alfred; Ebe, E. W.; Josephsson, M. O.;

Larsson, Oscar E., ordf.; Lövgren, J. B.;

Månsson, O. P.; Svensson, G. A., vice ordf.;

Söderström, f. Hagberg, Vera M.

Skolhusnämnden.

Hansson, A. B. N.; Larsson, Oscar E., ordf.;

Svensson, G. A., vice ordf.; Tomson, R. V.;

Wallin, H. E.

Delegerade för undervisningsärenden.

Beyer, C. N. T.; Hedström, f. Nilsson, Birgit K.;

Larsson, Oscar E., ordf.; Lundberg, K. V.

J.; Lövgren, J. B., vice ordf.; Söderström,

f. Hagberg, Vera M.; Wikberg, S.

Betygsnämnd

(enl. folkskolestadgans § 10).

Larsson, Oscar E. (självskr.); Lundberg, K. V.

J.; Lövgren, J. B.

Suppleanter: Hedström, f. Nilsson, Birgit K.;

Månsson, O. P.

**Kommittén för beredning av frågor
ang. utdelning av kommunala studie-
stipendier.**

(Jfr sid. 302.)

Lövgren, J. B., lektor, stadsfullm., ordf.; Ham-

berg, Astrid, f. d. rektor; Hansson, A. B. N.,

assistent, stadsfullm.; Jonzon, B. A. S., förste

folkskolinspektör; Söderström, f. Hagberg,

Vera M., fru, stadsfullm.

Sekreterare (690 kr.).

Bergholm, C. J., lektor.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december fem
revisorer jämte tre suppleanter för granskning
av folkskoledirektionens, arkivnämndens, musei-
nämndens, biblioteksnämndens, styrelsens för de
kommunala flickskolorna, styrelsens för de kom-
munala mellanskolorna, styrelsernas för de prak-
tiska mellanskolorna och högre folkskolorna samt
idrotts- och friluftsstyrelsens räkenskaper och
förvaltning under nästföljande år.

Andersson, J. Eric, spårvägsman, ordf.

Carström, A. E., spårvägsman.

Eidem, E. K. H., ombudsman.

Enestad, J. I., direktör.

Svedendahl, C. G. A., kontorist.

Suppleanter:

Hagström, f. Svensson, Anna M., fru.

Jonsson, E. A., kontorist.

Jäfvart, H. J. F., sekreterare.

FD Folkskoledirektionens expedition.¹⁾

Brunkebergstorg 13, 2 tr., C.; t. folkskoledirektionen; expeditionstid: 10—11,30, 12,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9—11,30, 12—13,30; 1 juni—24 aug. 9—13).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 414,890 kr.; inkomster: driftbudgeten 57,000 kr.

Ekonomidirektör (26)

(tillika föredragande i ekonomiärenden).

Robach, E. C.; träffas 14—15 (lördagar samt under juni—aug. 10—11).

Sekreterare hos direktionen (4,080 kr.).

Österberg, B. A. E., rådman; träffas i regel 14,30—15,30 (lördagar 13—13,30).

Sekreterare (23).

Garpe, D. A. J., tjf. (se sid. 88).

Kamrerare (2 kl.) (20).

Johansson, F. V.

Extra sekreterare vid expeditionen (7,560 kr.).

Göransson, B. T.

Förste kammarskrivare (17).

Lundqvist, S. A.; **Göransson, B. T.,** tjf. (se ovan), **tf. Nilsson, K.-E. B.**

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Barklund, Astrid M. E.; kassan hålles öppen 10—11,30, 12,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9—11,30, 12—13,30, 1 juni—24 aug. 9—13).

Förste kontorsskrivare (11).

Wallander, Karin J. M.; **Lenander, E. W. (Ella);** **Isberg, f. Magnusson, A. Torborg;** **Gehlin, Märta A. J.;** **Svenson, Lilly H. F.;** **Ericsson, Göta O. N. M.**

Två *extra kontorsassistenter* (4,020 kr.), tre *kontorsskrivare* (9), en *e. o. kontorskrivare* (IX), tre *första kontorsbiträden* (7), två *e. o. första kontorsbiträden* (VII), två *extra första kontorsbiträden* (3,840—2,880 kr.), ett *kontorsbiträde* (5), fyra *e. o. kontorsbiträden* (V), fyra *e. o. skrivbiträden* (IV), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), en *e. o. telefonist* (IV).

¹⁾ För kontorsgöromål tjänstgöra vissa befattningshavare vid inspektionen över folkskolorna.

Vid expeditionen är fr. o. m. 1942 inrättad en avdelning för ärenden om skolbarns beklädning på stadens bekostnad.

Byggnadsintendent (23).

Ellner, E. A. V.; träffas å folkskoledirektionens lokal i regel måndagar, tisdagar och torsdagar 15—16 samt onsdagar 13—16.

E. o. byggnadskontrollanter (XVII).

Hagrot, E. A.; **Lindblad, S. Y. F.**

E. o. städningsinspektör (XVII).

Lindgren, E. A. K.

Förste expeditionsvakt (8).

Ahlström, C. R. M.

En *expeditionsvakt* (6), en *e. o. expeditionsvakt* (VI).

Inspektionen över folkskolorna.

Brunkebergstorg 13, 2 tr., C.; t. folkskoledirektionen; expeditionstider: se nedan.

Vid ledningen och övervakandet av folkskolornas verksamhet biträdes direktionen av vissa tjänstemän.

Förste folkskolinspektören utövar närmast under direktionen den pedagogiska ledningen av och uppsikten över stadens folkskolor. Han skall vara närvarande vid direktionens sammanträden och äger att deltaga i överläggningarna, men icke i besluten. Vid sidan av förste folkskolinspektören finnas även två folkskolinspektörer, med uppgift för den ene att handlägga företrädesvis frågor av pedagogiskt administrativ natur angående folkskolorna och för den andre att handlägga frågor bl. a. angående fortsättningsskolorna ävensom frågor rörande anordningar för ungdomens yrkesval samt rörande enskilda skolor. Aktuaren biträder med skolstatistiska samt pedagogiska arbeten och utredningar m. m. Slöjdinspektören och slöjdinspektisen åligger att utöva tillsyn över undervisningen i slöjd och övervaka, att denna bedrivs enligt de grunder, direktionen fastställt. Inspektion över undervisningen i hushållsgöromål tillkommer skolköksinspektisen, som också biträder med ordnande av barnbespisningen. Gymnastikinspektörerna åligger att genom besök i skolorna taga noggrann kännedom om gymnastikundervisningens skötande i dessa samt lämna lärare och lärarinnor nödiga råd och upplysningar, att genom föredrag och demonstrationer inför lärarpersonalen befordra de gymnastiska övningarnas ändamålsenliga bedrivande samt att med uppmärksamhet följa de ordnade

lekövningar, som vid skolorna förekomma m. m. Fr. o. m. år 1938 är inrättad en befattning såsom bibliotekskonsulent med uppgift att utöva närmaste ledningen av folkskolornas biblioteksväsen och inom folkskolektionen biträda vid beredning av biblioteksärenden.

Instruktioner m. m. K. kung. 9 okt. 1914 ang. inspektion av folkskoleväsendet i stad, som ej deltagit i landsting, med ändr. K. brev ang. inspektionen av folkskoleväsendet i Stockholm 22 dec. 1939. Instruktioner 25 nov. 1910 för förste och [andre] folkskolinspektören samt 14 dec. 1903 för slöjdinspektören, slöjdinspektrisen och gymnastikinspektören. Reglemente ang. avlöning och pension för överlärare samt inspektörer och inspektriser i vissa undervisningsgrenar vid Stockholms folkskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 152,670 kr.

Förste folkskolinspektör (D).

Jonzon, B. A. S. (förordn. t. o. m. ³⁰/_e 1943); träffas måndagar och torsdagar 14,30—15,30 och onsdagar 10—11.

Folkskolinspektörer (24).

Stålfelt, P. E.; träffas måndagar och torsdagar 14,30—15,30 och onsdagar 10—11.

Stenberg, K. J. E., stadsfullmäktiges 2:e vice ordf.; träffas måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11.

Aktuarie (19).

Ceder, C. T.

Slöjdinspektör

(11,268 kr. samt ett ålderstillägg å 720 kr. efter fem år).

Nilsson, G.; träffas å direktionens lokal måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11; dessutom i bostaden per telefon alla vardagar 7—7,30, 60 72 89.

Slöjdinspektris

(7,680 kr. samt ett ålderstillägg å 600 kr. efter fem år).

Valentin, f. Kempendahl, Elsa C.; träffas å direktionens lokal måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11; dessutom i bostaden per telefon alla vardagar 6,30—7,30, 60 06 39.

Skolköksinspektris

(7,680 kr. samt ett ålderstillägg å 600 kr. efter fem år).

Enström, Ellen F.; träffas å direktionens lokal måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt

onsdagar 10—11; dessutom i bostaden per telefon alla vardagar 7,30—8,15, 60 65 57.

Gymnastikinspektris

(7,680 kr. samt ett ålderstillägg å 600 kr. efter fem år).

Ekmán, Elna; träffas å direktionens lokal måndagar och torsdagar 14,30—15,30 samt onsdagar 10—11; dessutom i bostaden per telefon alla vardagar 7—7,30, 51 80 51.

Gymnastikinspektör (2,280 kr.).

Grubb, J. G., kapten; träffas i bostaden per telefon alla vardagar 11,15—12, 33 14 79.

Föreståndare för hjälpklasserna.

Claëson, Rnt J. A.; träffas å hjälpklassernas expedition i Kungsholms skola, Mariebergsgatan 34, 1 tr. t. h., tisdagar och lördagar 8—9, onsdagar 14—15, t. 50 62 92; dessutom i bostaden per telefon måndagar 17—18, 25 22 94.

Bibliotekskonsulent.

Vakant, *tf.* (för vissa begränsade arbetsuppgifter) **Larson, Ch. L.** (se sid. 322); träffas å direktionens lokal måndagar och torsdagar 15—16.

E. o. assistent (XII)

(vid barnbespisningen).

Gerdrup, f. Windmark, H. Inga L.

E. o. trädgårdsmästare (XII).

Olsson, K. S.

Folkskolornas läkarvård.

Skolöverläkaren skall bl. a. hava den närmaste ledningen av och tillsynen över skolläkares och skolsköterskors arbete samt över skolornas sundhetsförhållanden och anordningar för barnens fysiska fostran. Han skall vidare under folkskolektionen ansvara för åtgärder vid inträffade fall av epidemiska sjukdomar, handlägga tjänsteärenden angående skolläkare och skolsköterskor samt förbereda ärenden rörande skolhälsovården för föredragning i folkskolektionen. Skolöverläkaren tjänstgör dessutom såsom skolläkare inom ett skollikardistrikt (se sid. 306).

För den allmänna hälsovården äro anställda skollikare, som hava sin verksamhet förlagd till ett eller flera överlärdistrikter.

Skollikaren har till huvudsakliga åligganden att undersöka alla nyinskrivna barn samt

FD

alla barn i fjärde klassen, att underkasta barn, vilka på grund av sitt hälsotillstånd böra stå under särskild uppsikt, ytterligare undersökning så ofta sådan erfordras, att hänvisa barn till specialläkare och polikliniker m. m., att besluta om barns befrielse helt eller delvis från skolarbetet, att utfärda intyg för särskild undervisning, att varje vårtermin verkställa frivillig undersökning av barn, som avgå från skolan, att hålla mottagningar i skolan för att undersöka till honom hänvisade barn och i lindrigare fall själv eller genom skolsköterska lämna erforderlig behandling, att i fall av behov anvisa hemmen nödig läkarhjälp för barnen, att föra s. k. hälsokort angående barnens hälsotillstånd och kroppsbeskaffenhet, att biträda med undersökning och urval av barn, som skola sändas till skollovskoloni, att vid fall av smittsam sjukdom i skolan vidtaga åtgärder till förekommande av smittans spridning, att ägna uppmärksamhet åt skolans hygieniska förhållanden samt att årligen avgiva redogörelse över sin verksamhet.

Dessutom finnas anställda specialläkare för undersökning av sjukdomar i öron, näsa och svalg, för ögonsjukdomar, för talrubbingar, för ortopediska sjukdomar, ävensom en konsulterande läkare för underlivssjukdomar hos flickorna. För undersökning av barn, som föreslås till intagning i hjälpklass, i observationsklass för psykopatiska barn eller i s. k. läsklass för barn med läs- och skrivsvårigheter, finnes en särskild psykiatrisk utbildad läkare, vilken jämväl skall övervaka den psykiska och fysiska vården av hjälpklassbarnen i nämnda klasser. För hörsel-svagklasserna och friluftsklasserna äro likaledes läkare anställda. Slutligen finnas vid folkskolorna polikliniker för behandling av ögon-sjukdomar, talrubbingstfel, sjukdomar i öron, näsa och svalg samt tjugufatta tandvårdspolikliniker (se nedan). I vissa skolor meddelas ljusbehandling för barn, som därav äro i behov. För astmasjuka skolbarn finnes skolhemmet för astmasjuka (se sid. 145).

Vidare äro anställda nitton skolsköterskor med uppgift att biträda skolläkarna, genom hembesök övervaka att skolläkarnas ordinationer följas, meddela behandling i enklare fall etc.

Instruktioner. I avvaktan på utfärdande av nya instruktioner gälla t. v. provisoriska bestämmelser ang. skolläkarnas åligganden, antagna av folkskoledirektionen 12 juni 1912, jämförda med bestämmelser antagna av folkskoledirektionen 27 nov. 1936, instruktion för hjälpklassläkaren, antagen av folkskoledirektionen 22 dec. 1932 samt instruktion för skolsköterska, antagen av folkskoledirektionen 14 febr. 1919.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 214,550 kr. (Betr. tandvårdspolikliniker se sid. 307.)

De utgående arvoden till läkarna vid folkskolorna äro beräknade efter 1:40 kr. per barn och år.

Skolöverläkare (27).

Lindsjö, D. M. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1943), tjl., *tf.* Svedenius, C. G., stadsfullm., träffas å folkskoledirektionen måndagar och onsdagar 14,30—15,30 samt torsdagar 10—11; t. folk-skoledirektionen ».

Läkare vid folk- och fortsättnings-skolorna.

För allmän läkarvård.

(Läkarna ha vissa bestämda dagar s. k. veckomottagningar i skolorna.)

Ottander, C. O. C. (Kungsholms distr.).

Naglo, O. N. O. (St Görans distr.).

Lindsjö, D. M., tjl., *tf.* Bauer-Albrechtson, E. A. R. (Adolf Fredriks skola).

Gyllencreutz, Sara A. H. (Gustav Vasa skola och Matteus distr.).

Salén, S. (Klara skola samt fortsättnings- och ersättnings-skolorna).

Bauer-Albrechtson, E. A. R. (Jakobs och Johannes skola).

Böttiger, G. E. A. (Engelbrekts distr.).

Gunther, J. G. A. (Hedvig Eleonora och Oscars distr. samt Storkyrkans skola).

Lind, T. H. B. (Katarina norra skola och Katarina södra distr.).

Hulting, C. G. (Eriksdals distr.).

Svedenius, C. G., stadsfullm. (Sofia distr.).

Anzén, G. G. (Maria distr.).

Pettersson, H. T. (Högalids distr.).

Ericsson, V. A. (Enskede, Skarpnäcks och Älvsjö distr.).

Fredbärj, K. T. (Midsommarkransens distr.).

Engström, A. H. (Blommensbergs distr.).

Sylvan, H. O. K. (Alviks, Ångby och Bromma södra distr.).

För specialvård.

Grönblad, Ester E. (för ögonsjukdomar).

Björlin, O. S., stadsfullm. (Storkyrkans skola, Adolf Fredriks och Gustav Vasa, Matteus, Klara, Jakobs och Johannes, Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars överlärdistr. samt fortsättnings-skolorna)

Hambraeus, C. M. (Katarina norra skola, Katarina södra, Eriksdals, Sofia, Maria, Enskede, Skarpnäcks och Älvsjö överlärdistr. samt Katarina västra skola) (för sjukdomar i öron, näsa och svärgl.).

Ygberg, N. H. (Kungsholms, St Görans, Högalids, Midsommarkransens, Blommensbergs, Alviks, Ångby samt Bromma södra överlärdistr.)

Kågen, G. B. (för talrubbingar).

Lundblom, A. F. (för ortopediska sjukdomar).

Söderbaum, H. Gunhild (för underlivssjukdomar hos flickorna).

Ramer, K. T. (för hjälpklasserna, observationsklasserna, ordblindklasserna och Katarina västra skola).

Hæggström, A. E. (för klasserna för hörselsvaga)

Kjellin, G. V. (för friluftsklasserna i Engelbrekts skola).

Fyra *skolsköterskor* (7), sju *e. o. skolsköterskor* (VII), åtta *extra skolsköterskor* (4,044—3,000 kr.).

Polikliniker för ögonsjukdomar.

För behandling av ögonsjukdomar hos barnen vid Stockholms folkskolor äro anordnade två polikliniker. Lokaler: Adolf Fredriks skola och Högalids skola.

Läkare (3,780 kr.).

Grönblad, Ester E.

Polikliniker för sjukdomar i öron, näsa och svalg.

För behandling av sjukdomar i öron, näsa och svalg hos barnen vid Stockholms folkskolor äro anordnade tre polikliniker. Lokaler: Johannes skola, Eriksdals skola och Kungsholms skola vid Mariebergsgatan.

Läkare (2,520 kr.).

Björlin, O. S., stadsfullm.; Hambræus, C. M.; Vgberg, N. H.

Polikliniker för talrubbningsfel.

För behandling av talrubbingar hos barnen vid Stockholms folkskolor äro anordnade två polikliniker för talrubbingar. Lokaler: Jakobs skola och Katarina norra skola.

Läkare (2,520 kr.).

Kågén, G. B.

Fyra *lärarinnor* för talrubbingar.

Tandvårdspolikliniker.

Vid Stockholms folkskolor är anordnad fullständig tandvård, vilken meddelas i vid flertalet folkskolor upprättade tandvårdspolikliniker. Barnen erhålla behandling under första skolåret och sedermera i mån av behov två gånger årligen. Vid tandvårdspoliklinikerna äro anställda dels tandläkare, dels tandsköterskor. Ledningen av verksamheten utövas av skolövertandläkaren.

Instruktion. Bestämmelser rörande Stockholms folkskolors tand[vårdspoli]kliniker, antagna av folkskoledirektionen 14 juni 1918.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 477,450 kr.; därejämte ersättning till Eastman-institutet 23,000 kr.

Skolövertandläkare (26).

Strandberg, S. O.; expedition: Maria skola, Ringvägen 23, Sö.; t. 43 63 00; mottagnings-tid: tisdagar och fredagar 9—10.

Första tandsköterska (6).

Tholin, f. Mårtensson, Tinis M.

Tandläkare finnas i följande folkskolor:

Kungsholms överlärardistrikt.

Mariebergsgatan 34, K.; t. 50 52 60; kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (21).

Steenhoff-Noreen, Fanny H. L.

Skoltandläkare (17).

Hahn, f. Thomasson, Gertrud M. A.

S:t Görans överlärardistrikt.

Fredhäll, K.; t. 53 24 38; Essingestråket 24, Stora Essingen; t. 51 52 24; kliniktid: 8—16.

E. o. skoltandläkare (XXI).

Rupertz, f. Widman, Else C.

Kristineberg, K.; t. 53 54 90; kliniktid: 8—16.

E. o. skoltandläkare (XXI).

Scharp, f. Fredriksson, Ester E.

Matteus överlärardistrikt.

Norrtullsgatan 18, Va.; t. 33 38 70; kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (21).

Flodberg, Fanny.

Klara, Jakobs och Johannes överlärardistrikt.

Klara Södra Kyrkogata 13—15, C; t. 10 65 18; Roslagsgatan 61, Va.; t. 33 47 40; kliniktid: 8—13,30.

Skoltandläkare (17).

Atler-Eskilson, Greta.

Engelbrekts överlärardistrikt.

Valhallavägen 76, Ö.; t. 10 73 95; kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (21).

Lind-Neumüller, Emy M.

FD

Hedvig Eleonora och Oscars
överlärnardistrikt.

Linnégatan 37, Ö.; t. 6222 36; kliniktid:
8—16.

Skoltandläkare (21).

Huss-Åkerström, Ingrid.

Storkyrkans och Katarina norra
överlärnardistrikt.

Svartmangatan 20—22, St.; t. 11 52 19;
Tjörhovsgatan 15—17, Sö.; t. 40 88 11;
kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (21).

Norén, A. Emelie H.

Katarina södra överlärnardistrikt.

Soflagatan 2, Sö.; t. 43 82 20; kliniktid:
8—16.

Skoltandläkare (21).

Lundh-Samuelsson, Asta.

Eriksdals överlärnardistrikt.

Ringvägen 58, Sö.; t. 40 23 52; kliniktid:
8—16.

Skoltandläkare (21).

Blomgren, f. Lagerborg, Willy.

Sofia överlärnardistrikt.

Skånegatan 117, Sö.; t. 43 90 90; klinik-
tid: 8—16.

Skoltandläkare (21).

Stilow, Dagmar E.

Maria överlärnardistrikt.

Ringvägen 23, Sö.; t. 40 32 06; kliniktid:
8—16.

E. o. skoltandläkare (XXI).

Hansell, f. Lindenau-Nylander, Greta.

Högalids överlärnardistrikt.

Folkskolegatan 11—13, Sö.; t. 43 65 98;
kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (21).

Westerståhl, f. Wadensten, Gullborg L.

Enskede överlärnardistrikt.

Stockholmsvägen 30, Enskede 1; t. 49 09 02;
Ålandsvägen 13, Enskede 1; t. 49 38 03;
kliniktid: 8—16.

E. o. skoltandläkare (XXI).

Nordström, Gunhild S.

Skarpnäcks överlärnardistrikt.

Skarpnäck, Enskede 2; kliniktid: 8—16.

E. o. skoltandläkare (XXI).

Boll, E. V.

Älvsjö överlärnardistrikt.

Örby skola, Huddingevägen 425, Älvsjö 2;
t. 47 03 09; Långbrodals skola, Älvsjö 1;
t. 47 21 50; kliniktid: 8—13,30.

Skoltandläkare (17).

Perman, S. A.

Midsommarkransens överlärnardistrikt.

Midsommarkransens skola, Midsommar-
kransen; t. 45 10 95; kliniktid: 8—13,30.

Skoltandläkare (17).

Gejrot, f. Hellgren, Carola K.

Blommensbergs överlärnardistrikt.

Blommensbergs skola, Blommensberg,
Stockholm 9; t. 45 20 95; Mälarhöjdens
skola, Mälarhöjden; t. 46 14 55;
kliniktid: 8—16.

E. o. skoltandläkare (XXI).

Cornelius, f. Pettersson, Ruth I.

Alviks överlärnardistrikt.

Alviks skola, Traneberg; t. 25 61 69; kli-
niktid: 8—16.

Skoltandläkare (21).

Löfgren, H. A.

Ängby överlärnardistrikt.

Ängby skola, Ängby; t. 37 14 27; klinik-
tid: 8—16.

E. o. skoltandläkare (XXI).

Bergström, f. Christiansson, Ruth E.

Bromma södra överlärnardistrikt.

Ålstens skola, Nyängsvägen 72—80 (mitt-
för Ålstensgatan), Ålsten; t. 25 44 55;
Olovslunds skola, Nockeby; t. 25 44 55;
kliniktid: 8—16.

Skoltandläkare (21).

Lindström, f. Andersson, Astrid P.

Femton tandsköterskor (5), tre e. o. tand-
sköterskor (V), fyra e. o. tandsköterskor
(IV).

Fortsättnings- och ersättningsskolorna.

I enlighet med bestämmelserna i k. stadgan ang. fortsättningsskolan den 16 sept. 1918, är lärjunge, som med fullständigt avgångsbetyg lämnat den egentliga folkskolan eller på annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper, pliktig att inträda i fortsättningsskola, såvida han icke erhåller därmed jämförlig undervisning. Huruvida annan undervisning skall medföra fullständig eller partiell befrielse från fortsättningsskolan, avgöres av folkskoledirektionen i dess egenskap av fortsättningsskolstyrelse i Stockholm. Enligt utbildad praxis är genomgående av folkskolans högre avdelning (se sid. 310) likvärdigt med fullgjord fortsättningsskoleplikt. Skolpliktigt skall deltaga i fortsättningsskolans undervisning under för skoldistriktet fastställd tid. Skolplikten upphör i varje fall, då den skolpliktige fyllt aderton år.

Fortsättningsskolans undervisning skall i Stockholm omfatta högst 440 undervisningstimmar, fördelade på två år med högst 33 veckor årligen och med 6 å 7 veckotimmar. Eleverna bevista skolan en förmiddag i veckan. De få i regel själva välja den veckodag, som med hänsyn till arbetsanställningen är mest lämplig. Undervisningen i de särskilda skolavdelningarna är dels av yrkesbestämd karaktär och avsedd att giva förberedande yrkesutbildning åt sådana elever, som hava anställning i eller ämna ägna sig åt visst yrke, dels av allmän karaktär och inriktad på meddelandet av fortsatt allmänbildning. I överensstämmelse härmed är innevarande år skolorna fördelade på följande linjer: för gossar: fortsättningsskola för allmän utbildning; för flickor: fortsättningsskola för 1) husligt arbete, 2) sömnadsarbete samt 3) handel.

För de lärjungar, som vid skolålderns slut erhållit tillstånd att avgå från folkskolan, men som på grund av bristande färdighetsförmåga eller av annan orsak ej kunnat inhämta hela folkskolekursen, hava upprättats obligatoriska ersättningsskolor enligt i fortsättningsskolestadgan givna föreskrifter. För ersättningsskolorna gälla i tillämpliga delar samma bestämmelser i fråga om skolplikt som för fortsättningsskolorna (se ovan).

Fortsättnings- och ersättningsskoleavdelningar voro tidigare anordnade i flertalet folkskolor och underställda resp. överlärare, men numera undervisas gossar från samtliga överlärardistrikt i Adolf Fredriks skola (Saltmätargatan 2) och flickor i Klara skola (Klara Södra Kyrkogata 13—15). Ledning och tillsyn över de sålunda centraliserade fortsättnings- och ersättningsskolorna handhaves av den ene av folkskolinspektörerna.

Antalet elever i fortsättnings- och ersättningsskolorna utgör värmerminen 1942 839, därav 522 gossar, fördelade på 24 avdelningar och 317 flickor, fördelade på 14 avdelningar.

Författningar. K. stadgan för fortsättningsskolan 16 sept. 1918, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 343). Reglemente för Stockholms fortsättningsskolor, fastställt av skolöverstyrelsen 5 mars 1921. K. kung. ang. avlöning åt lärare vid fortsättningsskolan samt statsbidrag till sådan avlöning 30 dec. 1932, med ändr. 2 juni 1933, 30 juni 1936, 19 nov. 1937, 7 juni 1940 och 13 juni 1941 (se Kfh 1941: sid. 363; Svf 1941: nr 469).

Avlöningar. Lärare och lärarinnor vid fortsättnings- och ersättningsskolorna, tillsammans: 48,600 kr. Avlöningarna utgå för lärare med full tjänstgöring med avlöning såsom ord. folkskollärare resp. småskollärare och för timlärare i form av årsarvoden per veckotimme under 33 veckor med 130 kr. för arbetskunskap och allmänna ämnen samt 110 kr. för övningsämnen (förutom rörligt tillägg).

Folkskolorna.

Hela staden utgör ett skoldistrikt. Varje territoriell församling utgör efter folkskoledirektionens bestämmande ett eller flera skolområden. Där särskilda förhållanden sådant förändra, kunna två eller flera församlingar eller delar av närliggande församlingar förenas till ett skolområde. Dessutom finnas av Stockholms stad helt eller delvis (genom anslag å barnavårdsnämndens stat) bekostade folkskolor vid två av barnavårdsnämndens barnhem, barnhemmet Eolshäll och Sättra barnkoloni, vid sjukhusdirektionens barnsanatorium vid Hamra samt vid Stockholms stadsmissions barnhem vid Bortorp i Gryts och Hyltinge församlingar i Södermanlands län (jfr sid. 273). Vid dessa folkskolor finnas sju läraravdelningar. Nämda avdelningar beröras ej i den följande redogörelsen.

Varje skolområde utgör ett överlärardistrikt.¹⁾ Överläraren har närmaste ansvaret för undervisningen vid folkskolan inom sitt distrikt. I de skolhus, där överläraren icke har sin huvudexpedition, äro för ordningens övervakande särskilda tillsyningslärare utsedda. Överläraren är alltid lärare vid folkskolorna och förordnas efter förslag av k. skolöverstyrelsen av direktionen för en tid av i regel högst fem år. Till överlärare kan även kvinna förordnas. Ordinarie lärare antages av folkskoledirektionen. E. o. lärare antages av direktionen tills vidare under viss tid, som ej må överstiga ett läsår. Överläraren och de vid skolorna i hans distrikt tjänstgörande lärarna och lärarinnorna utgöra distriktets lärarkol-

¹⁾ Fullständiga uppgifter rörande lärarpersonalen återfinnas i en av folkskoledirektionen årligen utgiven matrikel och rörande skollokalerna m. m. i folkskoledirektionens senaste årsberättelse.

FD legium, i vilket överläraren är ordförande. Varje lärarkollegium utser inom sig ett ombud för varje helt eller påbörjat tiotal av ledamöternas antal. Dessa ombud utgöra tillsammans lärarkårens ombuds församling, som minst en gång varje år på kallelse av direktionens ordförande sammanträder med direktionens och skolrådets ledamöter samt folkskolinspektörerna, övriga inspektörer och överlärarna för överläggning om frågor angående folkskoleväsendet.

Barns skolålder räknas från och med det kalenderår, under vilket barnet fyller 7, till och med det, under vilket barnet fyller 14 år. Lärjunge, som före skolålderns slut inhämtat för avgång erforderliga kunskaper, äger rätt att bli från skolgång befriad, dock icke före det kalenderår, under vilket han fyller 13 år. Har lärjunge icke vid skolålderns slut inhämtat för erhållande av avgångsbetyg stadgat kunskapsmätt, är han, såvitt han ej saknar erforderlig fattningsgåva eller hindras från skolgång genom sjukdom eller lyte, skolpliktig till och med det läsår, som utlöper under det kalenderår, då lärjungen fyller 15 år.

Folkskolan i Stockholm omfattar sju obligatoriska årsklasser, av vilka de två lägsta tillhöra småskolestadiet. Såsom överbyggnad på dem finnes en folkskolans högre avdelning, omfattande en årsklass (»åttonde klass»). Denna senare skolkorm är organiserad på en linje, omfattande flertalet avdelningar, med undervisningen inriktad på allmänbildande ämnen och två elementärt yrkesbetonade linjer, en teknisk linje (för gossar) samt en huslig linje (för flickor).

Den årliga undervisningstiden i folkskolan utgör 39 veckor. Den dagliga undervisningstiden omfattar i regel 4—6 undervisningstimmar à 45 minuter. Lärjungarna i varje klass fördelas i parallellavdelningar, vilka undervisas var för sig av särskilda därtill utsedda klasslärare eller klasslärarinnor. Lärjungantalet i varje avdelning bör i klasserna 1—2 av folkskolan ej understiga 24 eller överstiga 30, i folkskolans övriga klasser ej understiga 30 och ej överstiga 40 samt i folkskolans högre avdelning ej understiga 24 och ej överstiga 35. I årsklasserna 1—4 av folkskolan bildas blandade avdelningar av gossar och flickor. I övrigt bildas särskilda goss- och särskilda flickavdelningar; dock må undantagsvis blandade avdelningar anordnas även i folkskolans högre klasser och i dess högre avdelning. Vid indelningen iakttages i övrigt, att avdelningslärare (avdelningslärarinnor) i den utsträckning förhållandena medgiva behåller samma avdelning klass efter klass. Antalet undervisningsavdelningar vid Stockholms folkskolor uppgår vårterminen 1942 till inalles 1,107 med tillsammans 28,352 skolbarn.

Beträffande de högre folkskolorna se nedan, sid. 325, och beträffande fortsättnings- och ersättningsklasserna se ovan, sid. 309.

Hjälpklasser för intellektuellt efterblivna barn inrättades år 1905 och finnas

till ett antal av 54 undervisningsavdelningar. För dessa hjälpklasser, som fr. o. m. år 1933 stå under särskild ledning av en för dem förordnad föreståndarinna (se sid. 305) tillämpas särskild undervisningsplan, avpassad för sju årsklasser, motsvarande folkskolan, och en fortsättningsklass, motsvarande folkskolans högre avdelning. Antalet barn i hjälpklass bör ej överstiga femton.

Observationsklasser för psykopatiska barn med normal intelligens inrättades 1933 och finnas till ett antal av 12 undervisningsavdelningar.

Specialklasser för barn med läs- och skrivsvårigheter s. k. läsklasser, inrättades 1938 och finnas till ett antal av 8 undervisningsavdelningar.

Observations- och läsklasserna stå under ledning av föreståndarinnan för hjälpklasserna.

Beträffande skolan för bildbara sinnesslöa barn se sid. 332.

För barn, som på grund av sjuklighet eller lyte icke lämpligen kunna deltaga i folkskolans undervisning, anordnas genom direktionens försorg särskild undervisning, i regel omfattande en timme om dagen.

Friluftsklasser för vissa tuberkulösa barn finnas inrättade sedan 1914 och omfatta 5 undervisningsavdelningar, förlagda till för ändamålet särskilt inredda lokaler i Engelbrekts, Eriksdals, Högalids och Midsommarkransens skolor.

Klasser för hörselsvaga barn finnas inrättade sedan 1922 och omfatta 6 undervisningsavdelningar.

Undervisning i kvinnlig slöjd meddelas i de tre lägsta klasserna åt såväl gossar som flickor samt i de högre klasserna åt flickor. Gossarna erhålla fr. o. m. fjärde klassen undervisning i olika slags gosslöjd, företrädesvis i trä-, metall- och pappslöjd samt i mindre utsträckning i bokbinderi.

Undervisning i hushållsgöromål meddelas åt flickorna i folkskolans sjunde och åttonde klasser, i hjälpklassernas femte, sjätte och sjunde klasser, ävensom i hjälpklassernas fortsättningsklass. En del av gossarna i åttonde klassen åtnjuta undervisning i hushållsgöromål i stället för slöjdundervisning. Undervisningen meddelas i särskilda skolkök.

Undervisning i trädgårdsskötsel meddelas i skolträdgårdar, f. n. till antalet 16. I skolträdgårdarna meddelas åt elever, som det önska, teoretisk och praktisk undervisning under den varmare årstiden. Därjämte tillhandahållas från trädgårdarna för skolornas behov krukväxter samt växter för undervisningen i naturkunnighet och teckning.

I de flesta skolhusen finnas gymnastiksal-lar, i vilka barnen erhålla undervisning 1—3 gånger i veckan. Gymnastikskor och gymnastiklekräuter tillhandahållas genom direktionens försorg åt barn, som icke kunna anskaffa sådana. Öv-

ningarna ledas i allmänhet av vederbörande lärare och lärarinnor. Till hjälp vid gymnastikundervisningen äro emellertid anställda ett antal fackutbildade gymnastiklärarinnor. Förutom vanlig friskgymnastik anordnas i flertalet folkskolor s. k. hållningsgymnastik, avsedd för sådana barn, som äro behäftade med ryggradsdeformiteter. Fr. o. m. läsåret 1941—1942 anordnas särskilda friluftsdagar. Friluftst lekar och idrottsövningar förekomma dels under vissa av friluftsdagarna, dels under vissa årstider i stället för gymnastik; materiel för lekar och idrottsövningar anskaffas genom direktionens försorg, och lekplatser hava anordnats i skilda delar av staden (jfr även under idrotts- och friluftsstyrelsen, sid. 342). I de flesta av skolhusen äro inrättade skolbad; därjämte beredes ett stort antal barn tillfälle till sjöbad och simövningar i vissa av Stockholms stads badinrättningar och friluftsbad (se sid. 346). Dessutom är fr. o. m. år 1922 simundervisning allmänt genomförd. Den bedrivs i skolornas simbassänger, företrädesvis med eleverna i folkskolans fjärde och femte klasser. Vid varje skola finnes en uppsättning skidor, avsedda för eleverna. Vid vissa skolor äro på stadens bekostnad skridskobanor anordnade, varjämte i viss utsträckning utnyttjas de allmänna skridskobanorna (jfr sid. 345, 403). Under den varmare årstiden förekomma utflykter och skolors, dels i staden och dess omgivningar, dels, för vissa äldre årsklasser, till olika trakter av landet. (Beträffande sommarkolonier för barn se sid. 403.)

Med anslag av stadsfullmäktige anordnar folkskoledirektionen undervisning i instrumentalmusik vid skolor, till vilka instrument, mestadels på enskild väg, blivit anskaffade. Musikkårer finnas f. n. vid 24 skolor.

I anslutning till den ordinarie skolundervisningen anordnas förevisningar av skolfilm, varjämte genom radioapparater tillgodogöras de för skolor anordnade radioföredragen.

Under åtskilliga år hava vidtagits särskilda åtgärder i syfte att vägleda från folkskolan avgående elever vid val av fortsatt, mer yrkesbestämmd skolutbildning. Denna verksamhet har genom av stadsfullmäktige beviljat anslag kunnat utvidgas till att avse jämväl val av yrke. Verksamheten bedrivs i form av upplysningsföredrag och därtill anknuten enskild rådgivning, varjämte genom folkskoledirektionens försorg utarbetade broschyrer med råd och anvisningar rörande fortsatt skolutbildning och yrkesval utdelas till elever i avgångsklasserna samt i fortsättningskolorna.

Vid samtliga skolor finnas lärarbibliotek. Biblioteken omfattade den 1 jan. 1942 inalles 44,144 band. För lärarnas fortbildning hava med stadsfullmäktiges understöd (f. n. indraget), årligen anordnats föredrag och sammanhängande kurser.

Vid skolorna finnas lärjungebibliotek, vilkas sammanlagda bokantal den 1 jan. 1942 uppgick till 128,645 band. Därjämte äro i klassavdelningarna anordnade mindre klassbibliotek. Till upprättande och underhåll av för eleverna avsedda skolbibliotek kan jämlikt k. kung. den 24 jan. 1930 statsbidrag erhållas. Genom anordnande under den mörkare årstiden (omkr. 1 okt.—1 april) av s. k. läsaftnar i skolbiblioteken har man i vissa skolor berett barnen tillfälle till mer ostörd läxläsning samt till läsning av lämplig ungdomslitteratur och annan bildande litteratur.

Den 16 febr. 1942 beviljade stadsfullmäktige 100,000 kr. att under år 1942 användas för bestridande av kostnader för fritidssysselsättning för ungdom i åldern 14—18 år, omfattande bl. a. traslörd, gymnastik m. m., sömnad och klädvård, musik, hemvård och matlagning, metallslöjd, barnavård, dramatik och teckning. Denna fritidssysselsättning igångsattes i början av mars med ca 5,200 deltagare, varav ca 1,600 utgöres av ungdom, som slutat folkskolan.

För elever i folkskolans högre avdelning och fortsättningskolan anordnas föredrag- och musikaftnar, till vilka jämväl lärare och föräldrar inbjudas. Särskilda medel äro beviljade för anordnande i skolorna av föräldraaftnar med föredrag över frågor, som röra lärjungarnas fostran.

Bespisning av behövande skolbarn bekostas av staden och omfattar såväl frukost- som middagsbespisning. Enligt av stadsfullmäktige den 29 dec. 1915 fastställda bestämmelser tillkommer det folkskoledirektionen att anordna bespisningen och utöva ledningen av densamma i dess helhet. Avgörandet rörande vilka barn som äro i behov av skolbespisning tillkommer lokala kommittéer, en för varje överlärardistrikt, bestående av ordförande utsedd av folkskoledirektionen — för närvarande överläraren vid varje skola —, en medlem utsedd av skolrådet, företrädesvis bland skolbarnens målsmän, en medlem utsedd av fattigvårdsstyrelsen i församlingen, en medlem utsedd av den eller de arbetsstugestyrelser, som hava sin verksamhet inom överlärardistriktet, folkskolans överlärare samt en lärare eller lärarinna utsedd av skolans lärarkollegium. För lokalkommittéerna har av direktionen fastställt instruktion den 30 maj 1916. Antalet i bespisningen deltagande skolbarn utgjorde höstterminen 1941: i middagsbespisningen 8,860, varav 1,797 betalande, och i frukostbespisningen 1,040, varav 286 betalande. Fr. o. m. år 1925 har bespisningen utvidgats till att i viss utsträckning omfatta även behövande barn i fortsättningskolorna.

Fr. o. m. år 1942 gäller, att föräldrar och målsmän, som icke äga tillgång att bekosta barnens skolgång, skola genom skoldistriktets försorg erhålla understöd. På grund härav omhänderhar folkskoledirektionen fr. o. m. samma år ett särskilt anslag, varifrån företrädesvis bekostas kläder och skodon åt behövande skolbarn.

FD

Författningar. Reglemente för Stockholms folkskolor, fastställt av skolöverstyrelsen 22 aug. 1923, med ändr. Ordningsstadga för Stockholms folkskolor, fastställt av folkskoledirektionen 31 maj 1929. Instruktion för överlärare i Stockholms stads skoldistrikt, fastställt av skolöverstyrelsen 22 juli 1930. Instruktioner för tillsyningslärare vid Stockholms folkskolor, fastställda av folkskoledirektionen 29 april 1932. Instruktion för föreståndaren för hjälpklasserna, fastställd av folkskoledirektionen 22 dec. 1932. K. mts avlösningsreglemente för lärare vid folk- och småskolor 30 sept. 1937, med ändr. 17 juni 1938, 19 april, 21 juni och 19 ang. 1940 samt 13 juni 1941 (se Kfh 1941: sid. 927; Svf 1941: nr 459). K. kung. 26 nov. 1937 med vissa bestämmelser i anledning av ny lönerreglering för lärare vid folk- och småskolor. K. kung. 10 dec. 1937 med tilläggsbestämmelser till avlösningsreglementet 30 sept. 1937 för lärare vid folk- och småskolor, med ändr. 19 april 1940. K. kung. 13 juni 1941 med provisoriska avlösningsbestämmelser under budgetåret 1941/1942 för lärare vid folk- och småskolor m. fl. K. cirkulär 13 juni 1941 ang. provisoriska avlösningsbestämmelser under budgetåret 1941/1942 för lärare vid folk- och småskolor m. m. K. kung. 30 aug. 1941 ang. avlöning till vissa kommunalt anställda lärare m. fl. under tjänstledighet för deltagande i hemvärnsövningar eller hemvärnskurser. K. kung. 16 jan. 1942 ang. kristillägg under första kvartalet 1942. K. kung. 16 febr. 1940 med bestämmelser om avlöning till vissa lärare i statens och kommuns tjänst under tjänstledighet för fullgörande av uppdrag såsom förlägningschef m. m. vid utrymning av skolor i anledning av krig eller krigsfara. K. kung. 21 juni 1940 ang. inskränkt rätt för befattningshavare, inkallad till militär tjänstgöring, att åtnjuta semester eller ferier. K. kung. 2 juli 1940 ang. rätt för viss civil personal att för löneklassuppflyttning taga i beräkning tid för tjänstgöring vid försvarsväsendet i anledning av förstärkt försvarsberedskap eller partiell mobilisering. K. kung. 10 dec. 1937 ang. statsbidrag till avlöning av lärare vid folk- och småskolor m. m., med ändr. K. kung. 15 juni 1939 ang. fördelningen av orterna i riket å de i civila och militära avlösningsreglementena upptagna ortsgrupperna. K. kung. 17 dec. 1937 ang. fördelningen av orterna i riket å de i 14 § avlösningsreglementet 30 sept. 1937 för lärare vid folk- och småskolor upptagna hyresgrupperna. K. kung. 11 febr. 1938 med vissa bestämmelser ang. förflyttning av lärare vid folk- och småskolor, med ändr. 13 juni 1941 (se Kfh 1941: sid. 951; Svf 1941: nr 465). K. kung. 13 dec. 1935 med särsk. föreskrifter ang. ersättning för flyttningskostnad åt vissa befattningshavare i statens tjänst. K. kung. 26 juni 1925 med tilläggsbestämmelser till avlösningsreglementet 22 juni 1921 för befattningshavare vid statsdeparte-

ment och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen (ang. läkarvård m. m. vid olycksfall). K. kung. 24 maj 1940 och 13 juni 1941 ang. vissa särskilda besparingsåtgärder inom folkskoleväsendet. K. cirkulär 28 juni 1941 till skolöverstyrelsen m. fl. med provisoriska bestämmelser rör. friluftsdagar i folkskolan m. m. K. kung. ang. statsbidrag för undervisning i slöjd vid folkskola m. m. 24 maj 1940, med ändr. K. kung. 9 febr. 1940 med bestämmelser i fråga om avlöning till vissa övningslärare vid folkskolor m. m. under tjänstledighet på grund av inkallelse till värnplikts-tjänstgöring i anledning av anbefalld förstärkt försvarsberedskap eller partiell mobilisering m. m. K. kung. 28 febr. 1941 med bestämmelser i fråga om avlöning åt övningslärare vid folkskolor m. fl. vid vissa tjänstgöringshinder. K. kung. 16 jan. 1942 ang. kristillägg under första kvartalet 1942. K. kung. ang. statsbidrag för undervisning i hushållsgöromål vid folkskola m. m. 30 juni 1920, med ändr. K. kung. 6 mars 1936 ang. statsbidrag till byggnader för folkskoleväsendet, med ändr. Skolöverstyrelsens kung. 19 aug. 1941 med anvisningar rör. handläggningen av ansökningar om byggnadsbidrag för nya undervisningslokaler enligt k. kung. 6 mars 1936 ang. statsbidrag till byggnader för folkskoleväsendet. K. kung. 5 juni 1931 om provisorisk avlösningsförbättring åt lärare i slöjd och hushållsgöromål vid folk- och småskolor och därmed jämförlig läroanstalt. K. kung. 22 juni 1923 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folk- och småskolor m. fl. (gäller numera lärare i slöjd och hushållsgöromål). K. kung. 6 okt. 1939 om inskränkt tillämpning av kung. 22 juni 1923 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folk- och småskolor m. fl. K. kung. 31 maj 1934 ang. övergång från kalenderår till redovisningsår vid beräkning av löner och statsbidrag för vissa kommunala skolor m. m., med ändr. K. kung. ang. boställsordning för lärare vid folk- och småskolor 10 dec. 1937. Reglemente ang. avlöning och pension för överlärare samt inspektörer och inspektriser i vissa undervisningsgrenar vid Stockholms folkskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. Avlösningsreglemente för lärarpersonalen i övningsämnen vid Stockholms folkskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. 20 febr. och 7 juni 1922, 18 dec. 1929, 15 dec. 1930, 16 mars 1931, 20 dec. 1934 och 14 dec. 1936. Reglemente för statens pensionsanstalt 31 dec. 1919, med ändr. K. mts reglemente 17 juni 1938 ang. tjänstepension för lärare vid folk- och småskolor m. fl., med ändr. (se Kfh 1941: sid. 1005). K. mts reglemente 17 juni 1938 ang. familjepension för efterlevande till lärare vid folk- och småskolor m. fl., med ändr. (se Kfh 1941: sid. 1016). K. kung. med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer 18 juni 1925, med ändr. Reglemente ang. tilläggs-pension för

lärarpersonal vid Stockholms folkskolor, högre folkskolor och kommunala mellanskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. 15 jan. och 18 juni 1923. Stadgar för Stockholms folkskolors bibliotek, fastställda av folkskoledirektionen 30 maj 1930, jämförda med folkskoledirektionens beslut 24 febr. 1939. K. kung. 24 jan. 1930 ang. understödande av folkbiblioteksväsendet, med ändr. Bestämmelser ang. handhavandet av barnbespisningen vid Stockholms folkskolor, antagna av SF 29 dec. 1915, med tillägg 15 dec. 1926. Instruktioner för vaktmästare (jämte vissa städerskor), värmelednings-skötare och baderskor vid Stockholms folkskolor, fastställda av folkskoledirektionen 15 febr. 1929.

Stat år 1942. För folkskolorna: utgifter, driftbudgeten 15,456,270 kr.¹⁾; inkomster, driftbudgeten 7,829,700 kr. (därav statsbidrag 7,733,900 kr.); för folkskolelokalerna: utgifter, driftbudgeten 4,748,570 kr., kapitalbudgeten (att täckas med låneandel 36,000 kr.); inkomster, driftbudgeten 654,900 kr. (därav statsbidrag 237,000 kr.).

Avlöningar m. m.²⁾ Överlärare. 22 överlärare, därav 1 vakant: förutom avlöning såsom ordinarie folkskollärare tilläggslösn 3,600 kr. samt ett ålderstillägg å 720 kr.

Ordinarie lärare i läs- och skrivämnen. Tillsammans 220 manliga folkskollärare och 541 (därjämte 20 första halvåret 1942) kvinnliga folkskollärare samt 309 (därav 20 fr. o. m. den 1/7 1942) småskollärare.³⁾

E. o. lärare i läs- och skrivämnen.⁴⁾ 58 e. o. kvinnliga småskollärare.

För ordinarie och e. o. lärare i läs- och skrivämnen gälla betr. avlöning m. m. k. mits avlöningsreglemente 30 sept. 1937 (Kfh 1941: sid. 927), m. fl. tidigare nämnda författningar.

Ordinarie lärare och lärarinnor i övningsämnen. 43 lärarinnor i kvinnlig slöjd, 15 lärare i teckning, 17 lärarinnor i gymnastik, 14 lärare i sång: var och en 3,900 kr. (därav 300 kr. provisorisk löneförbättring), 37 lärarinnor i hushållsgöromål: var och en 3,810 kr. (därav 300

kr. provisorisk löneförbättring) jämte fri middag under arbetsdagarna (90 kr.); dessutom till samtliga övningslärare tre ålderstillägg, var och ett å 360 kr., efter resp. tre, sex och nio års tjänstgöring. 2 yrkeslärare i resp. trä- och metallslöjd, var och en 4,440 kr. (därav 240 kr. provisorisk löneförbättring) samt tre ålderstillägg, var och ett å 600 kr., efter resp. tre, sex och nio års tjänstgöring. 16 lärare i träslöjd, 10 lärare i metallslöjd och 2 lärare i bokbinderi, var och en 4,200 kr. (därav 300 kr. provisorisk löneförbättring) samt tre ålderstillägg, var och ett å 420 kr., efter resp. tre, sex och nio års tjänstgöring. 8 lärare i pappslöjd, var och en 3,000 kr. (därav 300 kr. provisorisk löneförbättring) samt tre ålderstillägg, var och ett å 300 kr., efter resp. tre, sex och nio års tjänstgöring. (Pappslöjds lärarinnorna äga dock ej uppbära högre sammanlagda löneförmåner, inberäknat den provisoriska löneförbättringen, än småskollärarinnorna i motsvarande löneklass.)

E. o. lärare och lärarinnor i övningsämnen.¹⁾ 4 e. o. lärarinnor i kvinnlig slöjd, 2 e. o. lärarinnor i teckning, 3 e. o. lärare i sång, 4 e. o. lärarinnor i hushållsgöromål samt 15 e. o. lärarinnor i gymnastik, 4,080—3,300 kr. per år för full tjänstgöring samt vid mindre omfattande tjänstgöring motsvarande mindre belopp.

12 e. o. lärare i manlig slöjd: 4,200—3,300 kr. per år för lärare i trä- och metallslöjd och 3,180—2,400 kr. per år för lärare i pappslöjd med full tjänstgöring samt vid mindre omfattande tjänstgöring motsvarande mindre belopp.

Lärare i instrumentalmusik, tillsammans: 26,000 kr.

Särskild undervisning: 28,000 kr.

Bibliotekarier och assistenter vid skolbiblioteken: tillsammans 15,825 kr. Resp. arvoden utgå med belopp, som till viss del stå i relation till antalet utlåningstimmar vid resp. bibliotek och beräknas efter 2 kr. per timme för bibliotekarie och efter 1,50 kr. per timme för assistent (förutom rörligt tillägg).

Föreståndare för skolträdgårdarna: arvode 1,020 kr.

Personal för barnbespisningen: tillsammans 185,000 kr. Trettioen kokerskor (2,205—1,890 kr.), åttiotvå köksbiträden (1,963—720 kr.).

Sekreterarna i skolråden avlönas av de olika församlingarna med växlande belopp.

Vaktbetjäning m. m. 17 värmelednings-skötare samt 14 vaktmästare, tillika värmelednings-skötare: lönegrupp 9. 17 vaktmästare: lönegrupp 8. 21 baderskor: lönegrupp 3. Härjämte extra ordinarie och extra personal. Dessutom anslag av växlande belopp till biträden åt

¹⁾ I denna summa äro medräknade utgifterna för läkavården och tandvårdspoliklinikerna (se ovan).

²⁾ Antal ordinarie lärare enl. den av stadsfullmäktige fastställda staten; antal e. o. lärare enl. folkskoledirektionens avlöningssat.

³⁾ Dessutom avlönade å barnavårdsnämndens stat, en manlig folkskollärare vid barnhemmet Eolshäll samt en kvinnlig folkskollärare och en småskollärare vid Sättra barnkoloni; vidare en biträdande lärare vid Hamra sanatorium, avlönad å sjukhusdirektionens stat.

⁴⁾ Dessutom en e. o. folkskollärare vid stadsmissionens barnhem vid Bortorp samt en e. o. småskollärare vid barnhemmet Eolshäll, avlönade å barnavårdsnämndens stat.

¹⁾ I de följande uppgifterna rörande de särskilda församlingarnas skolor hava de lärare i övningsämnen, vilkas undervisning är fördelad på flera skolor, medräknats i lärarpersonalen vid var och en av dessa.

FD

vaktmästare och värmeledningsskötare (eldare) samt till portvaktstjäustgöring.

Kungsholms överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 84 undervisningsavdelningar med 2,036 skolbarn, fördelade på skolan Mariebergsgatan 34 och skolan Hantverkargatan 25.

Kungsholms församlings skoloråd

(för åren 1940—1943).

Parmmätargatan 3, K.

Bergh, J. T. A., läroverksadjunkt; **Bergman**, Helfrid E., lärarinna, kyrkofullm.; **Froste**, f. Rydman, E. Cecilia, fru, kyrkofullm.; **Gauffin**, E. F. G., rådmän; **Göransson**, K. H., borgarråd, kyrkofullm., ordf.; **Hermansson**, K. Ture E., vaktmästare, stadsfullm., kyrkofullm.; **Karlsson**, A. F., järnarbetare, kyrkofullm., vice ordf.; **Tillgren**, J., professor, kyrkofullm.

Suppleanter: **Anderson**, f. Eklund, Wiran M., fru; **Bengtberg**, C. G., kontorist; **Bäärnhjelm**, A., bokhandelsmedhjälpare; **Holm**, J. A., vaktmästare, kyrkofullm.; **Kallner**, f. Sundström, Inger T. P., social kurator; **Klason**, G. G., taxeringsassistent, kyrkofullm.; **Lardner**, E. C. E., köpman; **Sejlitz**, C. A. S. C:son, avdelningschef.

Sekreterare.

Grundén, C. E., revisionssekreterare; t. 11 48 82 (tjänstetel.), 33 48 35 (bostaden).

Överlärare.

Vakant, *tf.* **Årholm**, Annie K.; träffas å exp. Mariebergsgatan 34, n. b., K., alla lördagar 7,45—8,30, måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 50 53 18; å exp. Hantverkargatan 25, K., onsdagar 12,45—13, t. 50 37 06.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	14
Ord. folkskollärarinnor	36
Ord. småskollärarinnor	26
E. o. småskollärarinnor	4
Vik. folkskollärare	1
Vik. folkskollärarinnor	3
Lärare i övningsämnen	6
Lärarinnor i övningsämnen	14

S:a lärare och lärarinnor 104

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Karlsson, J. M. (Fleminggatan 113).

En värmeledningsskötare (9), en e. o. värmeledningsskötare (IX), en baderska (3), en baderska (3) (halvtidstjänstgöring; tjänstgör dessutom vid Klara skola).

S:t Görans överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 88 undervisningsavdelningar, med tillsammans 2,370 skolbarn, fördelade på skolan i Fredhäll (Viktor Rydbergs Gata), skolan i Kristineberg och skolan å Stora Essingen (Essingestråket 24).

S:t Görans församlings skoloråd

(för åren 1940—1943).

Arbetargatan 21, K.

Carlsson, Elsa A., tillsynslärarinna, kyrkofullm.; **Eén**, O. B. L., f. d. föreståndare, kyrkofullm.; **Engberg**, Hj. A. A., typograf; **Landberg**, A., skräddare, kyrkofullm.; **Larsson**, f. Karlsson, Jenny A. F., fru, kyrkofullm.; **Lindskog**, G., redaktör, kyrkofullm., vice ordf.; **Queckfeldt**, Gunborg, kanslibiträde; **Stehr**, A. L., folkskollärare, kyrkofullm., ordf.

Suppleanter: **Abrahamsson**, f. Roxström, Gerda A. B., fru; **Brusevitz**, P. E., sekreterare; **Ekman**, J. I. O., köpman, kyrkofullm.; **Hellman**, F. G., handelsarbetare; **Holmgren**, G., järnvägs-tjänsteman, kyrkofullm.; **Michaëlsson**, C. Hj. N., notarie, kyrkofullm.; **Wallén**, A. M. V. (Alli), fröken, kyrkofullm.; **Westerberg**, K. T., metallarbetare.

Sekreterare.

Häggqvist, L., kanslisekreterare; t. 53 19 75 eller »kanslihuset».

Överlärare.

Lindell, E. I.; träffas å exp. i skolhuset i Fredhäll alla lördagar 7,45—8,30 samt tisdagar 13—13,30, t. 53 21 26; i Kristineberg fredagar 12—12,30, t. 50 02 59 och å Stora Essingen lördagar 12,45—13,15, t. 53 97 39.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	13
Ord. folkskollärarinnor	42
Ord. småskollärarinnor	29
E. o. småskollärarinnor	3
Vik. folkskollärare	1
Lärare i övningsämnen	3
Lärarinnor i övningsämnen	13

S:a lärare och lärarinnor 104

Vaktmästare, tillika värmeledningsskötare (9).

Pettersson, N. G. (Kristineberg); **Stjernström**, G. R. (Fredhäll).

E. o. vaktmästare, tillika värmeledningsskötare (IX).

Vakant, *tf.* **Severin**, E. J. S. (Stora Essingen).

En baderska (3), en e. o. baderska (III)

**Adolf Fredriks och Gustav Vasa över-
lärardistrikt.**

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 59 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,677 skolbarn, fördelade på skolan Tegnérgatan 44—46 och skolan Karlbergsvägen 34.

Adolf Fredriks församlings skolråd

(för åren 1940—1943).

Kammakargatan 30, Va.

Ordförande

(vald av skolrådet).

Ström, T. W., kyrkoherde.

Ledamöter.

Arenander, f. Birch-Jensen, N. Elisabet, fru, kyrkofullm.; **Björkman**, J. F., folkskollärare, kyrkofullm.; **Brandt**, P. A., postkontrollör, kyrkofullm.; **Hoppe-Gunnarson**, Lajla S. E., fru; **Johansson**, O. L., köpman, kyrkofullm.; **Lagergren**, Maria S. V., fröken, kyrkofullm.; **Nordlander**, O., överfärtläkare; **Pettersson**, A. J. M. (Hanna), fröken, kyrkofullm.; **Wallsteresson**, K. E., komminister.

Suppleanter: **Engkvist**, f. Johanson, Greta S. E., journalist; **Fallenius**, C. M. G., andre amanuens, kyrkofullm.; **Hedberg**, J. V. J:son, köpman, kyrkofullm.; **Jennel**, C. A. W., prokurist, kyrkofullm.; **Lindman**, K. S. S., förste aktuarie; **Malmvik**, A. G. G., direktör, kyrkofullm.; **Norgren**, f. Eklund, Saida A., redaktör, kyrkofullm.; **Wahlström**, S. G. E., byggnadsingenjör, kyrkofullm.

Sekreterare.

Sjöberg, S. H. C. H., förste amanuens; t. 20 70 66 eller »kanslihuset».

Gustav Vasa församlings skolråd

(för åren 1940—1943).

Västmannagatan 63, Va.

Ankar, G. A., kyrkoherde, kyrkofullm., ordf.; **Dannhem**, G. A., folkskollärare, kyrkofullm.; **Hybbinette**, N. F., förste ingenjör, kyrkofullm.; **Härner**, Frida M., f. d. överlärare, kyrkofullm.; **Ljunggren**, f. Netzen, Ruth M. S., fru, kyrkofullm.; **Lundberg**, K. V. J., rektor, kyrkofullm.; **Ohlsson**, f. Augustdotter, Elin C., fru, kyrkofullm.; **Runmark**, A. R., bokförläggare, kyrkofullm.; **Wermelin**, E., skräddare, kyrkofullm.

Sekreterare.

Grafström, N. Ilj., revisionssekreterare; t. 11 33 22 (tjänstetel.), 62 17 90 (bostaden).

Överlärare.

Vakant, *tf.* **Nöjd**, f. Ohlsson, J. O. (Oti); träffas å exp. Tegnérgatan 44—46, Va., alla lösdagar utom fredagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 32 39 14; å exp. Karlbergsvägen 34, Va., tisdagar 12—14 samt fredagar 7,45—9, t. 32 53 03.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	11
Ord. folkskollärarinnor	29
Ord. småskollärarinnor	12
E. o. småskollärarinnor	5
Lärare i övningsämnen	5
Lärarinnor i övningsämnen	17

S:a lärare och lärarinnor 79

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Zetterberg, B. Hj. (Tegnérgatan 44—46); **Fridlund**, C. U. (Karlbergsvägen 34).

Två *värmeledningsskötare* (9), en *baderska* (3), en *e. o. baderska* (III).

Matteus överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 46 undervisningsavdelningar, därunder 2 observationsklasser, med tillsammans 1,196 skolbarn. Skolan är belägen Norrtullsgatan 18.

Matteus församlings skolråd

(för åren 1940—1943).

Västmannagatan 92, Va.

Anderson, f. Evaldt, Tyra, e. o. barnavårdsman, kyrkofullm.; **Ekdahl**, H. O. S., överkontrollör, kyrkofullm., vice ordf.; **Holm**, f. Holm, O. V. Ch. (Tillie), fru, kyrkofullm.; **Johrén**, C. J., kontrollör, stadsfullm., kyrkofullm.; **Lindahl**, f. Michaelson, Anny S., fru; **Thurberg**, G. O., inspektör, kyrkofullm., kassaförvaltare; **Wiklund**, E. V., komminister, kyrkofullm., ordf.

Suppleanter: **Appelqvist**, S. H., postmästare; **Hagberg**, G. L., järnvägstjänsteman; **Jarvin**, E. L., disponent, kyrkofullm.; **Jonsson**, G. F., statstopograf; **Larsson**, f. Jansson, M. M. (Greta), fru; **Orning**, f. Bengtsson, G. Märta M., fru; **Robinson**, S. N. A., typograf.

Sekreterare.

Sahlin, E. C., e. o. förste kanslissekreterare; t. 10 96 19 eller »kanslihuset».

Överlärare.

Lindberg, A. A.; träffas å exp. Norrtullsgatan 18, n. b., Va., i regel varje lösdag 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,45—14,15, t. 33 92 51.

FD

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	11
Ord. folkskollärarinnor	23
Ord. småskollärarinnor	11
E. o. småskollärarinnor	2
Lärare i övningsämnen	3
Lärarinnor i övningsämnen	7

S:a lärare och lärarinnor 57

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Haglund, K. G.

En värmelednings-skötare (9), en baderska (3).

Klara, Jakobs och Johannes överlärdistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 46 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,040 skolbarn, därav 3 observationsklasser med 27 elever, 4 hjälpklasser med 54 elever samt 6 klasser för hörselsvaga med 61 elever. En skola är belägen Klara Södra Kyrkogata 13—15, en Brunnsgatan 11 och en Roslagsgatan 61.

Klara församlings skolråd

(för åren 1940—1943).

Klara Östra Kyrkogata 8, C.

Billström, J. M., prakt. läkare; Bokander, H. G. E., kyrkoherde, kyrkofullm., ordf.; Erikson, K. M., vaktmästare, kyrkofullm.; Martin, L. G. M., advokat, kyrkofullm.; Niklason, E., direktör, kyrkofullm.; Risberg, N. E., lantbruksingenjör, kyrkofullm., kassör; Schager, F. O., f. d. byråchef, kyrkofullm., vice ordf.; Ståhlberg, M. E. (Lisa), e. o. barnavårdsman, kyrkofullm.

Sekreterare.

Broberg, R. H. J., sekreterare; t. 61 31 09 eller »pensionsstyrelsen».

Jakobs församlings skolråd

(för åren 1940—1943).

Jakobsgatan 2, C.

From, Lydia L., lärarinna, kyrkofullm.; Hellman, J. A., f. d. hamnfogde, kyrkofullm., vice ordf.; Jonsson, G. A., kyrkoherde, kyrkofullm., ordf.; Kock, G. L. B., lärare; Nilsson, A. H. E., reparatör, kyrkofullm.; Sjögren, Ebba M. E., fröken, kyrkofullm.

Suppleanter: Borgström, E., mekaniker, kyrkofullm.; Henning, B. F. D., verkst. direktör; Lundqvist, f. Wallmark, Elsa K., fru, kyrkofullm.

Sekreterare.

Falk, N. L. A., hovrättsråd; t. 10 17 35.

Johannes församlings skolråd

(för åren 1940—1943).

Kammakargatan 12, Va.

Andersson, K. E., ombudsman, kyrkofullm., vice ordf.; Hjorth, J. E., verkst. direktör, kyrkofullm., ordf.; Lindgren, K. J., f. d. kassör, kyrkofullm.; Nyllin, f. Svensson, A. E. E. (Elsa), småskollärarinna, kyrkofullm.; Tholander, Anna M., kamrerare; Wikström, Märta, advokat, kyrkofullm.; en vakant.

Suppleanter: Eriksson, f. Pehrson, Ragnhild E., fru; Carlsson, E. E. E., polisöverkonstapel, kyrkofullm.; Löfgren, A. E., kontorsskrivare; Rosén, N. K. V., järnhandlare, kyrkofullm.; Strömberg, A. G. Y., ombudsman, kyrkofullm.

Sekreterare.

Wassberg, N. A. I., andre domänfiskal; t. 55 05 27 eller »domänstyrelsen».

Överlärare.

Andersson, N. Kaleb; träffas å exp. Roslagsgatan 61, n. b., Va., måndagar, tisdagar, onsdagar och torsdagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 32 53 06; i skolhuset vid Brunnsgatan 11, C., fredagar 7,45—8,30, t. 11 69 15; i skolhuset Klara Södra Kyrkogata 13—15, C., lördagar 7,45—8,30, t. 10 65 15.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	10
Ord. folkskollärarinnor	23
Ord. småskollärarinnor	11
E. o. småskollärarinnor	1
Vik. folkskollärare	2
Lärare i övningsämnen	5
Lärarinnor i övningsämnen	11

S:a lärare och lärarinnor 63

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Karlsson, J. G. E. (Klara Södra Kyrkogata 13—15); Nilsson, C. H. (Brunnsgatan 11).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Säfström, J. (Roslagsgatan 61).

En värmelednings-skötare (9), en baderska (3) (se under Kungsholms överlärdistrikt), en extra baderska (1,980 kr.).

Engelbrekts överlärdistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 59 undervisningsavdelningar med 1,459 skolbarn, fördelade på skolan Valhallavägen 76 och Värtans skola, Jägmästargatan 1 och 2.

Engelbrekts församlings skolråd

(för åren 1940—1943).

Östermalmsgatan 20, Ö.

Dyrssen, f. Linton, G. Gunhild M., fru, kyrkofullm.; **Erikson**, E., reseffektmakare, kyrkofullm.; **Lindgren**, J., kyrkoherde, ordf.; **Nyberg**, C. J. F., montör, kyrkofullm.; **Nöjd**, P. D., f. d. överlärare; **Ronge**, E. W., jägmästare; **Wallin**, H., f. d. undervisningsråd, vice ordf. och kassaförvaltare.

Suppleanter: **Andersson**, f. Sprengel, Ingeborg, tf. överlärare; **Ekstrand**, f. Thulin, Gunny H. J., fru, kyrkofullm.; **Hjertén**, H. I., civilingenjör, kyrkofullm.; **Lind**, f. Stenborg, Elsa, fru; **Lind**, f. Steen, Gully V., fru; **Mogard**, E. W., tillsyningslärare, kyrkofullm.

Sekreterare.

Åkerman, G. A., kansliråd; t. 10 29 29 (tjänstetel.), 11 05 94 (bostaden).

Överlärare.

Vakant, *tf.* **Andersson**, f. Sprengel, Ingeborg; träffas å exp. Valhallavägen 76, Ö., i regel alla läsdagar 7,45—8,30, måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 21 10 29; i skolan vid Värtan, tisdagar 10—10,30, t. 61 22 25.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	8
Ord. folkskollärarinnor	32
Ord. småskollärarinnor	13
E. o. småskollärarinnor	4
Lärare i övningsämnen	6
Lärarinnor i övningsämnen	13

S:a lärare och lärarinnor 81

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Björk, S. L. (Valhallavägen 76).

E. o. vaktmästare, tillika värmeledningsskötare (IX).

Karlsson, F. J. (Jägmästargatan 2).

En *värmeledningsskötare* (9), två *baderskor* (3), en *e. o. baderska* (III) (halvtidstjänstgöring; tjänstgör dessutom vid Enskedefältets skola).

Hedvig Eleonora och Oscars överlärar-distrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 45 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,201 skolbarn fördelade på skolan Linnégatan 54, skolan Linnégatan 37 och skolan å Djurgården.

Hedvig Eleonora församlings skolråd

(för åren 1940—1943).

Storgatan 7, Ö.

Arborelius, E. T., komminister, kyrkofullm.; **Ekelund**, E. S., kapten, kyrkofullm.; **Erdmann**, f. Malm, E. K. G. (Gertie), fru, kyrkofullm., kassör; **Falk**, Ingrid A. M., fröken, kyrkofullm.; **Fåhræus**, G. R., f. d. rektor, ordf.; **Hedman**, C. E., möbelsnickare, kyrkofullm.; **Linder**, G. J. E., vaktmästare; **Wall**, S. D., f. d. professor, kyrkofullm., vice ordf.; **Ådin**, S. A., urmakare, kyrkofullm.

Sekreterare.

Holmström, G. S., f. d. kanslisekreterare; t. 60 62 14.

Oscars församlings skolråd

(för åren 1940—1943).

Fredrikshovsgatan 3, Ö.

Bengtson, H. G. V., kyrkoherde, kyrkofullm., ordf.; **Burman**, B. T. G., urmakare, kyrkofullm.; **Gezelius**, A., apotekare, kyrkofullm., vice ordf. och kassaförvaltare; **Pauli**, I. Hj. E., lektor; **Robach**, E. C., ekonomidirektör; **Sandberg**, f. Fogelqvist, Eva, fru; **Söder**, A., överlärare.

Sekreterare.

Törnell, E. R., f. d. kanslisekreterare; t. 60 66 84.

Överlärare.

Söder, A.; träffas å exp. Linnégatan 54, Ö., alla läsdagar 7,45—8,30 samt därjämte måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 61 42 98; ävensom i Djurgårdens skola tisdagar 12,45—13,15.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	7
Ord. folkskollärarinnor	23
Ord. småskollärarinnor	14
Vik. folkskollärare	1
Vik. småskollärarinna	1
Lärare i övningsämnen	2
Lärarinnor i övningsämnen	7

S:a lärare och lärarinnor 55

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Fernqvist, B. S. (Linnégatan 54).

En *värmeledningsskötare* (9), en *baderska* (3).

FD Storkyrkans och Katarina norra överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 39 undervisningsavdelningar med 898 skolbarn, fördelad på Storkyrkans skola, Svartmangatan 20—22, och Katarina norra skola, Tjärhovsgatan 15 & 17.

Storkyrkoförsamlingens skolråd

(för åren 1940—1943).

Stortorget 1, *St.*

Eklund, J. O., specierihandlare, kyrkofullm.; **Frick, G.**, poliskommissarie, kyrkofullm.; **Kobbe, W. E.**, köpman, kyrkofullm., vice ordf.; **Mörner, f. Murray, A. M. (Alma)**, f. d. folkskollärarinna, kyrkofullm.; **Nilsson, M. V.**, tulltjänsteman, kyrkofullm., ordf.; **Nyselius, f. Ågren, D. E. (Betty)**, fru, kyrkofullm.; **Åkerlund, K. O.**, börsvaktmästare, kyrkofullm.; **Öberg, O. M.**, expedit, kyrkofullm.

Suppleanter: **Hammarström, f. Lamm, Karin V.**, fru, kyrkofullm.; **Karlsson, F. A.**, målare, kyrkofullm.; **Lindberg, f. Eriksson, Clary B. J.**, fru; **Ljungberg, f. Peterson, Ingrid M. E.**, fru, kyrkofullm.; **von Oelreich, Ch. E.**, riddarhussekreterare, kyrkofullm.; **Oldberg, Greta**, tjänsteman; **Olsson, A. E.**, hamnarbetare, kyrkofullm.; **Stålhammar, E.**, direktör, kyrkofullm.

Sekreterare och kassaförvaltare.

Tunberg, L. W. T., andre kanslisekreterare; t. 10 70 71 (tjänstetel.), 30 98 62 (bostaden).

Katarina församlings skolråd

(för åren 1940—1943).

Höbergsgatan 15, *Sö.*

Ahlfeldt, R. A., komminister, ordf.; **Berghagen, R.**, arkitekt, vice ordf.; **Borg, f. Oliv, Ingrid M.**, folkskollärarinna; **Jonsson, F. W. K.**, förman; **Ringström, H. G. N.**, glasmästare, kyrkofullm.; **Rosén, E. I.**, snickare, kyrkofullm.; **Svensson, A. R.**, kontorist, kyrkofullm.; **Valdén, f. Karlson, Gerda S.**, fru, kyrkofullm.; **Westberg, E. G.**, gravör, kyrkofullm.; **Zetterberg, f. Johansson, M. A. K. (Stina)**, fru, kyrkofullm.

Suppleanter: **Bohman, A. W.**, byggnadsarbetare, kyrkofullm.; **Grönblad, Ester E.**, prakt. läkare, kyrkofullm.; **Hellsten, N. E.**, major, kyrkofullm.; **Levin, E. H.**, kontorist; **Olsson, K. H.**, vaktmästare, kyrkofullm.; **Olsson, H.**, Hjalmar, ombudsman, stadsfullm.; **Petersson, R. F.**, speditör; **Ribbing, D.**, arkitekt; **Svensson, Anna V.**, tf. e. o. förste biblioteksassistent, kyrkofullm.; **Tidbeck, S. H.**, disponent.

Sekreterare.

Löwgren, C. E., advokat; t. 42 34 48.

Överlärare.

Örtendal, J. R. V.; träffas å exp. Svartmangatan 20, *St.*, tisdagar och torsdagar 7,45—8,30 samt tisdagar 13—13,30, t. 21 42 70; å exp. Tjärhovsgatan 15, *Sö.*, i regel måndagar, onsdagar, fredagar och lördagar 7,45—8,30 samt torsdagar 13,30—14,15, t. 41 35 05.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	11
Ord. folkskollärarinnor	18
Ord. småskollärarinnor	10
Lärare i övningsämnen	3
Lärarinnor i övningsämnen	9

S:a lärare och lärarinnor 51

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Gustafson, C. G. (Svartmangatan 20—22).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Karlsson, J. L. (Tjärhovsgatan 15 & 17).

En värmeledningsskötare (9), två baderskor (3) (en av dessa tjänstgör dessutom vid Enskedefältets skola).

Katarina södra överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 40 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,045 skolbarn. Skolan är belägen vid Sofiagatan 2.

Katarina församlings skolråd.

Se under Storkyrkans och Katarina norra överlärardistrikt.

Överlärare.

Dalfors, A.; träffas å exp. Sofiagatan 2, *Sö.*, stora skolhuset, i regel alla lösdagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 43 02 09.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	7
Ord. folkskollärarinnor	24
Ord. småskollärarinnor	9
Lärare i övningsämnen	4
Lärarinnor i övningsämnen	6

S:a lärare och lärarinnor 50

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Fränzén, B.

En värmeledningsskötare (9), en baderska (3).

Eriksdals överlärdistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 49 undervisningsavdelningar med 1,297 skolbarn. Skolan är belägen Ringvägen 58.

Katarina församlings skolråd.

Se under Storkyrkans och Katarina norra överlärdistrikt.

Överlärare.

Regfors, K. A.; träffas å exp. Ringvägen 58, *Sö.*, i regel alla läsdagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,45—14,15, t. 40 23 17.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	10
Ord. folkskollärarinnor	23
Ord. småskollärarinnor	14
E. o. småskollärarinnor	2
Lärare i övningsämnen	2
Lärarinnor i övningsämnen	7

Så lärare och lärarinnor 58

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Smedberg, G. O. E.

En värmeledningsskötare (9), en *e. o. baderska* (II), en *e. o. baderska* (se under Sofia överlärdistrikt).

Sofia överlärdistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 52 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,326 skolbarn. Skolan är belägen Skånegatan 117.

Sofia församlings skolråd

(för åren 1940—1943).

Borgmästargatan 11, *Sö.*

Björnell, f. Lindström, O. M. (Tillie), fru, kyrkofullm.; **Carlquist, A. T.**, stadsmättningsman; **Eriksson, O. H.**, förman, kyrkofullm.; **Johansson, K. V.**, filare, kyrkofullm., vice ordf.; **Jonsson, G. A. H.**, ombudsman, kyrkofullm.; **Rosell, S. H.**, banktjänsteman, kyrkofullm., kassör; **Stjernström, G. V.**, frisörmästare, kyrkofullm., ordf.; **Wedberg, P. F. L.**, bageriarbetare, kyrkofullm.

Sekreterare.

Agvald, R. V., överlärare; t. 40 29 89 (jfr nedan).

Överlärare.

Agvald, R. V.; träffas å exp. Skånegatan 117, *Sö.*, alla läsdagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,45—14,15, t. 43 13 38.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	13
Ord. folkskollärarinnor	23
Ord. småskollärarinnor	16
Lärare i övningsämnen	5
Lärarinnor i övningsämnen	8

Så lärare och lärarinnor 65

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Andersson, T.

En värmeledningsskötare (9), en *e. o. baderska* (II), en *e. o. baderska* (II) (halvtidstjänstgöring; tjänstgör dessutom i Eriksdals skola).

Maria överlärdistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 57 undervisningsavdelningar, därav 4 observationsklasser, med tillsammans 1,473 skolbarn, fördelade på skolan Ringvägen 23¹⁾, och de båda skolorna Timmermansgatan 28.

Maria Magdalena församlings skolråd

(för åren 1940—1943).

S:t Paulsgatan 10, *Sö.*

Anderberg, G. H. A., tjänstesekreterare, kyrkofullm., ordf.; **Asplund, f. Nilsson, Alma E.**, fru, kyrkofullm.; **Bjelkerud, G. F.**, vaktmästare, kyrkofullm.; **Johansson, K. R.**, skräddarmästare, kyrkofullm.; **Nilsson, f. Larsson, Elin M.**, fru, kyrkofullm.; **Rinander, Hedvig N.**, f. d. lärarinna, kyrkofullm.; **Rydén, O. B.**, f. d. överlärare, kyrkofullm., vice ordf.; **Steiner, O. E.**, seminarielärare, kyrkofullm.

Sekreterare.

Orre, O. S. W., *e. o.* stadsadvokat; t. 41 25 54 eller »hamnstyrelsen».

Överlärare.

Vakant, *tf. Norberg, R. S.;* träffas å exp. vid Ringvägen 23, *Sö.*, i regel alla läsdagar 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,45—14,15, t. 43 02 10; å exp. vid Timmermansgatan 28, *Sö.*, onsdagar 10,30—11, t. 41 35 06.

¹⁾ Enligt k. m:ts resolution den 20 juni 1924 ang. delning av Maria Magdalena församling skall skolan vid Ringvägen, ehuru belägen inom Högalids församlings område, anses tillhöra Maria Magdalena församling.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	12
Ord. folkskollärarinnor	29
Ord. småskollärarinnor	15
E. o. folkskollärarinnor	1
E. o. småskollärarinnor	1
Lärare i övningsämnen	4
Lärarinnor i övningsämnen	8

S:a lärare och lärarinnor 70

Vaktmästare, tillika värmeledningsskötare (9).

Björklund, E. J. E. (skolan vid Timmermansgatan).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Hellman, O. Hj. (skolan vid Ringvägen).

En värmeledningsskötare (9), två baderskor (3).

Högalids överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 47 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,181 skolbarn. Skolan är belägen Folkskolegatan 11—13.

Högalids församlings skolråd

(för åren 1940—1943).

Högalids prästgård, Högalidsberget, Sö.

Ahlström, E. A., försäljningschef, kyrkofullm.; **Enander, A. J. M.**, redaktör, kyrkofullm.; **Fondberg, A. T.**, avdelningschef; **Hedin, W. I.**, kamrerare; **Hultman, Greta C.**, läroverksadjunkt, kyrkofullm.; **Ingerholm, P. A.**, banktjänsteman; **Larsson, J. L.**, e. o. inspektör, kyrkofullm., vice ordf.; **Lindholm, f. Larsson, Ellen M. I.**, fru; **Mogård, J. A. B.**, kyrkoherde, stadsfullm., ordf. och kassaförvaltare.

Suppleanter: **Eriksson, f. Norgren, Josefina K.**, fru; **Jansson, D.**, verkstadsarbetare, kyrkofullm.; **Krigh, f. Berg, Ellen**, fru; **Ressle, f. Jonasson, Märta**, fru; **Skoglund, J. H.**, kamrerare.

Sekreterare.

Steenberg, K. J. E., folkskolinspektör, stadsfullm.: 2:e vice ordf.; t. 40 36 02 eller folkskoleledningen.

Överlärare.

Holmgren, Greta E.; träffas å skolans exp. Folkskolegatan 11—13, Sö., alla lördagar i regel 7,45—8,30 samt måndagar och torsdagar 13,15—14, t. 40 45 70.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	8
Ord. folkskollärarinnor	28
Ord. småskollärarinnor	9

E. o. småskollärarinnor	1
Vik. folkskollärare	1
Lärare i övningsämnen	3
Lärarinnor i övningsämnen	9

S:a lärare och lärarinnor 59

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Hagander, F. S. F.

En värmeledningsskötare (9), en baderska (3).

Enskede överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 67 undervisningsavdelningar, därav 2 observationsklasser, med tillsammans 1,682 skolbarn, fördelade på Enskede skola, Stockholmsvägen 30 och Enskedefältets skola, Ålandsvägen 13.

Enskede församlings skolråd

(för åren 1940—1943).

Eriksson, E. G. F., stereotypör; **Grusell, E. A.**, packmästare, kyrkofullm.; **Henström, U. K. A.**, folkskollärare, kyrkofullm.; **Horn, Stina U. M.**, föreståndarinnor, kyrkofullm.; **Håkansson, M. O.**, chaufför, kyrkofullm., kassaförvaltare; **Kumlin, H. V.**, spårvägsman, ordf.; **Lindqvist, G. R.**, redaktör, stadsfullm., kyrkofullm., vice ordf.; **Månsson, f. Hjorth, Hanna K.**, fru; **Nilsson, F.**, murare, kyrkofullm.; **Thaning, H. J.**, direktör.

Suppleanter: **Berg, K. O.**, chaufför; **Berglund, f. Söderberg, E. Thérèse**, fru; **Brödd, f. Lidén, Anna S.**, fru, kyrkofullm.; **Eklund, S.**, folkskollärare; **Franzon, C. A.**, hälsovårdstillsyningsman; **Larsson, E. A.**, kommunalarbetare; **Lindahl, C. J.**, föreståndare, kyrkofullm.; **Mörk, f. Thulén, Astrid A. L.**, fru; **Norlén, O.**, vedhandlare.

Sekreterare.

Lindqvist, N. C., kammarrättsnotarie; t. 11 61 82 (tjänstetel.), 49 09 23 (bostaden).

Överlärare.

Wirsén, G. R. A.; träffas å exp. i Enskede skola alla lördagar 7,45—8,30, dessutom tisdagar 14—14,30, t. 49 10 62; i Enskedefältets skola måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 49 20 72.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	15
Ord. folkskollärarinnor	31
Ord. småskollärarinnor	13
E. o. småskollärarinnor	8
Vik. folkskollärare	1
Lärare i övningsämnen	6
Lärarinnor i övningsämnen	12

S:a lärare och lärarinnor 86

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Carlberg, W. T. (Enskede skola).

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Forslin, E. V. (Enskedefältets skola).

En *värmeledningsskötare* (9), en *baderska* (3) en *baderska* (se under Storkyrkans och Katarina norra överlärardistrikt), en *e. o. baderska* (se under Engelbrekts överlärardistrikt).

Skarpnäcks överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 43 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,084 skolbarn, fördelade på Skarpnäcks skola, Kärrtorpsvägen, Enskede gamla skola, Nynäsvägen, Gubbängens skola samt Södertörns skola, Farstavägen.

Enskede församlings skolråd.

Se under Enskede överlärardistrikt.

Överlärare.

Vide, A. V.; träffas å exp. i Skarpnäcks skola i regel alla läsdagar 7,45—8,30, dessutom måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 49 20 45.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	9
Ord. folkskollärarinnor	18
Ord. småskollärarinnor	13
E. o. småskollärarinnor	4
Lärare i övningsämnen	1
Lärarinnor i övningsämnen	5

Så lärare och lärarinnor 50

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Lindeborg, E. L.

En *e. o. baderska* (III).**Älvsjö överlärardistrikt.**

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 31 undervisningsavdelningar med tillsammans 710 skolbarn, fördelade på Örby skola, Huddingevägen 425, Solberga skola samt Långbrodals skola, Sländvägen 1.

Brännkyrka församlings skolråd

(för åren 1940—1943).

Andersson, Paul, överlärare, kassaförvaltare; Asplund, E. P., byggnadstimmerman; Collin, I. M. (Ingermaja), fröken, kyrkofullm.; Flood, G. R., plåtslagare, kyrkofullm.; Holmberg, V., järnvägstjänsteman; Lundin, f. Fornstedt, Sig-

rid A., e. o. barnavårdsman, ordf.; Rundqvist, A. B., handlande; Samuelsson, G. E. O., skrädderarbetare, kyrkofullm.; Sandberg, T. G. S. B., polisman, kyrkofullm.; Wärnberg, S. T., målare, kyrkofullm.

Suppleanter: Eriksson, K. V., byggnadssnickare, kyrkofullm.; Johansson, K. D., föreståndare; Larsson, f. Svensson, Greta J. E., fru; Malmsten, G. A., snickare; Marshall, f. Wahlqvist, Dagmar E., fru; Nilsson, f. Ehrling, Betty J., fru; Stark, T. B., verktygsarbetare; Ölander, A. F., inspektör, kyrkofullm.; två vakanta.

Sekreterare.

Flygare, B. O., förste bokhållare; t. 47 27 22 eller järnvägen 5 74.

Överlärare.

Åkerlund, J. T.; träffas å exp. i Örby måndagar, torsdagar och fredagar 7,45—8,30, tisdagar 13,30—14, t. 47 00 25; i skolan i Långbrodal tisdagar 7,30—8, fredagar 12,30—14, t. 47 15 56.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	5
Ord. folkskollärarinnor	17
Ord. småskollärarinnor	2
Vik. folkskollärare	4
Vik. folkskollärarinna	1
Vik. småskollärarinnor	3
Lärare i övningsämnen	2
Lärarinnor i övningsämnen	6

Så lärare och lärarinnor 40

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Bergström, H. S. (Örby skola); Bergström, C. M. (Långbrodals skola).

Två *baderskor* (3).**Midsommarkransens överlärardistrikt.**

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 44 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,255 skolbarn, fördelade på Midsommarkransens skola, Södertäljevägen, Årsta skola samt skollokalerna Trettondagsvägen 8 och 12.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Älvsjö överlärardistrikt.

Överlärare.

Andersson, Paul; träffas å exp. i Midsommarkransens skolhus alla läsdagar 7,45—8, även som måndagar och torsdagar 13—13,30, t. 45 14 01.

FD

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	6
Ord. folkskollärarinnor	20
Ord. småskollärarinnor	7
E o. småskollärarinnor	5
Vik. folkskollärare	2
Vik. småskollärarinnor	4
Lärare i övningsämnen	4
Lärarinnor i övningsämnen	10

S:a lärare och lärarinnor 58

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Öberg, E. E.

En värmeledningsskötare (9), en baderska (3).

Blommensbergs överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 59 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,457 skolbarn, fördelade på Blommensbergs skola samt Mälarhöjdens skola, Lugntorpsvägen 2.

Brännkyrka församlings skolråd.

Se under Älvsjö överlärardistrikt.

Överlärare.

Larson, Ch. L.; träffas å exp. i nya skolhuset vid Blommensberg i regel alla lördagar 7,45—8,30 samt därjämte torsdagar 13—13,30, t. 45 20 65; å exp. i nya skolhuset vid Mälarhöjden tisdagar 13—14, t. 46 00 29.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	10
Ord. folkskollärarinnor	33
Ord. småskollärarinnor	9
E o. småskollärarinnor	4
Lärare i övningsämnen	5
Lärarinnor i övningsämnen	11

S:a lärare och lärarinnor 72

Vaktmästare, tillika värmeledningsskötare (9).

Persson, K. E. (Mälarhöjdens skola).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Karlsson, E. A. Q. (Blommensbergs skola).

En värmeledningsskötare (9), en baderska (3), en e. o. baderska (III).

Alviks överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 55 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,390 skolbarn. Skolan är belägen Tranebergsvägen 73.

Bromma församlings skolråd

(för åren 1940—1943).

Andersson, f. Peterson, Ebba L., fru, kyrkofullm.; Blom, S. D., byrådirektör, kyrkofullm., ordf.; Christensen, f. Gillberg, Signe C., fru; Hedvall, A. G., folkskollärare, kyrkofullm., vice ordf.; Palm, G. S., kapten, ombudsman; Sandvall, F. G., elektroingenjör, kyrkofullm.; Tjus, G. R. G., redaktör, kyrkofullm.

Suppleanter: Anderson, U. S., boktryckare; Borgström, J. V. A., målarmästare; Elfverson, A. L., fil. kand.; Jacobsson, P. J., läroverksadjunkt; Linder, Sigrid J., lärarinna; Malmström, Hj. W., vice verkst. direktör, kyrkofullm.; Svensjö, f. Olsson, Milda I. M., fru.

Sekreterare.

Ljungdahl, L. O., fastighetssekreterare; t. 53 53 87.

Överlärare.

Wallerius, L.; träffas å exp. i Alviks skola i regel alla lördagar 7,45—8,30, dessutom måndagar och torsdagar 13,30—14, t. 25 67 26.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	8
Ord. folkskollärarinnor	28
Ord. småskollärarinnor	13
E o. småskollärarinnor	3
Vik. småskollärarinnor	4
Lärare i övningsämnen	3
Lärarinnor i övningsämnen	11

S:a lärare och lärarinnor 70

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Johansson, J. A.

En värmeledningsskötare (9), två baderskor (3).

Ängby överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 44 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,145 skolbarn, fördelade på Ängby skola, Vultejustvägen 20, och Bällstalunds skola, Bällstavägen.

Bromma församlings skolråd.

Se under Alviks överlärardistrikt.

Överlärare.

Vakant, tf. Bergquist, J. A.; träffas å exp. i Bällstalunds skola måndagar, onsdagar, torsdagar och lördagar 7,45—8,30 samt fredagar 13,30—14, t. 28 30 22; å exp. i Ängby skola tisdagar 7,45—8,30; torsdagar 13,30—14 samt fredagar 7,45—8, t. 37 00 51.

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	9
Ord. folkskollärarinnor	18
Ord. småskollärarinnor	10
E. o. småskollärarinnor	5
Vik. folkskollärare	2
Vik. småskollärarinnor	1
Lärare i övningsämnen	3
Lärarinnor i övningsämnen	9

S:a lärare och lärarinnor 57

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Rydhammar, C. O. (Bällstalunds skola); Åström, P. T. (Ångby skola).

En e. o. baderska (III).

Bromma södra överlärardistrikt.

Distriktet räknar vårterminen 1942 inalles 53 undervisningsavdelningar med tillsammans 1,430 skolbarn, fördelade på Ålstens skola, Nyängsvägen 72—80, Smedslättens skola, Drömsstigen 32, Olovsunds skola, Olovsundsvägen, och Höglandsskolan, Höglandstorget.

Bromma församlings skolråd.

Se under Alviks överlärardistrikt.

Överlärare.

Vakant, *tf. Olsson*, Ruth E. (t. o. m. ³⁰/_e 1942); träffas å exp. i Ålstens skola i regel alla lördagar 7,45—8,30, dessutom måndagar och torsdagar 14,35—15, t. 25 42 50 (personl.), 25 41 29 (exp. och vaktm.).

Lärare och lärarinnor.

Ord. folkskollärare	4
Ord. folkskollärarinnor	25
Ord. småskollärarinnor	13
E. o. småskollärarinnor	12
Lärare i övningsämnen	2
Lärarinnor i övningsämnen	6

S:a lärare och lärarinnor 62

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Nilsson, P. I. (Olovsunds skola); Pettersson, S. O. (Ålstens skola).

En baderska (3).

Kommunala mellanskolorna.

Kommunerna äro jämlikt k. stadgan för kommunala mellanskolor den 2 juni 1933 bemyndigade att upprätta kommunala mellanskolor. Kommunal mellanskola har till ändamål att bereda lärjungar, som genomgått folkskola, anordnad enligt A- eller B-form i gällande normalplan och omfattande minst sexårig lärokurs, eller på annat sätt vunnit motsvarande kunskaper, tillfälle att inhämta den allmänt medborgerliga bildning, som vitsordas genom realexamen.

I Stockholm äro tvenne kommunala mellanskolor upprättade, nämligen den norra och den södra kommunala mellanskolan. Vardera skolan är företrädesvis avsedd för barn, tillhörande motsvarande lärjungedistrikt norr resp. söder om Slussen.

Ledningen av skolorna utövas av en särskild, för dem gemensam styrelse, bestående av skolornas tjänstgörande rektorer samt fem ledamöter, som jämte tre suppleanter utses av folkskolektionen för en tid av två år enligt i skolornas reglemente lämnade närmare bestämmelser. Kassarörelse och bokföring handhas enligt särskilt avtal tills vidare av folkskolektionen. Skolorna övernåkas därjämte av en inspektör, som förordnas av skolöverstyrelsen. För den närmaste ledningen av vardera skolan förordnas av skolöverstyrelsen en bland de tjänstgörande lärarna såsom rektor. Därjämte äger skolstyrelsen vid vardera skolan förordna en lärarinna såsom tillsynslärarinna, om skolan har manlig rektor, eller en lärare såsom tillsynslärare, om skolan har kvinnlig rektor.¹⁾ För lärjungarnas sundhetsvård förordnas av skolstyrelsen minst en manlig och minst en kvinnlig skolläkare, vilkas åligganden närmare angivas i skolornas reglemente.

De kommunala mellanskolorna omfatta vårterminen 1942 inalles 45 avdelningar med tillsammans 1,327 lärjungar. Beträffande de olika avdelningarnas förläggning se nedan under norra och södra skolan.

Vid kommunala mellanskolorna finnas skolbibliotek, omfattande vid 1942 års ingång vid norra skolan 6,441 band och vid södra skolan 6,170 band.

Författningar. K. stadgan för kommunala mellanskolor 2 juni 1933, med ändr. K. kung. ang. typplan för de kommunala mellanskolorna 2 juni 1933 (se Kfh 1941: sid. 793). K. m:ts avlösningsreglemente för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor 11 nov. 1938, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 1022; SvF 1941: nr 458). K. kung. med vissa bestämmelser i anledning av ny lönereglering fr. o. m. 1

¹⁾ Fullständiga uppgifter rörande lärarpersonalen återfinnas i en av mellanskolorna årligen utgiven katalog.

FD
Msk

jan. 1939 för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor 11 nov. 1938. K. kung. med tilläggsbestämmelser till avlösningsreglementet 11 nov. 1938 för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor 12 maj 1939. K. kung. med vissa bestämmelser ang. tjänstebostäder för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor 22 nov. 1940. K. kung. med provisoriska avlösningsbestämmelser under budgetåret 1941/1942 för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor m. m. 13 juni 1941. K. kung. 30 aug. 1941 ang. avlöning till vissa kommunalt anställda lärare m. fl. under tjänstledighet för deltagande i hemvärnsövningar eller hemvärnskurser. K. kung. 16 jan. 1942 ang. kristillägg under första kvartalet 1942. K. kung. ang. lönegradsplaceringen av vissa ordinarie ämneslärare vid kommunala mellanskolor och praktiska mellanskolor 20 juli 1939. Tjänstepensionsreglemente för lärare vid högre kommunala skolor 22 juni 1939, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 1065). Familjepensionsreglemente för lärare vid högre kommunala skolor 22 juni 1939, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 1076; Svf 1941: nr 460). K. kung. ang. statsbidrag till avlöning av lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor 9 dec. 1938, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 1050; Svf 1941: nr 320). K. kung. ang. statsbidrag för redovisningsåret 1941/1942 till avlöning av lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor m. m. 16 maj 1941 (Svf 1941: nr 322). K. kung. 28 juni 1941 ang. utbildning i värtjänst vid vissa läroanstalter. Reglemente för de kommunala mellanskolorna i Stockholm, fastställt av k. m:t 23 aug. 1935. Reglemente för statens pensionsanstalt 31 dec. 1919, med ändr. K. kung. med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer 18 juni 1925, med ändr.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 1,222,890 kr.; inkomster: driftbudgeten 606,750 kr. (därav statsbidrag 589,500 kr.).

Avlöningar utgå enligt k. m:ts avlösningsreglemente och övriga ovannämnda statliga löneförfattningar. Båda rektorstjänsterna tillhöra grupp I i avlösningsreglementet. Det fasta arvodet till tillsynslärarynnorna utgår vid båda skolorna med 150 kr. Vissa från år 1938 kvarstående lärare äga att, till förekommande av minskning i dem genom tidigare bestämmelser medgivna förmåner från skolområdet, uppbära personlig lönefyllnad och personlig pensionsfyllnad med erforderliga belopp.

Styrelse

(utsett för åren 1942 och 1943).

Skolornas rektorer (se nedan), sekr.; **Hedström**, f. Nilsson, Birgit K., redaktör, stadsfullm.; **Larsson**, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Robach**, E. C., ekonomidirektör, vice ordf. och kassaförvaltare; **Rothstein**, f. Rothstein, M. A. M. (Greta), rektor; **Wikberg**, S., seminarielärare.

Suppleanter: **Jacobson**, C. G. E., lektor; **Lundin**, f. Fornstedt, Sigrid A., e. o. barnavårdsman; **Söderblom**, f. Hansson, Anna Lisa, fil. kand.

Revisorer.

Gemensamma med folkskoledirektionen (se sid. 303).

Inspektör.

Sandwall, F. V., lektor.

Norra kommunala mellanskolan.

Den norra kommunala mellanskolan omfattar vårterminen 1942 22 avdelningar (därav 18 blandade och 4 flickavdelningar), av vilka 18 äro förlagda till skolbyggnaden Drottningholmsvägen 28 och 4 till Olovslunds skola. Antalet lärjungar utgör inalles 656.

Rektor.

Öije, E. J. V.; träffas å rektorsexpeditionen, Drottningholmsvägen 28, K., t. 50 40 79, under terminerna varje läsdag 9—9,30.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII).

Tillsynslärarynna.

Carlsson, Elsa A.

Lärare och lärarinnor.

Ord. ämneslärare	11
Ord. ämneslärarinnor	15
Ord. lärare och lärarinnor i övningsämnen 5 ¹⁾	1
E. o. lärare och lärarinnor i övningsämnen 4	1
Ti mlärare i teoretiska ämnen	1
Ti mlärare i övningsämnen	3

Så lärare och lärarinnor 39

Läkare.

Ottander, C. O. C. (för gossar); t. 50 28 05.
Allewin, Sofia Ch. (för flickor); t. 32 07 70.
Lundberg, V. L. (för ögonundersökningar); t. 50 05 67.

¹⁾ En av dessa tjänstgör såväl vid norra som vid södra skolan.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Frisk, A. R.

En värmeledningsskötare (9), en baderska (3).

Södra kommunala mellanskolan.

Den södra kommunala mellanskolan omfattar vårterminen 1942 23 avdelningar (därav 14 blandade och 9 flickavdelningar), av vilka 19 äro förlagda till skolbyggnaden, Hornsgatan 93, och 4 till Enskede skola. Antalet lärjungar utgör inalles 671.

Rektor.

Mogren, C. H. M., träffas å rektorsexpeditionen, Hornsgatan 93, Sö., t. 40 47 73, under terminerna alla läsdagar 12,30—13.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII).

Tillsynslärare.

Bergström, f. Möller, Anna M.

Lärare och lärarinnor.

Ord. lärare	9
Ord. lärarinnor	9
Ord. övningslärare	1 ¹⁾
Ord. övningslärarinna	1
E. o. ämneslärare	2
E. o. ämneslärarinnor	8
E. o. övningslärare	2
E. o. övningslärarinnor	5
Timlärare i övningsämnen	3

S:a lärare och lärarinnor 40

Läkare.

Pettersson, H. T. (för gossar); t. 42 09 20.

Allewin, Sofia Ch. (för flickor); t. 32 07 70.

Lundberg, V. L. (för vissa specialundersökningar); t. 50 05 67.

Vaktmästare, tillika värmelednings-skötare (9).

Persson, J. A.

En e. o. biträdande vaktmästare, tillika värmeledningsskötare (VII), en e. o. baderska (III).

Praktiska mellanskolorna.

Jämlikt k. m:ts förnyade stadga för högre folkskolor den 7 juni 1934, med ändr. 16 april och 17 dec. 1937, 17 mars och 15 juni 1939, 3 maj och 22 nov. 1940 samt 16 maj 1941 äro

¹⁾ Tjänstgör såväl vid södra som vid norra skolan.

kommunerna bemyndigade att på sätt nämnda stadga föreskriver upprätta högre folkskolor. Sådan högre folkskola skall hava till ändamål att, såsom överbyggnad till den egentliga folkskolan, bereda ungdom, som genomgått egentlig folkskola eller på annat sätt vunnit motsvarande kunskaper, tillfälle att inhämta ett högre mått av allmänt medborgerlig och praktisk bildning, utan att de unga därigenom dragas från sina vanliga levnadsförhållanden eller nödig övning i praktiskt arbete. Högre folkskola må, allt efter förhållandena, kunna anordnas antingen såsom allmän högre folkskola, i vilken undervisningen erhåller en mera allmän läggning, eller såsom yrkesbestämd högre folkskola, i vilken undervisningen inriktas på visst yrke eller viss yrkesgrupp.

De högre folkskolorna i Stockholm äro jämlikt k. brev den 15 aug. 1933 försöksvis tills vidare anordnade som fyraåriga praktiska mellanskolor, samtliga byggande på sexårig folkskolekurs. Dessa skolor hava i enlighet med gällande reglemente erhållit namnen Stockholms stads handelsmellanskola, Stockholms stads tekniska mellanskola samt Stockholms stads hushållstekniska mellanskola. K. skolöverstyrelsen har provisoriskt fastställt undervisningsplaner för skolorna. Vid avgången från högsta klassen avlägga eleverna vid skolan praktisk realexamen.

För varje skola skall finnas en särskild styrelse. Enligt gällande reglemente skall sådan styrelse bestå av, förutom skolans tjänstgörande rektor, fyra ledamöter jämte två suppleanter. Dessa utses av folkskoledirektionen för en tid av fyra år enligt i reglementet lämnade närmare bestämmelser och enligt stadsfullmäts den 2 dec. 1935 lämnade uppdrag. Kassarörelse, bokföring och övriga kommunala göromål handhas enligt särskilt avtal av folkskoledirektionen.

Antalet avdelningar inom de praktiska mellanskolorna är vårterminen 1942 65. Beträffande de olika avdelningarnas förläggning se nedan under de särskilda skolorna. Lärjungantalet vårterminen 1942 utgör inalles 1,834.

Författningar. Reglemente för Stockholms stads praktiska mellanskolor och högre folkskolor, fastställt av k. m:t 23 aug. 1935. K. m:ts avlöningsreglemente för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor 11 nov. 1938, med tilläggsbestämmelser 12 maj 1939 (se KfH 1941: sid. 1022; Svf 1941: nr 458). K. kung. med vissa bestämmelser i anledning av ny lönereglering fr. o. m. 1 jan. 1939 för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor 11 nov. 1938. K. kung. med provisoriska avlöningsbestämmelser under budgetåret 1941/1942 för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor 13 juni 1941. K. kung. 30 aug. 1941 ang. avlöning till vissa kommunalt anställda lärare m. fl. under tjänstledighet för

FD
Msk

deltagande i hemvärnsövningar eller hemvärns-kurser. K. kung. 16 jan. 1942 ang. kristillägg under första kvartalet 1942. K. kung. ang. statsbidrag till avlöning av lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor 9 dec. 1938, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 1050; Svf 1941: nr 320). K. kung. ang. statsbidrag för redovisningsåret 1941/1942 till avlöning av lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor och praktiska mellanskolor och högre folkskolor m. m. 16 maj 1941. K. reglementen ang. tjänstepension och familjepension för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor 22 juni 1939 med ändr. (se Kfh 1941: sid. 1065; Svf 1941: nr 460). K. kung. ang. ny familjepension i vissa fall 22 juni 1939. K. kung. ang. lönegradsplacering av vissa ordinarie ämneslärare vid kommunala och praktiska mellanskolor 20 juli 1939. K. kung. med vissa bestämmelser ang. tjänstebostäder för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor 22 nov. 1940. K. kung. 16 jan. 1942 ang. kristillägg under första kvartalet 1942. K. kung. 28 juni 1941 ang. utbildning i värtjänst vid vissa läroanstalter. Reglemente ang. avlöning och pension för överlärare m. fl. vid Stockholms folkskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. 18 dec. 1931 och 15 juni 1937 (enl. SF:s beslut 15 dec. 1924 i tillämpliga delar gällande jämväl för rektorer vid högre folkskolorna). Avlöningsreglemente för ämneslärare med full tjänstgöring vid Stockholms högre folkskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. 15 dec. 1930 och 16 mars 1931. Reglemente ang. tilläggs-pension för lärarpersonal vid Stockholms folkskolor, högre folkskolor och kommunala mellanskolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. 15 jan. och 18 juni 1923.

Avlöningar utgå enligt k. m:ts avlöningsreglemente och övriga ovannämnda statliga författningar. Rektorstjänsten vid handelsmellanskolan tillhör grupp I i avlöningsreglementet, rektorstjänsterna vid tekniska och hushållstekniska mellanskolorna grupp II. Arvodet till tillsynslärarinnan vid handelsmellanskolan utgår med 150 kr. Kommunala arvoden utan rörligt tillägg utgå till tillsynslärarna vid tekniska och hushållstekniska mellanskolorna. Från år 1938 kvarstående ordinarie lärare äga att, till förekommande av minskning i dem genom tidigare bestämmelser medgivna förmåner, uppbära personlig lönefyllnad och personlig pensionsfyllnad med erforderliga belopp.

Handelsmellanskolan.

Handelsmellanskolan omfattar 29 avdelningar, av vilka 12 äro förlagda till Klara skola, 12 till Ringvägen 66 och 5 till Kungstensgatan 4 (f. d. Grevesmühlks samskolan, vilken fr. o. m.

den 1 juli 1940 övertagits av Stockholms stad). Antalet elever utgör tillsammans 819.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 680,530 kr.; inkomster: driftbudgeten 335,440 kr. (däruv statsbidrag 329,400 kr.).

Styrelse

(för åren 1940—1943).

Skolans rektor (se nedan), sekr.: **Larsson**, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Lövgren**, J. B., lektor, stadsfullm., vice ordf.; **Nyberg**, J., lektor vid Stockholms handelsgymnasium; **Wallin**, H. E., kassör, kassaförvaltare.

Suppleanter: **Eriksson**, K., försäkringsdirektör; **Karlsson**, Hans G. B., tjänsteman, stadsfullm.

Revisorer.

Gemensamma med folkskoledirektionen (se sid. 303).

Inspektör.

Matz, K. S., kommerseråd.

Rektor.

Henning, K. S.; träffas under terminerna å rektors-expeditionen, Klara Södra Kyrkogata 13—15, C., t. 11 84 20, säkrast torsdagar och fredagar 10,15—10,45, å rektorsexpeditionen Ringvägen 66, Sö., t. 42 21 30 säkrast tisdagar och onsdagar 10,15—10,45 samt å rektorsexpeditionen Kungstensgatan 4, Ö., t. 11 09 09 säkrast måndagar 10,15—10,45.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII).

Läkare.

Wide, P. Hj. E. (för gossar); t. 32 22 55.
Berg, Henny M. (för flickor); t. 45 19 40.

Lärare och lärarinnor.¹⁾

Ord. ämneslärare	11
Ord. ämneslärarinnor	14
Ord. övningslärare	1
E. o. ämneslärare	3
E. o. ämneslärarinnor	8
E. o. övningslärare	1
E. o. övningslärarinnor	4
Tillräre i läroämnen	11
Tillräre i övningsämnen	5

Så lärare och lärarinnor 58

En e. o. vaktmästare (VIII), ett extra expeditionsvaktsbiträde (1,980 kr.).

¹⁾ Fullständiga uppgifter rörande lärarpersonalen återfinnas i den av skolan årligen utgivna katalogen.

Tekniska mellanskolan.

Den tekniska mellanskolan omfattar 20 avdelningar, av vilka 12 äro förlagda till Engelbrekts skola och 8 till Maria skola; antalet elever utgör tillsammans 582.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 515,400 kr.; inkomster: driftbudgeten 276,100 kr. (statsbidrag).

Styrelse

(för åren 1940—1943).

Skolans rektor (se nedan), sekr.: **Berthelius, F.**, civilingenjör, vice ordf. och kassaförvaltare; **Hansson, A. B. N.**, assistent, stadsfullm.; **Larsson, Oscar E.**, borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Svensson, G. A.**, byggmästare, stadsfullm.

Suppleanter: **Engström, W. S. L.**, ingenjör; **Wikberg, S.**, seminarielärare.

Revisorer.

Gemensamma med folkskoledirektionen (se sid. 303).

Inspektor.

Hultman, G. H., f. d. chefsingenjör.

Rektor.

Lönholm, J. M. E., träffas å rektorsexpeditionen, Valhallavägen 76, Ö., t. 11 84 14, under terminerna sakrast tisdagar, onsdagar, torsdagar och oftast fredagar 10,15—10,45. Expeditionen öppen alla läsdagar 9—11 samt 12,15—16.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII).

Läkare.

Ekehorn, J. E. G.; t. 62 28 87 (bostaden 25 57 39).

Lärare.¹⁾

Ord. lärare i läroämnena	22
Ord. lärare i övningsämnen	1
E. o. lärare i läroämnena	5
E. o. lärare i övningsämnen	1
Timlärare i läroämnena	18
Timlärare i övningsämnen	1

S:a lärare 48

En extra vaktmästare (2,340 kr.).

Hushållstekniska mellanskolan.

Den hushållstekniska mellanskolan omfattar 16 avdelningar, av vilka 12 äro förlagda till Västmannagatan 19 och 4 till Ringvägen 66; antalet elever utgör tillsammans 433.

¹⁾ Fullständiga uppgifter rörande lärarpersonalen återfinnas i den av skolan årligen utgivna katalogen.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 489,570 kr.; inkomster: driftbudgeten 230,830 kr. (därav statsbidrag 229,800 kr.).

Styrelse

(för åren 1940—1943).

Skolans rektor (se nedan), sekr.: **Enström, Ellen F.**, skolköksinspektis; **Hansson, K. B.** (Tilda), f. d. skolköksföreståndarinna; **Larsson, Oscar E.**, borgarråd, stadsfullm.; **Ramstedt, Eva J. A.**, lektor.

Suppleanter: **Andreen, E. Andrea**, prakt. läkare; **Hedén, f. Cederlund, Eva H. M.**, folkskollärarinna.

Revisorer.

Gemensamma med folkskoledirektionen (se sid. 303).

Inspektor.

Lilliehöök, f. Berndes, Eleonor M., ordf. i Sveriges husmodersföreningars riksförbund.

Rektor.

Söderberg, Gertie, träffas å rektorsexpeditionen, Västmannagatan 19 (uppgång C), Va., t. 30 32 67, under terminerna måndagar, tisdagar, onsdagar och torsdagar 11,30—12 samt å expeditionen Ringvägen 66, Sö., t. 42 21 30, fredagar 11,30—12. Expeditionen, Västmannagatan 19, hålles öppen alla läsdagar (utom lördagar) 9—12 och 13—15 samt lördagar 9—12.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII).

Läkare.

Allewin, Sofia Ch.; t. 32 07 70.

Lärare.¹⁾

Ord. lärare	20
E. o. lärare	8
Timlärare i läroämnena	3
Timlärare i övningsämnen	2

S:a lärare 33

Ett extra vaktmästarbiträde (1,380 kr.).

Kommunala flickskolorna.

Kommunerna äro jämlikt stadgan för kommunala flickskolor den 24 september 1928 be- myndigade att upprätta kommunala flickskolor. Sådana skola har till ändamål att, utöver omfånget för folkskolans verksamhet, bereda kvinnliga lärjungar, som genomgått lägst fjärde klassen av folkskola, anordnad enligt någon av denna

¹⁾ Se not ¹⁾ å föreg. spalt.

F D Fsk

skolas A- eller B-former, eller på annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper, tillfälle till inhämtande av ett högre mått av allmän medborgerlig bildning med hänsyn till den kvinnliga ungdomens egenart samt att därvid tillika i större eller mindre utsträckning förbereda lärjungarna för praktisk verksamhet, särskilt inom hemmets område. Varje kommunal flickskola skall vara anordnad med såväl sjuårig lärokurs, anknuten till folkskolans fjärde klass, som sexårig lärokurs, anknuten till folkskolans sjätte klass. De båda kurserna kunna upprättas antingen som var för sig fristående eller som med varandra förenade. De äro i de fem högsta klasserna identiskt lika. Sexåriga kursens första klass motsvarar sjuåriga kursens andra klass. Samläsning mellan de båda kurserna kan i viss utsträckning förekomma. Inom de två högsta klasserna skall undervisningen vara anordnad antingen på både en teoretisk och en praktisk utbildningslinje eller på endera av dessa linjer. Kommunal flickskola skall stå öppen för lärjungar, oberoende av deras hemorter. Förekomma terminsavgifter, så får högre belopp ej bestämmas för lärjunge, som icke tillhör skolområdet, än som i motsvarande fall skulle påförts lärjunge från skolans eget område. Frågor om nedsättning av eller befrielse från terminsavgift avgöras av en terminsavgiftsnämnd, bestående av inspektör, rektor och en av den anslagsbeviljande korporationen utsedd ledamot jämte en inom skolans kollegium av detta vald suppleant för inspektör.

Skolgången avslutas icke med någon examen. Den kompetens, som medföljer godkänt avgångsbetyg från högsta klassen, har därför ingen författingsenlig benämning men brukar i fråga om teoretisk linje kallas normalskolekompetens. En däremot svarande behörighet kan efter särskilda beslut av k. m:t förenas med godkänt avgångsbetyg från praktisk linjes högsta klass.

De kommunala flickskolorna i Stockholm—Södermalms, Bromma, Kungsholmens, Vasastadens, Norrmalms och Östermalms kommunala flickskolor — upprättades, enligt beslut av k. m:t den 9 juni 1939, den 1 juli samma år genom att kommunen övertog flertalet enskilda högre flickskolor i Stockholm (se närmare här om kommunalkalendern för år 1940).

Enligt det av skolöverstyrelsen fastställda reglementet för skolorna ha dessa gemensamt styrelse men var sin rektor liksom ock i förekommande fall tillsynslärarinnor. Styrelsen består av fem ledamöter, som jämte två suppleanter väljas, från och med år 1940 för fyra år, av stadsfullmäktige eller, om stadsfullmäktige så besluta, av folkskoledirektionen, samt av en bland skolornas rektorer med en annan av rektorerna som suppleant, de två sistnämnda utsedda av skolöverstyrelsen. Minst två ledamöter och minst två suppleanter skola vara kvinnor. Rektor, som icke är ledamot av styrelsen, är skyldig närvara vid styrelsens sammanträden och har

yttranderätt. Kassarörelse och bokföring, upprättande av avlöningslistor och statsbidragsrekvisitioner, upphandlingar och reparationsarbeten å skolfastigheterna, ävensom beredning och fördragning av ekonomiska ärenden handhavas enligt avtal mellan folkskoledirektionen och styrelsen av folkskoledirektionens expedition.

För varje skola förordnar skolöverstyrelsen en inspektör och, på skolstyrelsens förslag, som rektor en bland de tjänstgörande lärarna. Har skola manlig rektor, förordnar styrelsen bland de tjänstgörande lärarinnorna en tillsynslärare. För lokalt skild skolavdelning kan styrelsen förordna en bland lärarna som ställföreträdande rektor, vilken åtnjuter kommunalt arvode. Skolläkare utses i erforderligt antal av styrelsen.

Skolornas område, som är gemensamt och utgöres av Stockholms stad, må av styrelsen uppdelas i lärjungedistrikt för de särskilda skolorna. Sådan uppdelning har hittills ej vidtagits.

Teoretisk linje förekommer vid alla skolorna, praktisk linje tills vidare endast vid skolan å Norrmalm.

De kommunala flickskolorna omfatta vårterminen 1942 inalles 129 avdelningar med 3,952 lärjungar. Fr. o. m. höstterminen 1941 upprättas begynnelseklasser av 6-årig linje endast vid skolorna å Södermalm och Norrmalm såsom fristående; övergångsvis kvarstå tills vidare grupper av förenad linje i högre klasser vid alla skolor utom den i Bromma. Beträffande de olika skolavdelningarnas lokala förläggningar, se nedan under de särskilda skolorna.¹⁾

Vid samtliga skolavdelningar finnas skolbibliotek. Dessa omfattade den 31 december 1941 tillsammans 58,892 band.

Författningar. K. stadgan för kommunala flickskolor 24 sept. 1928, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 621; Svf 1941: nr 501). K. mts avlöningsreglemente för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor 11 nov. 1938, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 1022; Svf 1941: nr 458). K. kung. med vissa bestämmelser i anledning av ny lönereglering fr. o. m. 1 jan. 1939 för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor 11 nov. 1938. K. kung. med tilläggsbestämmelser till avlöningsreglementet 11 nov. 1938 för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor 12 maj 1939. K. kung. med vissa bestämmelser ang. tjänstebostäder för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor 22 nov. 1940. K. kung. med provisoriska avlöningsbestämmelser under budgetåret 1941/1942 för lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor,

¹⁾ Fullständiga uppgifter ang. lärarpersonalen m. m. återfinnas i en av skolorna årligen utgiven katalog.

praktiska mellanskolor och högre folkskolor m. m. 13 juni 1941. K. kung 16 jan. 1942 ang. kristillägg under första kvartalet 1942. K. kung. 28 juni 1941 ang. utbildning i värtjänst vid vissa läroanstalter. Tjänstepensionsreglemente för lärare vid högre kommunala skolor 22 juni 1939 (se Kfh 1941: sid. 1065). Familjepensionsreglemente för lärare vid högre kommunala skolor 22 juni 1939, med ändr. (se Kfh 1941: sid. 1076; Svf 1941: nr 460). K. kung. ang. statsbidrag till avlönning av lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor (se Kfh 1941: sid. 1050; Svf 1941: nr 320). K. kung. ang. statsbidrag för redovisningsåret 1941/1942 till avlönning av lärare vid kommunala flickskolor, kommunala mellanskolor, praktiska mellanskolor och högre folkskolor m. m. 16 maj 1941. K. kung. ang. delaktighet i lärarinnornas pensionsanstalt för vissa övningslärarinnor vid kommunala flickskolor 15 juni 1935, med ändr. 12 april 1940. K. kung. om tillägg till reglementet för de enskilda läroanstalternas vikariatskassa 17 maj 1935. Reglemente för de kommunala flickskolorna i Stockholm, fastställt av skolöverstyrelsen 26 juni 1939, med ändr. Skrivelse från skolöverstyrelsen 29 juni 1939 rör. undervisningsplan för skolorna, med ändr.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 3,003,632 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,687,300 kr. (därav statsbidrag 1,304,100 kr.).

Avlöningar utgå enligt k. m:s avlöningsreglemente och övriga ovannämnda statliga författningar samt enligt tillägget till reglementet för de enskilda läroanstalternas vikariatskassa (författningar; se ovan). Rektorstjänsterna vid skolorna i Bromma och å Kungsholmen tillhöra grupp III, vid de fyra övriga skolorna grupp I i avlöningsreglementet. De ställföreträdande rektorerna uppbära kommunalt arvode med 1,140 kr. för kalenderår jämte rörligt tillägg enligt grunderna för 1937 års kommunala lönerreglering.

Styrelse och dess expedition.

Styrelse

(för åren 1940—1943).

Alm, f. Wohlin, Ulla G., redaktör; **Ewerlöf**, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru; **Grimlund**, H. V. A., rektor, vice ordf.; **Larsson**, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Lövgren**, J. B., lektor, stadsfullm.; **Tengné**, f. Gawell, Lilly F., rektor (representant för rektorerna).

Suppleanter: **Beijer**, f. Janson, G. L. M. (Gunda), fru; **Rothstein**, f. Rothstein, M. A. M. (Greta), rektor (representant för rektorerna); **Söderberg**, Gertie, rektor vid stadens hushållstekniska mellanskola.

Sekreterare (1,800 kr.).

Öije, E. J. V., rektor vid norra kommunala mellanskolan; träffas å styrelsens expedition, Fridhemsgatan 17, K.; t. 50 40 79, dagligen 9—9,30 (under ferier endast tisdagar).

Revisorer.

Gemensamma med folkskoledirektionen (se sid. 303).

Södermalms kommunala flickskola.

Södermalms kommunala flickskola motsvarar förutvarande Södermalms högre läroanstalt för flickor utom dess gymnasium, Lychonska skolan och Anna Schultheis' skola. Gymnasiet, som står under avveckling såsom självständig enskild skola, äges jämte skolfastigheten Timmermangatan 21 av ett aktiebolag, vars samtliga aktier tillhöra staden. Kommunala flickskolan är organiserad med fristående 7- och 6-åriga linjer och omfattar vårterminen 1942 34 klassavdelningar, av vilka 21 äro förlagda till nämnda fastighet, 7 till förhyrda lokaler Högbergsgatan 51, Sö., och 6 till förhyrda lokaler Götgatan 32, Sö. Antalet lärjungar är inalles 1,089.

Inspektor.

Afzelius, J. F. A., justitieråd.

Rektor.

Tengné, f. Gawell, Lilly F.; träffas å rektors-expeditionen, Timmermangatan 21, Sö.; t. 40 65 29, under lästerminerna alla dagar utom lördagar 12,15—13.

Ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.).

Ställföreträdande rektor (1,140 kr.).

Avdelningarna Högbergsgatan 51 och Götgatan 32, Sö.: **Boström**, Eva M.; t. 41 41 18.

Lärarinnor.

Ord. ämneslärarinnor	33
Ord. lärarinnor i övningsämnen	5
E. o. lärarinnor i övningsämnen	7 ¹⁾
Timlärarinnor i teor. läroämnen	2
Timlärarinnor i övningsämnen	7 ²⁾

Så lärarinnor 54

Läkare.

Pettersson, H. T.; t. 42 09 20.

¹⁾ En av dessa tjänstgör även vid Vasa-stadens kommunala flickskola.

²⁾ En av dessa tjänstgör även vid Norrmalms, en även vid Kungsholmens, en även vid Norrmalms och Östermalms kommunala flickskolor.

FD

Fsk

*Terminsavgiftsnämnd.***Inspektor** (självskr.); **rektor** (självskr.); Lövgren, J. B., lektor, stadsfullm.**Suppleant** för inspektor: Spangenberg, Alma M. F., lärarinna.*E. o. vaktmästare, tillika värmeledningsskötare (IX).*

Ahl, E. G.; t. 42 06 63.

En *extra vaktmästare* (2,940 kr.), två *extra portvakter* och *expeditionsvaktsbiträden* (2,400—2,160 kr.), ett *extra värmeledningsskötarebiträde* (420 kr., ej heltids-tjänst).

Bromma kommunala flickskola.

Bromma kommunala flickskola, som motsvarar förutvarande Äppelviken elementarskola, är organiserad med 7-årig linje och omfattar vårterminen 1942 13 avdelningar, förlagda till fastigheten Alviksvägen 97, Äppelviken. Antalet lärjungar är 380.

Inspektor.

Koch, C. O., lektor.

Rektor.

Moll, Sonja A. M.; träffas å rektorexpeditionen, Alviksvägen 97, Äppelviken; t. 25 19 62, alla läsdagar utom torsdagar 10—10,30.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).*Lärarinnor.*

Ord. ämneslärarinnor	13
Ord. lärarinna i övningsämnen	1
E. o. lärarinnor i övningsämnen	2
Timlärarinna i teor. läroämnena	1
Timlärarinnor i övningsämnen	7 1)

S:a lärarinnor 24

Läkare.

Appelberg Ulfsparre, Elsa I.; t. 50 88 80.

*Terminsavgiftsnämnd.***Inspektor** (självskr.); **rektor** (självskr.); Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm.**Suppleant** för inspektor: Malmer, f. Rosenberg, Selma Ch., lärarinna.*E. o. vaktmästare, tillika värmeledningsskötare (IX).*

Jacobsson, F. A. H.; t. 25 19 62 (ankn.).

1) En av dessa tjänstgör även vid Kungsholmens och en även vid Östermalms kommunala flickskola,

Kungsholmens kommunala flickskola.

Kungsholmens kommunala flickskola motsvarar förutvarande Kungsholms elementarskola för flickor. Den är organiserad med förenad 7- och 6-årig linje och omfattar vårterminen 1942 15 avdelningar, förlagda till nybyggnaden vid Rålambshov. Antalet lärjungar är 454.

Inspektor.

Göransson, H. P., överdirektör.

Rektor.

Rothstein, f. Rothstein, M. A. M. (Greta); träffas å rektorexpeditionen, Rålambshovsskolan, K.; t. 50 09 52, under lästiderna alla dagar utom lördagar 13—13,30.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).*Lärare och lärarinnor.*

Ord. ämneslärarinnor	15
Ord. lärarinnor i övningsämnen	3
E. o. lärarinna i övningsämnen	1 1)
Timlärare i läsåmnena	1 2)
Timlärare och -lärarinnor i övningsämnen	8 3)

S:a lärare och lärarinnor 28

Läkare.

Naglo, O. N. O.; t. 50 00 70.

*Terminsavgiftsnämnd.***Inspektor** (självskr.); **rektor** (självskr.); Hansson, A. B. N., assistent, stadsfullm.**Suppleant** för inspektor: Danielsson, Gerda A. V., lärarinna.*E. o. vaktmästare, tillika värmeledningsskötare (IX).*

Nilsson, N. G. V.; t. 51 47 46.

Vasastadens kommunala flickskola.

Vasastadens kommunala flickskola motsvarar förutvarande Wallinska skolan, Ählinska skolan samt Vasa högre flickskola. Kommunala flickskolan är organiserad med förenad 7- och 6-årig linje och omfattar vårterminen 1942 23 avdelningar, vilka äro förlagda till förhyrda lokaler, nämligen 16 i Dalagatan 18, Va., och 7 i Häl-singegatan 2, Va. Antalet lärjungar är 735.

1) Tjänstgör huvudsakligen vid Vasa kommunala flickskola.

2) Tjänstgör även vid folkskoleseminariet i Stockholm samt vid Södermalms kommunala flickskola.

3) Av dessa tjänstgöra en även vid Vasastadens kommunala flickskola, en även vid Bromma kommunala flickskola, en även vid statens normalskola samt en även vid folkskoleseminariet i Stockholm.

Inspektor.

Brulin, J. O. H., f. d. arkivråd.

Rektor.

Heimbürger, Karin; träffas å rektorsexpeditionen
Dalagatan 18. *Va.*; t. 32 48 18, under läs-
terminerna alla dagar utom lördagar 10—11.

Tillsynslärarinna.

Avdelningen Hälsingegatan 2, *Va.*: Elliott, f.
Gustafsson, M. E. A. (Lisa); t. 30 09 02.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,700 kr.).

Lärarinnor.

Ord. ämneslärarinnor 24
Ord. lärarinnor i övningsämnen 7
E. o. lärarinnor i övningsämnen 5¹⁾
Timplärarinnor i övningsämnen 5²⁾

Så lärarinnor 41

Läkare.

Dahlqvist, Irma E. W.; t. 20 45 01.

Terminsavgiftsnämnd.

Inspektor (självskr.); *rektor* (självskr.); *Hed-
ström*, f. Nilsson, Birgit K., redaktör, stads-
fullm.

Suppleant för inspektor: Elliott, f. Gustafsson,
M. E. A. (Lisa).

Extra vaktmästare (2,940 kr.).

Gustafsson, f. Karlsson, Edit K.; t. 32 06 18.

En *extra portvakt och expeditionsvaktsbiträde* (1,980 kr.).

Normmalms kommunala flickskola.

Normmalms kommunala flickskola motsvarar
förturvarande Ateneums för flickor elementar-
skoleavdelning, Brummerska skolan och Anna-
skolan-Detthowska skolan. Den är organiserad
med förenad 7- och 6-årig linje — i vissa klas-
ser dock fristående linjer — samt med teoretisk
och praktisk lärokurs. Skolan omfattar vårter-
minen 1942 22 avdelningar, av vilka 8 äro
förlagda till förhyrda lokaler Sveavägen 48, *C.*,
7 i förhyrda lokaler Eriksbergsgatan 10, *Ö.*,
samt 7 i den till kommunen överlätna skol-
fastigheten Johannesgatan 18, *C.*, med ett sam-
manlagt lärjungeantal av 631, varav 13 å 2 av-
delningar av praktisk linje, förlagda till Svea-
vägen 48.

¹⁾ En av dessa tjänstgör även vid Kungs-
holmens, en vid Normmalms och en vid Söder-
malms kommunala flickskola.

²⁾ En av dessa tjänstgör även vid Normmalms
och en vid Kungsholmens kommunala flickskola;
en ord. och en e. o. lärarinna i övningsämnen
tjänstgöra dessutom som timplärare i välskripping.

Inspektor.

Sandström, A. E. F., justitieråd.

Rektor.

Ramstedt, Agnes H.; träffas å rektorsexpeditionen,
Sveavägen 48, *C.*; t. 10 36 90, måndagar,
onsdagar och fredagar, Johannesgatan 18, *C.*;
t. 20 75 01, tisdagar och torsdagar under läs-
terminerna 11,30—12,15.

Ställföreträdande rektorer

(1,140 kr.).

Avdelningen Eriksbergsgatan 10, *Ö.*:

Edelstam, Ester G.; t. 11 55 35.

Avdelningen Johannesgatan 18, *C.*:

Aurivillius, Monica L.; t. 20 75 01.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,700 kr.).

Lärarinnor.

Ord. ämneslärarinnor 25¹⁾
Ord. lärarinnor i övningsämnen 6
E. o. lärarinnor i övningsämnen 4²⁾
Timplärarinna i läroämnen 1
Timplärarinnor i övningsämnen 7³⁾

Så lärarinnor 43

Läkare.

Nordenfelt, P. J.; t. 60 33 52.

Terminsavgiftsnämnd.

Inspektor (självskr.); *rektor* (självskr.); *Alm*, f.
Wohlin, Ulla G., redaktör.

Suppleant för inspektor: *Edelstam*, Ester G.

*E. o. vaktmästare, tillika värmeled-
ningsskötare* (IX).

Hillerudh, E. G. E.

En *e. o. vaktmästare* (VIII), två *extra
portvakter och expeditionsvaktsbiträden*
(2,160—1,980 kr.).

Östermalms kommunala flickskola.

Östermalms kommunala flickskola motsvarar
förturvarande Lyceum för flickor, Oskars högre
flickskola, Margaretaskolan och Anna Sandströms
skola utom förstnämnda skolas gymnasium, vil-
ket kvarstår som självständigt skolföretag. Den

¹⁾ En av dessa tjänster indrages vid inne-
havarens avgång den 30/6 1942. Två av lära-
rinnorna tjänstgöra även vid Östermalms kom-
munala flickskola.

²⁾ En av dessa tjänstgör även vid Vasasta-
dens kommunala flickskola.

³⁾ En av dessa tjänstgör även vid Vasastadens
kommunala flickskola samt en vid Södermalms
och Östermalms kommunala flickskolor.

FD

är organiserad med förenad 7- och 6-årig linje samt med teoretisk lärokurs. Skolan omfattar vårterminen 1942 22 avdelningar, samtliga i den till kommunen överlåtna skolfastigheten Banérgatan 38—40, Ö. Lärjungeantalet är 363.

Inspektor.

Stiernstedt, S. E. W. G., frih., verkst. direktör.

Rektor.

Beckman, O. Elsa; träffas å rektorsexpeditionen, Banérgatan 38—40, Ö.; t. 62 48 63, under lästerminerna varje läsdag utom lördagar 15—15,30.

Ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Lärarinnor.

Ord. ämneslärarinnor	20 ¹⁾
Ord. lärarinnor i övningsämnen	6
E. o. lärarinnor i övningsämnen	2
Timlärarinnor i teoretiska läroämnen	5
Timlärarinnor i övningsämnen	8 ²⁾

Såa lärarinnor 41

Läkare.

Gyllencreutz, Sara A. H.; t. 20 80 20.

Terminsavgiftsnämnd.

Inspektor (självskr.); **rektor** (självskr.); **Mogård, J. A. B.**, kyrkoherde, stadsfullm.

Suppleant för inspektor: **Wijkander, H. M.** (Maja), lärariinna.

E. o. vaktmästare, tillika värmeledningsskötare (IX).

Forss, E. G.; t. 61 44 84.

Ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (600 kr., ej heltidstjänst).

¹⁾ En av dessa tjänster indrages vid innehavarens avgång den ³⁰/6 1942.

²⁾ En av dessa tjänstgör även vid Normmalms och en vid Bromma kommunala flickskola.

Skolan för bildbara sinnesslöa barn.

Katarina Västra Kyrkogata 10, Sö.; t. 41 92 33 (expeditionen).

Stockholms stads skola för bildbara sinnesslöa barn, även kallad Katarina västra skola, är anordnad som externat, d. v. s. eleverna bo i hemmen. Vid sinnesslöskolan meddelas f. n. undervisning åt 122 barn, fördelade på elva avdelningar, förlagda till det för skolans räkning ombyggda skolhuset Katarina Västra Kyrkogata 10. Förutom i läsämnen meddelas undervisning i papp- och träslöjd samt skomakeri (för gossarna) och i kvinnlig slöjd och husligt arbete (för flickorna).

Till verksamheten utgår statsbidrag.

Stadsfullmäktige hava uppdragit åt folkskolektionen att vara styrelse för skolan.

Författningar. K. kung. 19 maj 1933 ang. statsbidrag till driftkostnader vid anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallande-sjuka, och vid epileptikeranstalter, med ändr. 26 april 1940. — För personalen gälla fr. o. m. år 1938, enligt SF:s beslut 17 dec. 1937 samma lönebestämmelser som för lärarpersonal vid Stockholms folkskolor (se sid. 312).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 151,540 kr.; inkomster: driftbudgeten 24,300 kr. (däruv statsbidrag 23,000 kr.).

Styrelse.

Folkskolektionen.

Tf. föreståndarinna, tillika ord. lärarinna (tilläggsavlöning 1,440 kr.).

Bergwall, f. Lindström, Elsa M.; träffas å skolans exp., Katarina Västra Kyrkogata 10, Sö.; t. 41 92 33, alla läsdagar 8,15—8,40 samt dessutom måndagar och torsdagar 12,15—13,15.

Läkare

(se sid. 273).

Ramer, K. T.

Fem ord. och sju e. o. lärarinnor.

E. o. vaktmästare, tillika värmeledningsskötare (IX).

Malmberg, F. B.

Stockholms stads lärlings- och yrkesskolstyrelse och i samband därmed stående institutioner.

Lärlings- och yrkesskolstyrelsen.

Polhemsgatan 35 K.; telefoner och expeditionstid: se nedan. Styrelsens sammanträden hållas i yrkesskolornas nybyggnad, Polhemsgatan 35, K., i regel andra tisdagen i varje månad under lästerminerna.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 19 nov. 1917 att uppdraga ledningen av stadens yrkesskolor åt en fristående yrkesskolenämnd. Vid den kommunala omorganisationen år 1920 ombildades denna till *Stockholms stads lärlings- och yrkesskolstyrelse*.

Jämlikt k. m:ts förnyade stadga den 4 nov. 1921 för den kommunala yrkesundervisningen (yrkesskolestadgan) äro kommunerna bemyndigade att upprätta vissa skolor för yrkesundervisning. Förvaltningen av de enligt nämnda stadga av Stockholms stad anordnade lärlings- och yrkesskolorna samt handläggningen av därmed sammanhängande ärenden handhaves av lärlings- och yrkesskolstyrelsen, som även har att bereda frågor om anslag av stadens medel till institutioner eller enskilda för bedrivande av yrkesskolundervisning samt handhava förvaltningen av härför beviljade anslag.

Lärlings- och yrkesskolstyrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, åtta andra ledamöter, av vilka sju väljas av stadsfullmäktige och den åttonde utgöres av den av lärlings- och yrkesskolornas rektorer (se nedan), som övriga ledamöter av lärlings- och yrkesskolstyrelsen därtill utse. Styrelsen utser årligen inom sig en vice ordförande. Tillsynen över de olika lärlings- och yrkesskolorna skall under lärlings- och yrkesskolstyrelsens överinseende utövas av särskilda nämnder, bestående av, förutom skolornas rektor, den rektor, som är ledamot av lärlings- och yrkesskolstyrelsen, tre för två år valda personer, av vilka en, tillika ordförande, utses av lärlings- och yrkesskolstyrelsen och de två andra av vederbörande

arbetsgivar-, resp. arbetarorganisation. Nämnden för beredskapskurserna för verkstadsindustrin består av två representanter, utsedda av lärnings- och yrkesskolstyrelsen, en representant för arbetsgivarna, utsedd av Sveriges verkstadsförening, en representant för arbetarna, utsedd av Svenska metallindustriarbetareförbundet samt en representant, utsedd av Stockholms stads arbetslöshetskommitté. Dessa nämnder äga att, enligt de föreskrifter lärnings- och yrkesskolstyrelsen meddelar, besluta i fråga om smärre ärenden. Respektive nämnders åtgärder skola vid styrelsens följande sammanträde anmälas. Nämnden för handelsgruppens skolor och kurser (se sid. 340) intar så till vida en särställning, att den består av dessa skolors rektor, den rektor, som är ledamot av lärnings- och yrkesskolstyrelsen, Stockholms borgarskolas rektor samt sex av lärnings- och yrkesskolstyrelsen valda ledamöter, av vilka en skall vara representant för arbetsgivarna och en för de yrkesanställda.

Ledningen av samtliga skolor utövas under lärnings- och yrkesskolstyrelsens och resp. skolenämnders inseende av fyra av skolöverstyrelsen utsedda rektorer, därav en för skolorna för hantverk och industri, utom skolorna för klännings-sömmerskor, damskräddare och hattmodister, en rektor för skolorna för klänningssömmerskor, damskräddare och hattmodister, en för skolorna för husligt arbete och en för skolorna för handel. Den förstnämnde är dessutom av lärnings- och yrkesskolstyrelsen utsedd till direktör. För att under direktören utöva ledningen av vissa skolgrupper eller enstaka skolor äro av lärnings- och yrkesskolstyrelsen antagna direktörs-assistent, tillika inspektör, förste lärare samt en föreståndarinna för skolan för hembiträden. Instruktioner för å lärnings- och yrkesskolstyrelsens stat upptagen personal utfärdas av styrelsen.

Uppsikt över lärnings- och yrkesskolornas verksamhet utövas av en av skolöverstyrelsen förordnad inspektör.

Författningar. K. m:ts förnyade stadga för den kommunala yrkesundervisningen 4 nov. 1921, med ändr. och tillägg 9 maj 1930. 5 juni 1931 och 30 dec. 1932 (se Kfh 1941: sid. 476). K. kung. ang. statsunderstöd till

Lys

kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning 4 nov. 1921, med ändr. K. kung. 24 jan. 1930 ang. understödjande av folkbiblioteksväsendet, med ändr. K. kung. ang. stipendier åt obemedlade och mindre bemedlade elever vid statsunderstödda kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning 23 maj 1930, med ändr. K. brev 31 jan. 1941, med särskild föreskrift rörande sammansättningen av Stockholms stads lärings- och yrkesskolestyrelse (Kf 1940: 73). Reglemente för Stockholms stads skolor för yrkesundervisning, fastställt av skolöverstyrelsen 31 aug. 1928.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 3,209,405 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,343,784 kr. (därav statsbidrag 542,900 kr.).

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

*Berggren, H. A., målarmästare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

*Andersson, G. K. K., direktör.

Johansson, Fritz O., kassör, stadsfullm.

*Karlsson, Hans G. B., tjänsteman, stadsfullm.

*Ström, f. Hänes, Hildegard A., fru, stadsfullm.

Théel, f. Roth, Elisif, fru, stadsfullm.

Åkesson, Anna J., folkskollärarinna, stadsfullm.

Åstrand, N., ombudsman, stadsfullm.

Sekreterare (3,120 kr.).

Robach, E. C.; Brunkebergstorg 13, C.; t. »folkskoleledningen»; träffas 14—15 (lördagar samt under juni—aug. 10—11).

Styrelsens delegerade.

Delegerade för prövning av ansökningar till lediga befattningar.

Larsson, Oscar E.; Berggren, H. A.; Johansson, Fritz O. samt (vid ärenden ang. kvinnliga befattningar) Théel, f. Roth, Elisif.

Delegerade för inköps- och statfrågor.

Larsson, Oscar E.; Berggren, H. A.; Johansson, Fritz O.

Delegerade för prövning av ansökningar till statsstipendier.

Andersson, G. K. K.; Karlsson, Hans G. B.; Schött, P. A. R.; Åkesson, Anna J.

Delegerade för prövning av ansökningar från elever vid handelsskolorna om befrielse från och nedsättning i terminsavgifter.

Karlsson, Hans G. B.; Schött, P. A. R.; Åkesson, Anna J.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte två suppleanter för granskning av lärings- och yrkesskolestyrelsens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Eckerström, E. L. T., ombudsman.

Lundell, G. B., fabrikör.

Wallin, H. E., kassör, ordf.

Suppleanter:

Herlitz, Ingeborg, försäkringstjänsteman, stadsfullm.

Plan, J. H., skomakeriarbetare.

Styrelsens expedition.

Polhemsgatan 35, K.; postgirokonton nr 3031; t. 52 03 40; expeditionstid: 8,30—11,30, 12,15—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30, 12—14).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 167,720 kr.

Direktör (C).

Andersson, G. K. K.; Polhemsgatan 35, K.; t. 52 03 40 (även direkt 50 23 97); mottagnings-tid: tisdagar, torsdagar och fredagar 13—14.

Direktörsassistent, tillika inspektör (23).

Hedfors, E. G.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Gustafson, J. A. T.; t. 50 23 49.

Förste kammarskrivare (17).

Jäderlund, G. E.

Kammarskrivare (15).

Hellman, G. A.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Ljungh, A. V. (Astrid); kassakontoret hålles öppet 9,30—12 och 13—14,30.

Kontorsskrivare (9).

Lagerqvist, Greta.

Expeditionsvakt (6).

Hofberg, P. E.

Tre första kontorsbiträden (7), ett extra första kontorsbiträde (3,840 kr.), två kontorsbiträden (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett e. o. skrivbiträde (IV), två extra telefonister (2,160 kr.), ett extra expeditiionsvaksbiträde (1,980 kr.).

Stockholms stads skolor för yrkesundervisning.

Expedition: Polhemsgatan 35, K.; t. 52 03 40. Beträffande de olika skolornas förläggning se nedan.

I anslutning till k. mts förnyade stadga för den kommunala yrkesundervisningen den 4 nov. 1921 (yrkesskolestadgan) förefinnes inom den med statsmedel understödda kommunala yrkesundervisningen i Stockholm tre olika skoltyper, som representera efter varandra följande stadier av undervisningen, nämligen verkstadsskolor, lärlingsskolor och yrkesskolor.

Verkstadsskolorna, som äro avsedda för nybörjare i resp. yrken, meddela eleverna den grundläggande utbildningen i dessa. Inträdesåldern vid verkstadsskolorna är lägst 14 år (i charkuteriskolan 17 år). Undervisningen pågår 6 dagar i veckan under en tid, som allt efter de olika yrkena varierar mellan 11 månader och 4 år. Förutom i yrkesarbete meddelas i verkstadsskolorna även undervisning i teoretiska ämnen i en omfattning, motsvarande lärlingsskolornas hela kunskapsområde. Undantag härifrån utgör verkstadsskolan för murare, där undervisning meddelas endast i yrkesarbete. — Verkstadsskolan för murare (se nedan) skiljer sig från övriga verkstadsskolor däriigenom, att eleverna, sedan de en kortare tid erhållit utbildning å skolverkstaden, utsändas till byggmästare i staden, hos vilka de under skoleledningens kontroll mot vanlig lärlingslön få deltaga i förekommande yrkesarbeten. Även vid verkstadsskolorna för mekaniker samt bleck- och plåtslagare äro inrättade resp. sex och två avdelningar, vars elever växelvis under 3 månaders perioder arbeta dels i skolan, dels vid verkstäder ute i staden.

Enligt stadsfullmäktiges beslut har höstterminen 1937 inrättats en verkstadsskola för damskräddare (kappsömnad), omfattande 3 år och höstterminen 1938 2-åriga verkstadsskolor för svetsare och fotografer. Dessutom har styrelsen fr. o. m. höstterminen 1938 övertagit Stockholms enskilda hantverkskolas avdelning för skräddare.

Fr. o. m. höstterminen 1939 beslöt lärlings- och yrkesskolstyrelsen att omömläga verkstadsskolan för kopparslagare till en verkstadsskola för värme- och sanitetsmontörer.

Lärlingsskolorna hava till ändamål att bereda yrkesanställda tillfälle att, samtidigt med förvärvande av praktisk yrkesfärdighet genom arbete i yrket, inhämta sådana praktiska och teoretiska kunskaper, som kunna anses nödvändiga för att nå största möjliga yrkeskicklighet. Lärlingsskolorna bestå av två skolformer, dels lärlingsskolans yrkesavdelningar för elever i åldern 15—18 år, dels dess kurser för äldre arbetare. I yrkesavdelningarna erhålla eleverna undervisning 6 å 9 timmar, förlagda till 2 å 3 kvällar, varje vecka under två års tid. Läroämnen äro yrkeslära (yrkesarbete med material- och verktygslära, maskinlära, yrkesritning, teknologi, räkning, skrivning, yrkeshygien m. m.), yrkesekonomi (affärsräkning, affärsskrivning, kalkylation och bokföring) samt yrkes- och arbetarlagstiftning. Yrkesavdelningar vid lärlingsskolorna finnas inrättade för mekaniker, möbelsnickare, elektriker, murare samt cement- och betongarbetare. Härjämte hava införts s. k. lärlingskurser, omfattande en till åtta terminer, med minst ett huvudämne och i anslutning därtill biämnen av mera allmän natur. Lärlingskurser kunna anordnas med minst 4 timmar i veckan under ett eller två arbetsår för huvudämne och under en eller två terminer för biämnen. Sådana lärlingskurser äro anordnade för handel, husligt arbete och fr. o. m. höstterminen 1937 även för mekaniker. Fr. o. m. höstterminen 1938 har styrelsen övertagit Frisörföreningens skolor för herr- och damfrisörer (resp. 4- och 3-åriga). Undervisningen vid frisörskolorna är förlagd dels till skolverkstäderna och dels till frisörmästare ute i staden. Fr. o. m. den 8 maj 1940 inrättades beredskapskurser för tempoarbetare inom verkstadsindustrien av lärlingskursstyp. Därvid anordnades kurser för mekaniker, elektromekaniker, finmekaniker och smeder med 4 månaders daglig undervisning samt för gas- och elektriska svetsare med vardera 6 veckors daglig undervisning. År 1941 hava 4-månadskurserna förlängts att omfatta 6 månader och svetsningskurserna 8 veckor. Lärlingsskolans kurser för äldre arbetare äro avsedda för yrkesarbetare i åldern över 18 år, som ej haft tillfälle att bevisat lärlingsskolans yrkesavdelningar, och som i dessa kurser beredas tillfälle att i vissa ämnen inhämta motsvarande kunskaper. Undervisningen är i regel förlagd till aftnarna.

Yrkesskolorna, som äro en direkt påbyggnad på verkstads- och lärlingsskolorna, må enligt yrkesskolestadgan omfatta dels ämneskurser, utgörande fristående lärokurser i olika läroämnen, dels yrkeskurser, utgörande sammanhängande utbildning i ett flertal för visst yrke behövliga läroämnen, dels och mästarkurser, avsedda för mästarutbildning. I Stockholm omfatta yrkesskolorna ämneskurser och yrkeskurser, vilka

Lys

anordnas under olika former med längre eller kortare lärotid, allt efter förefintlga behov och arbetsförhållanden inom resp. yrken.

Fr. o. m. år 1938 har dessutom inrättats en särskild hembiträdesskola, omfattande en lärotid av 23 veckor och med undervisning 47 timmar per vecka. Denna skola är avsedd för hembiträden, vilka fyllt 17 år och som inneha minst 2 års praktik i husligt arbete. Från år 1939 har inretts ett lärlingshem för denna skolas elever och kunna 18 st. mottagas i detsamma.

De yrkesgrenar, för vilka verkstads-, lärlings- eller yrkesskolor hava anordnats i Stockholm, äro angivna i nedanstående förteckning över av lärlings- och yrkesskolstyrelsen anordnade skolor m. m.

Lärlings- och yrkesskolstyrelsen har i enlighet med beslut av stadsfullmäktige jämväl övertagit ledningen och förvaltningen av Stockholms borgarskolas handelslinje. Denna för utbildning i handelsyrket m. m. avsedda gren av lärlings- och yrkesskolornas verksamhet omfattar dels dagskolor, bestående av Stockholms stads handelsskolas allmänna handelsavdelning (tre ettåriga kurser, tillsammans utgörande en fullständig lägre handelsskola), högre handelsavdelningen jämte korrespondentkursen samt s. k. förberedande korrespondentkurser, dels yrkesskolans ämneskurser och yrkeskurser å aftontid med undervisning i olika handelsämnen, dels kurser i maskinskrivning och stenografi, dels ock ettåriga lärlingskurser med kvällsundervisning för kontorsanställda och butiksbiträden.

Vidare hava upprättats dagskolor för blivande biträden inom manufaktur- och specerihandelsbranschen. Vid dessa skolor, som äro organiserade efter ungefär samma grunder som verkstadsskolorna, är undervisningen ettårig. För i dessa branscher redan anställda hava anordnats kvällskurser.

Vid ovannämnda skolor har lärlings- och yrkesskolstyrelsen vidare anordnat vissa kortare utbildningskurser i samarbete med vissa sammanlutningar på näringslivets område.

En parallellavdelning av verkstadsskolan för mekaniker, vilken avdelning är speciellt avsedd för elever vid Stockholms stads skol- och yrkeshem för gossar å Skrubba (se sid. 282), är förlagd till en för ändamålet uppförd verkstadsbyggnad vid skyddshemmet.

Undervisningen i verkstads- och lärlings-skolorna är i regel helt kostnadsfri. I yrkesskolans ämneskurser samt vid handelsgruppens skolor och kurser erlägga eleverna avgifter. Vid såväl lärlings-skolans kurser för äldre som i yrkesskolans kurser erlägga deltagarna avgifter för material m. m. I verkstadsskolorna erhålla eleverna flitpengar efter följande grunder. De första tre månaderna av skoltiden utgå inga flitpengar, medan för återstående delen av första året elev erhåller omkring 1.50 kr. varje vecka i ettåriga skolor samt omkring 2 kr. varje vecka i fleråriga skolor. Under andra, tredje och fjärde

åren utgå flitpengar med respektive 4, 10 och 20 kr. varje vecka.

Under arbetsåret 1940/41 åtnjöto sammanlagt 9,595 personer undervisning vid stadens verkstads-, lärlings- och yrkesskolor; antalet kurser var 836.

Vid skolorna finnas fyra för såväl lärare som elever avsedda skolbibliotek, av vilka ett är beläget Polhemsgatan 35, ett Bolinders Plan 9, ett fördelat på de till skolorna för husligt arbete hörande skolköken samt ett på skolorna för handel, Birger Jarls Torg 7 och 9. Biblioteken innehålla teknisk facklitteratur, litteratur om samhällslivet samt i viss utsträckning även skönlitteratur.

Författningar. K. m:ts förnyade stadga för den kommunala yrkesundervisningen 4 nov. 1921, med ändr. och tillägg 9 maj 1920, 5 juni 1931 och 30 dec. 1932. Reglemente för Stockholms stads skolor för yrkesundervisning, fastställt av skolöverstyrelsen 31 aug. 1928. Avlösningsreglemente för ordinarie lärarpersonal vid Stockholms stads verkstads-, lärlings- och yrkesskolor, antaget av SF 19 dec. 1923, med ändr. Reglemente för statens pensionsanstalt 31 dec. 1919, med ändr. K. kung. 18 juni 1925 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, med ändr. Reglemente ang. tilläggspension för ordinarie lärare och lärarinnor vid Stockholms stads skolor för yrkesundervisning, antaget av SF 19 dec. 1928.

Avlöningar. (Beträffande föreståndare m. fl. se nedan.) Ordinarie lärare. 43 ordinarie lärare, därav 4 manliga lärare i teoretiska ämnen och 4 manliga förste yrkeslärare 5,640 kr., 19 manliga yrkeslärare 5,340 kr. och 15 kvinnliga yrkeslärare 4,200 kr. Härtill komma tre ålderstillägg efter resp. tre, sex och nio års tjänstgöring, vart och ett å 600 kr. för manlig och 360 kr. för kvinnlig lärare.

E. o. lärarpersonal. 3 förste lärare 7,140—5,208 kr., 1 föreståndarinna 5,700 kr., 4 lärare i teoretiska ämnen 5,208—5,100 kr., 22 t. v. anställda lärare 5,388—4,800 kr. och 8 t. v. anställda lärarinnor 3,780 kr. samt vid handels-skolorna 7 t. v. anställda lärare i handelteknik 4,950—4,500 kr., 6 t. v. anställda lärarinnor i modersmålet och främmande språk 4,380—4,080 kr., 5 t. v. anställda lärarinnor i svensk stenografi och maskinskrivning samt svensk handels-korrespondens 4,080—3,780 kr. och 2 t. v. anställda lärare i maskinskrivning 3,720—2,700 kr. Dessutom finnas vid skolorna för hantverk, industri och husligt arbete c:a 65 manliga och 37 kvinnliga timlärare samt vid skolorna för handel 48 manliga och 21 kvinnliga timlärare, därjämte tillfälligt anställda timlärare. Timlärarnas arvoden utgå med 5,00—2,40 kr. för varje undervisningstimme enligt av tjänstenämnden fastställda grunder.

Skolläkare: anslag 1,000 kr.

Inspektor

(förrördnad av skolöverstyrelsen).

Wretblad, P., ingenjör, teknisk konsulent i kommerskollegium.*Skolläkare* (vid skolorna för handel).**Wide, P. Hj. E.**; t. 32 22 55 (för manliga elever).**Berg, Henny M.**; t. 45 19 40 (för kvinnliga elever).**Skolorna för hantverk och industri.***Rektor.***Andersson, G. K. K.** (förrördn. t. o. m. ³⁰/₆ 1942), direktör (se sid. 334); Polhemsgatan 35, K.; t. 52 03 40 (direkt 50 23 97); mottagningstid: tisdagar, torsdagar och fredagar 13—14.*E. o. kontorsassistent* (XIII).**Söderkvist, T. V. A.***Extra kontorsassistent* (3,000 kr.).**Meurling, E. A.***E. o. maskinist* (XII).**Hedberg, A. E. M.***Vaktmästare* (1 kl.) (8).**Söderkvist, T. V. A.**, tjf. (se ovan), *tf. Tidell, E. P. A.*; **Hermansson, K. Ture E.**, stadsfullm.; **Nilsson, E. A.**En *vaktmästare* (1 kl.) (verktygsutlämnare för mekaniker) (8), en *e. o. vaktmästare* (verktygsutlämnare för elektriker) (VI), en *e. o. expeditionsvakt* (VI).**Mekaniker, automobilmekaniker och instrumentmakare.**

(Verkstads-, lärlings- och yrkesskolor.)

*Nämnd.***Berthelius, F.**, civilingenjör, ordf.; **Pyk, H. T.**, teknisk direktör; **Jonsson, R. L.**, ombudsman; **Hallgren, H. H.**, fabrikör (adjungerad ledamot vid behandling av ärenden rörande automobilmekanikerskolan); **Andersson, G. K. K.**, direktör.*Förste yrkeslärare* (7,140 kr.).Vakant, *tf. Fredriksson, F. A.***Smeder.**

(Verkstads- och lärlingsskolor.)

*Nämnd.***Berthelius, F.**, civilingenjör, ordf.; **Petrelus, K. A.**, fabrikör; **Thomelius, N. O.**, smed; **Andersson, G. K. K.**, direktör.**Kopparslagare.**

(Verkstads- och lärlingsskolor.)

*Nämnd.***Myrsmeden, R. A.**, konstsmed, ordf.; **Bergqvist, P. J.**, fabrikör; **Sundkvist, N. A. J.**, kopparslagare; **Andersson, G. K. K.**, direktör.**Bleck- och plåtslagare.**

(Verkstads-, lärlings- och yrkesskolor.)

*Nämnd.***Berthelius, F.**, civilingenjör, ordf.; **Haag, J. Hj.**, plåtslagarmästare; **Hessler, I. N.**, ombudsman; **Andersson, G. K. K.**, direktör.**Tapetserare.**

(Verkstads-, lärlings- och yrkesskolor.)

*Nämnd.***Berghagen, R.**, arkitekt, ordf.; **Sundström, N. E. M.**, tapetserarmästare; **Carlsson, L. Hj.**, ombudsman; **Andersson, G. K. K.**, direktör.
Suppleant: Brändström, S. F., tapetserare.**Skomakare.**

(Verkstadsskola.)

*Nämnd.***Gillberg, O. L.**, ordf. i Svenska sko- och läderindustriarbetareförbundet, ordf.; **Lindon, J. F. S.**, fabrikör; **Wige, K. J.**, skoarbetare; **Andersson, G. K. K.**, direktör.**Bokbindare.**

(Verkstads- och lärlingsskolor.)

*Nämnd.***Åström, A. V.**, disponent, ordf.; **Wahlström, H.**, bokbindarmästare; **Eriksson, D. P. N.**, f. d. förtroendeman; **Andersson, G. K. K.**, direktör.**Målare och färghandelsbiträden.**

(Verkstads-, lärlings- och yrkesskolor.)

*Nämnd.***Berggren, H. A.**, målarmästare, stadsfullm., ordf.; **Gustavson, A. V. N.**, målarmästare stadsfullm.;

LyS

Andersson, S. O., ombudsman; **Skogh, C. A.**, direktör (adjungerad ledamot vid behandling av ärenden rörande lärlings- och yrkesskolorna för färghandelsbiträden); **Andersson, G. K. K.**, direktör.

Förste yrkeslärare (7,440 kr.).

Holmberg, G. M.

Elektriska montörer samt elektro-mekaniker.

(Verkstads-, lärlings- och yrkesskolor.)

Yrkesskolan omfattar bl. a. tvååriga yrkeskurser avsedda att meddela sådana kunskaper, som erfordras för erhållande av behörighet att utföra elektriska installationer.

Nämnd.

Welin-Berger, J. A. E., yrkesinspektör, ordf.; **Hultkrantz, J. G.**, ingenjör; **Larsson, K. W.**, elektrisk montör; **Andersson, G. K. K.**, direktör.

Förste yrkeslärare (7,440 kr.).

Lindström, E. Hj.

Urmakare.

(Verkstadsskola.)

Nämnd.

Berthelius, F., civilingenjör, ordf.; **Sandberg, R. E.**, urmakarmästare; **Holmström, A. A. W.**, urmakeriarbetare; **Andersson, G. K. K.**, direktör.

Rörläggare, värme- och sanitetsmontörer.

(Verkstads-, lärlings- och yrkesskolor.)

Nämnd.

Hultman, G. H., f. d. chefsingenjör, ordf.; **Elvin, N. H. S.**, ingenjör, verkst. direktör; **Eklund, E. G.**, rörledningsmontör; **Andersson, G. K. K.**, direktör.

Möbelsnickare och inredningssnickare.

(Verkstads-, lärlings- och yrkesskolor.)

Nämnd.

Berghagen, R., arkitekt, ordf.; **Wikström, O. Hj.**, snickarmästare; **Rossler, E. H.**, kassör; **Sandberg, R. L.**, snickarmästare (adjungerad ledamot vid behandling av frågor rörande verkstadsskolan för inredningssnickare); **Andersson, G. K. K.**, direktör.

Förste yrkeslärare (7,440 kr.).

Ljungberg, A. S.

Murare.

(Verkstads- och lärlingsskolor.)

Svarvargatan 9, K.; t. 53 08 34.

Nämnd.

Engkvist, O. T., byggmästare, ordf.; **Nilsson, P.**, byggmästare; **Broman, J. A.**, murare; **Andersson, G. K. K.**, direktör.

Suppleant: Johansson, N. G. W., murare.

Förste yrkeslärare (7,740 kr.).

Johnzon, A. H. W.

Betong- och cementarbetare.

(Lärlingsskola.)

Nämnd.

Chatillon-Winbergh, G., överingenjör, ordf.; **Georgii, H. P.**, ingenjör; **Andersson, O. Valter**, ombudsman, stadsfullm.; **Andersson, G. K. K.**, direktör.

Charkuterister.

(Verkstads-, lärlings- och yrkesskolor.)

Slakthuset, Enskede; t. 49 12 06.

En extra kontorsskrivare (3,120 kr.).

Nämnd.

Ahlström, V., handlande, ordf.; **Frisk, D. A.**, grosshandlare; **Nordh, Hj. V. F.**, livsmedelsarbetare; **Andersson, G. K. K.**, direktör.

Skräddare samt byx- och västsömmerskor.

(Verkstads- och lärlingsskolor.)

Nämnd.

Berglöv, R. W., skräddarmästare, ordf.; **Lund, E. V.**, skrädderiidkare; **Strömberg, A. G. Y.**, skräddare, ombudsman; **Andersson, G. K. K.**, direktör.

Förste lärare (5,208 kr.).

Sjömark, C. L.

Körnsnärer och sömmerskor inom körnsnärsyrket.

(Verkstadsskola.)

Nämnd.

Carlenius, G. W., verkstadschef, ordf.; **Lindner, W. J. B.**, hovkörnsnär; **Wiman, f. Jonsson, Elsa**, pälsömmerska; **Andersson, G. K. K.**, direktör.

Frisörer.

(Lärings- och yrkesskola.)

Nämnd.

Davide, H. L., med. d:r, docent, ordf.; **Grönlund**, E. B., frisörmästare; **Björk**, S., ombudsman; **Andersson**, G. K. K., direktör.

Förste lärare (6,780 kr.).

Ando, A.

Svetsare.

(Verkstadsskola.)

Nämnd.

Hallström, O. H., diplomingenjör, ordf.; **Pira**, F. E., civilingenjör, verkst. direktör; **Andersson**, U. E., svetsare; **Andersson**, G. K. K., direktör.

Fotografer.

(Verkstadsskola.)

Nämnd.

Bäckström, K. G. H., fil. d:r, docent, ordf.; **Movin-Hermes**, B., hovfotograf; **Lins**, E. S., fotograf; **Andersson**, G. K. K., direktör.

Tempoarbetare inom verkstadsindustrin.

(Beredskapskurser.)

Nämnd.

Åstrand, N., ombudsman, stadsfullm., ordf.; **Helin**, M. S., direktör; **Ingelman**, G. M. R., civilingenjör; **Jonsson**, R. L., ombudsman; **Olin**, M. L. O., förste assistent; **Andersson**, G. K. K., direktör.

Skolorna för klänningssömmerskor, damskräddare och hattmodister.

Rektor (6,900 kr.).

Kjederqvist, Anna H. M. (förordn. t. o. m. 30/6 1942); **Bolinders Plan 9, K.**; t. 50 11 25, 50 02 55; mottagningstid: måndagar, onsdagar och torsdagar 12—12,30.

Ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Klänningssömmerskor.

(Verkstads- och yrkesskolor.)

Bolinders Plan 9, K.; t. 50 02 55.

Nämnd.

Théel, f. Roth, Elisif, fru, stadsfullm., ordf.; **Carlenius**, G. W., verkstadschef; **Johnson**, f. Carlsson, Ellen M. V., fru; **Andersson**, G. K. K., direktör; **Kjederqvist**, Anna H. M., rektor.

Damskräddare.

(Verkstadsskola.)

Bolinders Plan 9, K.; t. 50 02 55.

Nämnd.

Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, ordf.; **Kjellström**, A. G., skräddarmästare; **Strömberg**, A. G. Y., skräddare, ombudsman; **Andersson**, G. K. K., direktör; **Kjederqvist**, Anna H. M., rektor.

Hattmodister.

(Verkstads- och yrkesskolor.)

Bolinders Plan 9, K.; t. 50 02 55.

Nämnd.

Théel, f. Roth, Elisif, fru, stadsfullm., ordf.; **Olsson**, Ebba C. T., fröken; **Nilsson**, Ester M. P., modist; **Andersson**, G. K. K., direktör; **Kjederqvist**, Anna H. M., rektor.

Skolorna för husliga yrken.

Undervisningen bedrivs dels i skolköken Kungsholmsgatan 16, t. 53 35 57, Timmermansgatan 19, t. 40 30 74, Sveavägen 83, t. 31 58 64, Karlavägen 66, t. 60 05 80, kommunalhuset i Alvik, t. 25 05 51 och Scheelegatan 8, t. 53 93 35, 53 93 50, dels i sömnadslokalerna, Stora Nygatan 40—42, t. 10 85 60, Södertörnsvägen 359, Enskede, ABF-gården, Götalandsvägen, Älvsjö samt dels i barnavårdsnämndens barnstugor, Olaus Magnus' Väg 57—59, Böttigervägen 7 och Margretelundsvägen 63.

Vid skolköken anordnas även kortare kurser i olika grenar av husligt arbete, varjämte i sömnadslokalerna dag- och aftonkurser i sömnad anordnas för husmödrar.

Rektor (7,800 kr.).

Vakant, *tf.* **Göransson**, f. Rylander, Inez O.; Kungsholmsgatan 16, K.; t. 50 88 23; mottagningstid: måndagar och torsdagar 12—14.

Ett *kontorsbiträde* (5).

Nämnd.

Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M., fru, ordf.; **Söderberg**, Gertie, rektor; **Johansson**, f. Franzén, Astrid Ch., fru; **Grönvall**, J. K. (Hanna), hembiträde (adjungerad ledamot vid behandling av ärenden rörande hembiträdesutbildning); **Andersson**, G. K. K., direktör; **Göransson**, f. Rylander, Inez O., *tf.* rektor.

Skolorna för husligt arbete.

(Lärings- och yrkesskolor.)

Exp.: Kungsholmsgatan 16, K.; t. 50 88 23, 53 35 57.

LyS

Hembiträdesskolan.

(Utbildningskurs.)

Scheelegatan 8, K.; t. 53 93 35, 53 93 50.

Föreståndarinna (5,700 kr.).

Göransson, f. Rylander, Inez O., tjf. (se ovan),
tf. Jacobson, R. Linnea.

Hembiträdesskolans elevhem.

Scheelegatan 8, K.; t. 51 60 25.

Tillsyn över hemmet.

Holmberg, Marta, skolkökslärarinna.

Skolorna för handel.

Rektor (9,900 kr.).

Schött, P. A. R. (förordn. t. o. m. ^{30/6} 1942):
träffas säkrast tisdagar och torsdagar 11—12
samt måndagar och fredagar 18,30—19,30;
Birger Jarls Torg 7—9, St.; t. 20 21 33,
20 27 10.

Ett e. o. kontorsbiträde (V), två extra
kontorsbiträden (2,220—1,980 kr.), en e. o.
vaktmästare (1 kl.) (VIII), en extra expedi-
tionsvakt (2,580 kr.), två extra portvakter
(324—200 kr.).

Nämnd.

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf.;
Lindblom, Edith M., ordf. i Kvinnliga kon-
toristföreningen i Stockholm; Bäckman, O. H.,
grosshandlare; Carlsson, K. A., kamrerare;
Jennel, C. A. W., prokurist; Andersson, G. K.
K., direktör; Wijk, A. M., docent, Stockholms
borgarskolas rektor; Winberg, C. H. T., spe-
cerihandlare; Schött, P. A. R., rektor.

Stockholms stads handelsskola.

Allmänna handelsavdelningen, högre
handelsavdelningen, korrespondent-
kursen.

*Birger Jarls Torg 7 och 9, St.; Danderyds-
gatan 4 och 6, Ö.; t. 11 11 95; exp.: Birger
Jarls Torg 7, 2 tr., St.; t. 20 21 33, 20 27 10.*

Förberedande korrespondentkurs.

*Regeringsgatan 47, C.; Danderydgatan
4 och 6, Ö.; t. 11 11 95.*

Yrkesskolans ämneskurser för handel.

*Birger Jarls Torg 7 och 9, St.; t. 20 21 33,
20 27 10; Danderydgatan 4 och 6, Ö.; t.
11 11 95; Regeringsgatan 47, C.; exp.: Bir-
ger Jarls Torg 7, St.; t. 20 21 33, 20 27 10.*

Kurser i stenografi och maskinskriv- ning.

*Birger Jarls Torg 7 och 9, St.; t. 20 21 33,
20 27 10; Danderydgatan 4 och 6, Ö.;
t. 11 11 95; Regeringsgatan 47, C.; exp.:
Birger Jarls Torg 7, St.; t. 20 21 33,
20 27 10.*

Läringskurser för handel.

*Birger Jarls Torg 7 och 9, St.; exp.: Bir-
ger Jarls Torg 7 och 9, St.; t. 20 21 33,
20 27 10.*

Biträdesskolor inom manufaktur- och specerihandelsbranscherna.

*Birger Jarls Torg 7 och 9, St.; t. 20 21 33,
20 27 10; exp.: Birger Jarls Torg 7 och 9,
St.; t. 20 21 33, 20 27 10.*

Stockholms stads tekniska aftonskola.

*Lokaler: Fridhemsgatan 17, K.; t. 53 50 33;
exp.: Polhemsgatan 35, K. (före kl. 17);
t. 51 87 11.*

Den 20 febr. 1939 beslöt Stockholms
stadsfullmäktige att från och med läsåret 1939
—1940 upprätta en kommunal teknisk afton-
skola. Denna kommunala tekniska aftonskola
är upprättad i samband med omorganisatio-
nen av Tekniska skolan i Stockholm och i
anslutning till det statliga Tekniska läroverket
i Stockholm och skall ha sina lokaler i den
nya byggnad, som kommer att uppföras för
Tekniska läroverket. Den fullständiga utbild-
ningen kommer att omfatta åtta terminsklasser.
Under de fyra första terminsklasserna lämnas
undervisning i grundläggande ämnen såsom språk,
matematik, fysik, kemi och ritning, och denna
undervisning är även avsedd för sådana elever,
som önska förbereda sig för inträde vid Tek-
niska läroverket. De två sista åren speci-
aliseras utbildningen på olika facklinjer. Under
vårterminen 1942 omfattar skolan 14 avdel-
ningar och under höstterminen är det avsett,
att den skall omfatta högst 16 avdelningar.
Enligt en av stadsfullmäktiges kommitté up-
gjord plan skall skolan, sedan den blivit fullt ut-
byggd, varje hösttermin intaga fyra avdelningar
i klass 1 och varje vårtermin tre avdelningar.
Terminsavgiften utgör 40 kr. Inskrivnings-
avgiften är 10 kr.

Genom k. brev den 1 dec. 1939 har k.
m:t medgivit, att styrelsen för Tekniska läro-

verket i Stockholm tills vidare må utgöra styrelse jämväl för aftonskolan och att rektorn vid Tekniska läroverket tills vidare må vara rektor jämväl vid aftonskolan. Beträffande styrelsen för Tekniska läroverket, se sid. 384.

Författningar. K. brev till skolöverstyrelsen 1 dec. 1939 ang. styrelse för kommunala tekniska aftonskolan i Stockholm m. m. K. m:ts förnyade stadga för den kommunala yrkesundervisningen 4 nov. 1921, med ändr. K. kung. ang. statsunderstöd till kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning 4 nov. 1921, med ändr. K. kung. ang. stipendier åt obemedlade och mindre bemedlade elever vid statsunderstödda kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning 23 maj 1930, med ändr. Reglemente för Stockholms stads tekniska aftonskola, fastställt av skolöverstyrelsen 20 mars 1940.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 93,600 kr.; inkomster: driftbudgeten 41,600 kr. (därav statsbidrag 17,600 kr.).

Styrelse, se Tekniska läroverket i Stockholm sid. 384.

Rektor (1,020 kr.).

Nordhult, A.; t. 51 87 11.

Överlärare och styrelsens sekreterare
(10,500 kr.).

Åhlén, K.; t. 51 87 11; mottagning: Polhemsgatan 35, K.; t. 51 87 11, måndagar och torsdagar 13—14; Fridhemsgatan 17, K.; t. 53 50 33, måndagar 18—18,30.

Ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

Stockholms stads idrotts- och friluftsstyrelse och i samband därmed stående institutioner m. m.

Idrotts- och friluftsstyrelsen.

Hantverkargatan 26, 3 tr., K.; tel.: se
nedan expeditionen.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidi-
gare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 4 mars 1929
att inrätta *Stockholms stads idrottsstyrelse*,
vilken därefter trädde i verksamhet den 1 maj
s. å.

Den 20 febr. 1939 beslöt stadsfullmäktige
att i huvudsaklig överensstämmelse med de rikt-
linjer, som framlagts i ett den 5 okt. 1938 av
en av stadskollegiet tillsatt kommitté — fri-
lufts-kommittén — avgivet betänkande, upp-
draga åt idrottsstyrelsen att under benämningen
*Stockholms stads idrotts- och friluftssty-
relse* handhava stadens friluftsverksamhet.

Stockholms stads idrotts- och friluftsstyrelse
handhar förvaltningen av stadens för idrott, lekar,
bad och friluftsverksamhet avsedda anläggningar, i
den mån de icke enligt gällande författning eller
särskilt beslut av stadsfullmäktige tillhöra annan
myndighets förvaltning, samt handlägger övriga
härmed sammanhängande frågor, vilkas vård av
stadskollegiet åt styrelsen överlämnas. Styrelsen
består av, förutom ordförande, som utses av
stadskollegiet bland borgarråden, sex andra leda-
möter, vilka jämte sex suppleanter för styrelsens
ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år
i sänder. Styrelsen utser vid början av varje
tjänstgöringsår inom sig en vice ordförande. För
handläggning av vissa ärenden har styrelsen
inom sig utsett särskilda ekonomi-, idrotts-
och friluftst delegerade (se nedan). Chef för
styrelsens expedition och anläggningar är idrotts-
direktören.

För särskilda arbetsuppgifter äger styrelsen
påkalla biträde av vederbörande stadsmyndigheter.
Sådant biträde lämnas av kammarkontoret för
styrelsens bokföring.

Instruktion. Instruktion för Stockholms
stads idrotts- och friluftsstyrelse, fastställd av
ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 55).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten
2,230,235 kr., kapitalbudgeten 61,000 kr.; in-
komster: driftbudgeten 632,420 kr.

Idrotts- och friluftsstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm.; t.
»stadshuset»; träffas i stadshuset alla varda-
gar 11—12.

Vice ordförande.

*Ahlström, E. A., försäljningschef.

Övriga ledamöter.

Ek, V. E., sekreterare, stadsfullm.
von Friedrichs, C.-A. H., kapten, avdelnings-
chef, stadsfullm.

Malm, A. B., kamrerare.

*Palmberg, J. H., järnsvarvare.

*Wide, E. E., folkskollärare, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

*Bagger-Sjöbäck, Inga M., förbundssekreterare.

*Torslow Lundgren, Ragnvi G. A. A., fru, gym-
nastikdirektör.

Sandberg, E. T. G., tf. inspektör.

Nordenfelt, B., redaktör.

Samuelson, P. O., organisationschef, stadsfullm.

*Horney, N., redaktör.

Sekreterare (2,280 kr.).

Garpe, D. A. J., sekreterare (se sid. 88).

Idrotts- och friluftsstyrelsens delege- rade m. m.

Ekonomidelegerade.

Ek, V. E.; von Friedrichs, C.-A. H., vice ordf.;
Larsson, Oscar E., ordf.; Malm, A. B.; Sa-
muelsan, P. O.

¹⁾ Suppleanterna äro här upptagna i samma
ordning som de ledamöter (inberäknat ordföranden
och vice ordföranden), vilkas ersättare de enligt
styrelsens beslut i första hand skola vara (dock
att fru Torslow Lundgren är ersättare för såväl
vice ordföranden som hr von Friedrichs).

Idrottsdelegerade.

Ahlström, E. A., ordf.; Bagger-Sjöbäck, Inga M.; Palmberg, J. H.; Sandberg, E. T. G., vice ordf.; Wide, E. E.

Friluftsstyrelsen.

Ek, V. E.; von Friedrichs, C.-A. H., vice ordf.; Horney, N.; Larsson, Oscar E., ordf.; Nordenfelt, B.; Torslow Lundgren, Ragnvi G. A. A.

Styrelsen för Östermalms idrottsplats.
(Jfr nedan och sid. 403.)

Ordförande (utsedd av stadskollegiet): Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm.

Övriga ledamöter: Ahlström, E. A., försäljningschef, Palmberg, J. H., järnsvarvare (utsedda av idrotts- och friluftsstyrelsen); Frohm, G. R., direktör, Wibom, T. H., kapten, vice ordf. (utsedda av Sveriges centralförening för idrottens främjande).

Revisorer.

Gemensamma för folkskolektionen m. fl.
(se sid. 303).

Idrotts- och friluftsstyrelsens expedition.

Hantverkargatan 26, 3 tr., K.; t. 52 02 60;
expeditionstid: 10—14.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten
157,300 kr.

Idrottsdirektör (B).

Nyrén, G. H. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1943); mot-
tagningstid: 10—11.

Ingenjör (20).

Svenson, B. A.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Ljungman, C. G.

Extra friluftstintendent (7,692 kr.).

Freese, A.

Förste kammarsskrivare (17).

Gellerstedt, L. F., tjl., tf. Swahn, C. E. E. (T).

Registrator.

Bergström, f. Grönberg, Karin I., kontorsskrivare (9), tjl. (se nedan), tf. Sandström, f. Erikson, Märta V.

Extra ingenjör (6,480 kr.).

Fröling, K. W. F.

E. o. tekniskt biträde (XV).

Blomkvist, E. V.

Extra verkmästare (6,000 kr.).

Holm, G. H. L.

Extra kammarsskrivare (5,400 kr.).

Bergström, f. Grönberg, Karin I.

E. o. amanuens (XIII).

Hjort, A. L.

Amanuens (3,420 kr.).

Carlberg, K. E. B., tjl., tf. Hellner, K. G. A.

Ett första kontorsbiträde (7), två e. o. kontorsbiträden (V), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.), en expeditionsvakt (6), ett vaktmästarbiträde (1,740 kr.).

Under idrotts- och friluftsstyrelsens förvaltning stående anläggningar m. m.¹⁾

Idrottsanläggningar och lekplaner.

I Stockholm finnas f. n. tretton större idrottsplatser, nämligen Stadion samt Östermalms, Johanneshovs, Hammarby, Enskede, Aspudens, Stadshagens, Kristinebergs, Stora Mossens, Hjorthagens, Älvsjö, Zinkensdamms och Mälardjårdens idrottsplatser. Av dessa äro Stadion och Östermalms idrottsplats anlagda å staten tillhöriga områden samt de elva övriga belägna å Stockholms stad tillhörig mark.

Stadion är anlagt av Sveriges centralförening för idrottens främjande (med bidrag av lotterimedel) och förvaltas av en av k. m. t. till-satt styrelse, Stadionstyrelsen.

Östermalms idrottsplats, som är anlagd av Sveriges centralförening för idrottens främjande, förvaltas — i enlighet med — av stadsfullmäktige för beviljande av anslag till idrottsplatsens ombyggnad föreskrivet villkor — av en särskild styrelse, i vilken stadskollegiet utser en ledamot, tillika ordförande, samt idrotts- och friluftsstyrelsen och centralföreningen vardera två ledamöter (jfr ovan). Styrelsens förvaltning skall vara underkastad revision av stadens revisionskontor och två revisorer, av vilka idrotts- och friluftsstyrelsen och centralföreningen vardera utse en.

Staden lämnar ett årligt bidrag till kostnaderna för underhåll och skötsel av idrottsplatsen, under villkor att stadens skolgård

¹⁾ Samtliga idrottsplatser i Stockholm, såväl kommunala som övriga, hava upptagits i nedanstående redogörelse.

Ifs

tillförsäkras viss dispositionsrätt till densamma (jfr sid. 403).

Johanneshovs idrottsplats har anlagts av Stockholms idrottsförbund på ett av förbundet arrenderat, staden tillhörigt område strax söder om Skanstull. Arbetena å anläggningen hava till större delen utförts av staden såsom nödhjälpsarbeten. Idrottsplatsen är ännu icke färdig, men har dock i viss begränsad utsträckning tagits i bruk.

Hammarby idrottsplats, som är belägen å ett staden tillhörigt område invid Hammarbyleden (adress: Södermannagatan 61), är utarrenderad till Hammarby idrottsförening, som har att på egen bekostnad underhålla idrottsplatsen med byggnader och övriga anläggningar. Staden lämnar årligt bidrag till idrottsplatsens underhåll, under villkor att viss skolgång beredes kostnadsfritt tillträde till densamma (jfr sid. 403).

Enskede, Aspuddens, Stadshagens, Kristinebergs, Stora Mossens, Hjorthagens, Älvsjö, Zinkensdamms och Mälarehöjdens idrottsplatser (se nedan), vilka tillkommit medelst å stadens stat anvisade anslag, förvaltas av idrotts- och friluftsstyrelsen.

Förutom nu nämnda idrottsplatser finnes ett antal *idrottsplaner* av enklare beskaffenhet, bland vilka de i Vasaparken samt invid Matteus, Johannes och Skarnäcks skolor och vidare de å Stora Essingen, i Bellevueparken, Tantolunden, Traneberg, Blommensberg, Midsommarkransen, Örby, Långbrodal och Södertörn äro de största och mest utnyttjade. Därjämte har idrotts- och friluftsstyrelsen lämnat ekonomiskt bidrag till idrottsorganisationer, vilka anlagt idrottsplaner på mark, som avgiftsfritt eller mot lågt arrende upplåtits av staden. För idrottsutövning användas även de *lekplaner*, som äro belägna i stadens parker, i koloniträdgårdsområdena, vid folkskolorna eller å andra lämpliga ställen. Genom arbetslöshetskommitténs försorg hava lekplaner anlagts i följande koloniträdgårdsområden, nämligen i Björken, Svedmyra, Valla, Årsta och Åkeshov III. Sammanlagda antalet idrotts- och lekplaner, som äro i bruk, utgör omkring 40 st. En större sportstuga, inrymmande samlingsrum, omklädnadslokaler samt en skidhall, finnes uppförd invid Enskede idrottsplats (se nedan). En mindre sportstuga i Fagersjö har uppförts och tagits i bruk år 1939.

En invid Eriksdalsskolorna uppförd hall för inomhusidrott — Eriksdalshallen — har öppnats hösten 1939. Hallen inrymmer två banor om 22 × 43 meter resp. 17 × 37 meter, omklädnadsutrymmen, expeditionsloung, pressrum, sjukrum, serveringslokal m. m. Antalet åskådarplatser utgör 2,134, varav 1,144 sittplatser. Vid vissa arrangemang kan antalet platser utökas med ytterligare 1,236 sittplatser och 960 ståplatser.

Staden har under senare år medverkat till anläggandet av *tennisbanor*, ehuru i begränsad utsträckning och endast med avseende på

utebanor. Vid det av staden anordnade Eriksdalsskolorna finnes fem dylika banor, vilka i likhet med anläggningen i övrigt äro utarrenderade till sim- och idrottsklubben Hellas (se nedan). Å området för Kristinebergs idrottsplats finnes tio tennisbanor i enskild ägo. Därjämte hava anlagts fem tennisbanor i Smedslätten, två i Hjorthagen, tre i Enskede, tre i Mälarehöjden samt två vid Platenbadet (se nedan), vilka anläggningar förvaltas av idrotts- och friluftsstyrelsen och upplåtas dels till tennisorganisationer, dels direkt till allmänheten. Skötseln av tennisbanorna handhåves av personalen vid idrotts- och badanläggningarna.

För instruktions- och ungdomsverksamhet har för år 1942 anvisats ett anslag å 15,000 kr.

Uppgifter angående avgifterna å ifrågavarande anläggningar kunna erhållas å idrotts- och friluftsstyrelsens expedition.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 877,845 kr., kapitalbudgeten 30,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 152,550 kr.

Kristinebergs idrottsplats.

Kristineberg, K.; t. 50 95 15.

Föreståndare (11).

Hertzell, S. E. T.

Stora Essingens idrottsanläggning.

Essingen; t. 53 97 90.

Stadshagens idrottsplats.

Stadshagen, K.; t. 50 05 25.

Föreståndare (11).

Eriksson, A. L.

Vasaparkens idrottsanläggning.

Tel. 30 30 66.

Hjorthagens idrottsplats.

Jägmästargatan, Värtan; t. 61 05 01.

Föreståndare (11).

Eklind, H. A.

Bellevue idrottsanläggning.

Tel. 31 55 55.

Zinkensdamms idrottsplats.

Ringvägen 16, Sö.; t. 42 24 90.

E. o. föreståndare (XI).

Bengtson, K. A.

Tantolundens idrottsanläggning.
Tel. 41 41 00.

Enskede idrottsplats.
Enskede 1; t. 49 16 85.

Föreståndare (11).

Nilson, G. A.

Enskede sportstuga.
Enskede 1; t. 49 27 55.

Älvsjö idrottsplats.
Älvsjö 1; t. 47 12 33.

E. o. föreståndare (XI).

Nylander, E. T.

Aspuddens idrottsplats.
Aspudden; t. 45 05 75.

Föreståndare (11).

Stråhle, B. E. R.

Mälarhöjdens idrottsplats.
Johannisdalsgatans förlängning, Mälarhöjden; t. 46 11 18.

Stora Mossens idrottsplats.
Västerled, Äppelvikens; t. 25 35 27.

Föreståndare (11).

Björkman, E. G.

Eriksdalshallen.
Ringvägen 70, Sö.; t. 43 88 90.

Föreståndare (1,500 kr.).

Thor, E. V. (se sid. 346, 347).

Två vaktmästare (3,540—2,760 kr.).

Smedslättens tennisbanor.
Älviksvägen—Djurklouvägen, Smedslättens; t. 25 05 22.

Hjorthagens tennisbanor.
Jägmästargatan, Värtan; t. 61 05 01.

Enskede tennisbanor.
Enskede idrottsplats, Enskede 1; t. 49 16 85.

Flatenbadets tennisbanor.
Flatenbadet, Stockholm 20; t. Älta 100.

Mälarhöjdens tennisbanor.
Mälarhöjdens idrottsplats, Johannisdalsgatans förlängning; t. 46 11 18.

För samtliga idrottsanläggningar: *varierande antal arbetare.*

Skid- och källbackar samt skridskobanor.

Av Föreningen för skidloppningens främjande hava, delvis i samarbete med andra organisationer, anlagts *skidbackar* vid Fiskartorpet och vid Rosendals slott å Södra Djurgården, ävensom en större sportstuga vid Fiskartorpet, vilken under hela året är avgiftsfritt tillgänglig för den idrottsutövande allmänheten. Föreningen omhänderhar jämväl skötseln av de av staden anlagda skidbackarna i Enskede. Till föreningens verksamhet lämnar staden bidrag (jfr sid. 403). Därjämte anordnas och underhållas vintertid genom å idrotts- och friluftsstyrelsens stat anvisade medel dels en skidbacke i Stadshagen, en vid Stora Mossen i Bromma samt en i Älvsjö, dels smärre skid- och teknikbackar i stadens parker och ytterområden. Inom staden och dess närmaste omgivningar anordnas ett antal *skidspår*, f. n. uppgående till tjuguen, dels för allmänhetens åkning, dels för avläggande av skolmärkesprov. I 1942 års stat hava för ändamålet 4,000 kr. anvisats. Vidare underhållas trettioåttå *källbackar* i stadens parker och förstäder.

Genom idrotts- och friluftsstyrelsens försorg anordnas *skridskobanor* dels å vissa av styrelsens idrottsplatser och lekplaner samt i parker, dels ock vid sådana stadens folkskolor, som äro belägna på större avstånd från de allmänna skridskobanorna. Under vintersäsongen 1941—1942 hava i enlighet härmed anordnats fyrtioåttå banor. Dessutom lämnar staden bidrag till uppehållande av för allmänhetens upplåtna, enskilda skridskobanor i Stockholm med närmaste omnejd, under villkor att frikort utlämnas till barn i stadens skolor (jfr sid. 403). Vintersäsongen 1941—1942 hava tretton sådana banor anlagts.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 206,060 kr.; kapitalbudgeten 10,000 kr.

Främjande av gymnastikverksamhet.

För *gymnastikändamål* lämnar staden bidrag till enskilda sammanslutningar (jfr sid. 403). Därjämte finnes i Vasa realskolas byggnad en kommunal gymnastikanläggning, inrymmande en gymnastiksal med erforderliga omklädnadsutrymmen samt avsedd i främsta hand för den frivilliga gymnastiken. I den mån anläggningen icke tages i anspråk för detta ändamål, är den upplåten för tennisspel. I Forsgrénas medborgarhuset å Södermalm har inrymts en gymnastiksal, som tagits i bruk hösten 1939. Gymnastiksalen, som står i direkt förbindelse med Forsgrénas badet, är inredd jämväl för handboll och tennisspel. Salens golvyta mäter 16,5 × 36 meter. En mindre åskådarläktare rymmer 120 personer. Bägge gymnastikanläggningarna förvaltas av idrotts- och friluftsstyrelsen.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 75,500 kr.; inkomster: driftbudgeten 20,000 kr.

IfS

Kommunala gymnastikanläggningen i Vasa realskola.

Hälsingegatan 4, Va.; t. 30 46 74; ang. upplåtelser 52 02 60.

En vaktmästare; t. 30 46 74.

Forsgrénka gymnastikhallen.

Medborgarhuset, Medborgarplatsen, Sö.; t. 40 11 02 och 40 07 05 (kassan).

Föreståndare.

Thor, E. V.

Badanläggningar.

I Stockholm finnas sju större friluftsbad, nämligen friluftsbadet i Vanadislundan samt baden vid Tranebergsgro, Eriksdal, Solvik (Smedslätten), Flaten, Älvsjö och Mälärhöjden. Ett mindre kallbadhus med två bassänger finnes vid Kyrksjön i Bromma. Ett mindre badhus (s. k. badsump) är beläget i Södertörns villastad. Vidare hava mindre strandbad anordnats i Södra Ängby, å Stora Essingen, å Kungsholmslandet vid Essingesundet, å Långholmen, vid Årstavikens södra strand, i Gröndal samt vid Långsjön i Brännkyrka. Därjämte har staden tillgodosett behovet av varmbadanläggningar i vissa, framför allt mera avlägset belägna stadsdelar genom anläggningar i Aspudden, Älvsjö, Mälärhöjden, Älvik, Hjorthagen, Bällstalund, på Stora Essingen, i Örby och Enskede samt en flytande badanläggning vid Liljeholmsviken. Av dessa ha Älviks- och Essingebaden nedlagts fr. o. m. den 1 jan. 1941. En större varmbadanläggning har inrymmts i Forsgrénka medborgarhuset. Samtliga nämnda badanläggningar äro ställda under idrotts- och friluftsstyrelsens förvaltning.

Vanadisbadet, beläget i Vanadislundan, är ett bassängbad med renat och uppvärmt vatten. Det sistnämnda möjliggör längre badsäsong än vid övriga friluftsbad, nämligen från mitten av maj till omkring mitten av september. Tidigare under vårsäsongen kan badet hållas öppet för solbad med dusch.

Tranebergsbadet är f. n. uthyrt till enskild person.

Eriksdalsbadet är anordnat å en staden tillhörig, förut av vattenledningsverket disponerad tomt med användande av där befintliga forna filterbassänger m. m. Badet är utarrenderat till sim- och idrottsklubben Hellas. Stadsfullmäktige hava år 1938 beslutat anläggandet av ett nytt friluftsbad i Eriksdalslundan i huvudsaklig överensstämmelse med ett av idrotts- och friluftsstyrelsen framlagt förslag.

Kallbadhuset vid Kyrksjön i Bromma är uthyrt till enskild person.

Solviksbadet i Smedslätten är ett strandbad vid Mälaren.

Flatenbadet, beläget vid sjön Flaten i Enskede församling, är Stockholms största strandbad med en badstrand av ca 1,200 meters längd. Inom anläggningen finnas även två tennisbanor samt idrotts- och lekfält. Sedan sommaren 1935 anordnas vid badet särskilda bad för barn. Barnen färdas under tillsyn av ledare till och från badet i abonnerade bussar. Vid badet anordnas simundervisning och lekar, varjämte varje barn erhåller en portion mjölk och bröd.

Älvsjöbadet invid Huddingevägen i Älvsjö är ett bassängbad med renat vatten.

Mälärhöjdens friluftsbad vid Jakobsberg i Sättravägens förlängning omfattar förutom strandbadet även ett lägerlivsområde.

I Forsgrénka medborgarhuset är inrymd en större varmbadanläggning, Forsgrénka badet, som togs i bruk hösten 1939. Badet är ett gemensamhetsbad med en bassäng om 12 x 33 1/2 meter, bastu- och tvagningsrum samt omklädningsutrymmen för 400 badgäster samtidigt. Vid tvättning kan beredas åskådarplatser för omkring 1,000 personer.

Det i Aspudden å en av Sveriges litografiska tryckerier kostnadsfritt upplåten tomt belägna varmbadhuset, som under år 1939 ombyggt och utvidgats, inrymmer ett större omklädningsrum, ett tvättrum med duschar, en bastu, en 6 x 15 meter stor simbassäng, två karbadshytter m. m. Ett mindre varmbadhus finnes även i Älvsjö.

Skolbadanläggningarna i Mälärhöjdens, Älviks, Hjorthagens, Bällstalunds, Stora Essingens, Örby och Enskede skolor äro vissa tider, då de ej äro erforderliga för skolornas behov, upplåtna för allmänheten. Dessa badanläggningar ha dock på grund av bränslebrist hållits stängda från början av januari månad 1940. Driften vid Älviks- och Essingebaden har nedlagts fr. o. m. den 1 jan. 1941. Förvaltningen av dessa bad, i den mån de äro avsedda för allmänheten, handhaves av idrotts- och friluftsstyrelsen.

I syfte att försöksvis utröna lämpligheten av flytande badanläggningar hava stadsfullmäktige anvisat medel till en dylik anläggning på en flytande ponton av vattentät betong, innehållande, förutom uppvärmnings- och filterringsanordningar, en mindre simhall, avklädningsrum, bastu, läktare m. m. Anläggningen är förlagd till Liljeholmsviken (vid Hornsgatan) och drives under namnet Liljeholmsbadet.

Staden lämnar bidrag till Svenska livräddningssällskapet för anordnande av kostnadsfri *simundervisning* samt *undervisning i livräddning* åt elever vid vissa av huvudstadens undervisningsanstalter (jfr sid. 403).

Uppgifter angående avgifterna å ifrågakvarande anläggningar kunna erhållas å idrotts- och friluftsstyrelsens expedition.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 803,830 kr.; inkomster: driftbudgeten 446,450 kr.

Friluftsbad.

Vanadisbadet.

Vanadislunden (ing. fr. Sveavägen); t. 30 12 11.

Under badsäsongen en *badintendent*, en *förste simlärare*, en *simlärare* och en *simlärarinna*.

Tranebergsbadet.

Fredhäll (vid Tranebergssund): t. 50 56 98.

Utarrenderat (se ovan).

Eriksdalsbadet.

Eriksdalslunden (ing. fr. Ringvägen); t. 41 11 38.

Utarrenderat (se ovan).

Flatenbadet.

Stockholm 20; t. Älta 100.

E. o. tillsyningsman (IX).

Karlström, K. S.

Under badsäsongen en *förste simlärare*, en *simlärare* och två *simlärarinnor*.

Älvsjöbadet.

Invid Huddingevägen; t. 47 15 07.

Under badsäsongen en *förste simlärare*, en *simlärare* och en *simlärarinna*.

Långsjöns friluftsbad.

Invid Långsjöplan; t. 47 21 60.

Under badsäsongen två *simlärare*.

Mälarhöjdens friluftsbad.

Vid Jakobsberg i Sättravägens förlängning; t. 46 12 71.

Under badsäsongen en *förste simlärare* och två *simlärare*.

Gröndalsbadet.

I kv. Bommen vid Sjöbjörnsvägen; t. 45 24 18.

Under badsäsongen en *simlärare*.

Solviksbadet.

Smedslätten; t. 25 04 00.

Under badsäsongen en *förste simlärare*, en *simlärare*, två *simlärarinnor* och en *förste vaktmästare*.

Ängbybadet.

Södra Ängby, postadress: Åkeshov; t. 37 08 76.

Under badsäsongen en *förste simlärare*, en *simlärare* och en *simlärarinna*.

Stora Essingens friluftsbad.

Invid Oxhålskammen å öns västra sida; t. 51 63 51.

Under badsäsongen två *simlärare*.

Essingesundets friluftsbad för damer och barn.

Å Kungsholmslandet nordväst om bron till Lilla Essingen; t. 51 28 82.

Under badsäsongen en *simlärarinna*.

För samtliga friluftsbad: två *simlärare* och två *simlärarinnor* såsom avlösare å ledighetsdagar samt *varierande antal arbetare*.

Inomhusbad (varmbad).

Forsgréniska badet.

Medborgarhuset, Medborgarplatsen, Sö.; t. 40 11 02 och 40 07 05 (kassan).

Föreståndare (6,000 kr.).

Thor, E. V.

Ett *extra första kontorsbiträde* (3,000 kr.), en *siminstruktör* (3,216 kr.), två *förste badmästare* (3,120 kr.), fem *badmästare* (2,880 kr.), fem *badassistent*er (1,980 kr.), två *kassör*skor (2,220 kr.), en *förrädsföreståndarinna* (2,286 kr.), en *expeditions*vakt (2,340 kr.) samt *städerske*personal och *varierande antal garderobsvakter*.

Enskedebadet.

Enskede skola, Stockholmsvägen 30, Enskede 1.

En *extra badföreståndarinna* (1,200 kr.), en *extra värmeledningsskötare* (960 kr.).

Örbybadet.

Örby skola, Älvsjö 2.

En *extra badföreståndarinna* (1,200 kr.), en *extra värmeledningsskötare* (960 kr.).

Älvsjö varmbadhus.

Johan Skyttes Väg 232, Älvsjö 1; t. 47 17 20.

En *badföreståndarinna* (4), en *badmaskinist*.

Aspuddsbadet.

Schlytersvägen 53, Aspudden; t. 45 00 11.

En *badföreståndarinna* (4), en *badmaskinist* samt ett *timavlönat badbiträde*.

Mälarhöjdsbadet.

Mälarhöjdens nya skola, Mälarhöjden.

En *extra badföreståndarinna* (1,200 kr.), en *extra värmeledningsskötare* (960 kr.).

Liljeholmsbadet.

Liljeholmsviken vid Liljeholmsbron, Hornstull; t. 40 71 38.

En *förste badmästare*, två *badmästare* samt två *timavlönade baderskor*.

Bällstalundsbadet.

Bällstalunds skola, Sundbyberg 1.

En *extra badföreståndarinna* (1,200 kr.), en *extra värmeledningsskötare* (960 kr.).

Hjorthagsbadet.

Värtans nya skola, Värtan.

En *extra badföreståndarinna* (1,200 kr.), en *extra värmeledningsskötare* (960 kr.).

Friluftsverksamhet.

Det alltmer stegrade intresset för friluftsliv i skilda former, som gjort sig gällande under senare år, har bland annat tagit sig uttryck i *idkande av lägerliv* i ökad omfattning. Genom lägerlivets allt större utbredning och förläggande till mera bebyggda trakter hava emellertid svårigheter uppstått för dess utövare, samtidigt som vissa betänkligheter gjort sig gällande mot rörelsen på grund av den skadegörelse, som lägerlivsidkarna i vissa fall åstadkomma genom ovarsamt bruk av eld och genom skövling av skog och annan växtlighet.

För att bereda tillfälle till en ordnad lägerlivsrörelse och för att koncentrera ett större antal av densammans utövare till för ändamålet lämpliga platser i Stockholms omgivning har staden ställt till lägerlivsidkarnas förfogande ett större område invid sjöarna Flaten (jfr sid. 346) och Älten i Enskede församling samt ett område vid Mälarhöjdens friluftsbad, varest genom idrotts- och friluftsstyrelsens försorg vidtagits vissa för berörda ändamål erforderliga anordningar. Lägerlivsområden finnas dessutom å Farstanäset vid sjön Magelungen och vid Nibbla å Ekerö, där anordningar påbörjats för områdenas iordningställande för ändamålet. Vid Hökmossen ut-

med Södertäljevägen samt vid Södra Ängby i närheten av Ängbybadet äro anordnade campingplatser för *turister*.

Från och med år 1940 registreras på alla lägerlivsområden samtliga tältande och varje tältinnehavare har att erlagga en mindre tältningsavgift.

För friluftssändamål har staden genom beslut av stadsfullmäktige den 7 dec. 1936 förvärvat egendomen Tyresta i Österhaninge socken. Egendomen är belägen fågelvägen c:a 2 mil sydost ut från stadens centrum och har en areal av c:a 1,416 har. Friluftskommittén har i sitt betänkande av den 5 okt. 1938 framlagt en detaljerad plan för områdets utnyttjande och förvaltning såsom naturallmänning. Under år 1939 restaurerades en av de äldsta byggnaderna i Tyresta by, den s. k. Dahlgrensgården, och iordningställdes såsom raststuga. Skötseln av raststugeverksamheten har uppdragits åt Svenska turistföreningen. I övrigt pågår restaurering av äldre byggnader inom Tyresta by i enlighet med tidigare härför uppgjord plan. En av byggnaderna iordningställes för att disponeras av Stockholms scoutkår såsom raststuga.

För att bereda skolungdomen tillfälle till idrotts- och friluftsliv under vinterloven anordnas utflykter i samarbete med Skidfrämjandet. För dessa *skolungdomsutflykter* har för år 1942 anvisats ett anslag å 7,000 kr.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 109,700 kr., kapitalbudgeten 21,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 13,420 kr.

Lägerlivsområdena vid Flatenbadet och Älten.

Flatenbadet, Stockholm 20; t. Älta 100.

Områdenas skötsel ombesörjes av personal vid Flatenbadet.

Mälarhöjdens lägerlivsområde.

Mälarhöjdens friluftsbad vid Jakobsberg i Sättravägens förlängning; t. 46 12 71.

Områdets skötsel ombesörjes av friluftsbadets personal.

Farstanäsets lägerlivsområde.

Södertörns villastad; t. Södertörns villastad 445.

Nibbla lägerlivsområde.

Ekerö; t. Träkrivsta 123.

Tyresta.

Österhaninge; t. Handen 260.
En *tillsynsman* (2,940 kr.).

Stockholms stads biblioteksnämnd.

Biblioteksnämnden.

*Sveavägen 73, Va.; postgirokonto nr 57800;
tel.: se nedan, stadsbiblioteket.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 23 april 1923 att inrätta *Stockholms stads biblioteksstyrelse*. Den trädde i verksamhet i juni s. å. I samband med omorganisationen av kommunalförvaltningen år 1940 ändrades styrelsens namn till *Stockholms stads biblioteksnämnd*.

Enligt sin instruktion skall biblioteksnämnden handhåva förvaltningen av stadsbiblioteket och därmed sammanhängande ärenden rörande stadens biblioteksväsen ävensom de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Bl. a. har nämnden numera att avgiva yttranden över ansökningar om bidrag av stadens medel till enskilda biblioteks-, föreläsnings- och folkbildningsanstalter. Dylika anslag uppföras å biblioteksnämndens stat. (Beträffande dessa institutioner se avd. 4.)

Biblioteksnämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Nämnden biträdes vid förvaltningen av stadens biblioteksväsen av stadsbibliotekarien, som äger närvara vid nämndens sammanträden och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads biblioteksnämnd, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 57).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 1,620,158 kr.; inkomster: driftbudgeten 90,874 kr. (därav statsbidrag 6,300 kr.).

Biblioteksnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

***Hökerberg**, f. Bergström, Eva M. Ch., redaktör, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Ahlén, Anders E., civilingenjör, stadskollegiets vice ordf.

Malmberg, G. E., ombudsman, stadsfullm.

***Månsson**, O. P., instruktör, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Bolin, E. I., fil. lic.

Stenberg, K. J. E., folkskolinspektör, stadsfullm:s 2:e vice ordf.

***Mehr**, Hj. L., sekreterare.

***Ohlson**, K. I., direktör.

Delegerade för bokinköpen.

Månsson, O. P.; **Hökerberg**, f. Bergström, Eva M. Ch.

Sekreterare.

Stadsbibliotekarien (se sid. 350).

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 303).

Stadsbiblioteket.

*Adresser, telefoner och expeditionstider:
se nedan.*

Stockholms stadsbibliotek, som övertagit de flesta förut i Stockholm befintliga, av församlingar eller föreningar förvaltade folkbiblioteken (ang. dessas tidigare verksamhet m. m. se

¹⁾ Suppleanterna äro här upptagna i samma ordningsföljd som de ledamöter (inberäknat vice ordföranden), vilkas ersättare de enligt nämndens beslut i första hand skola vara.

BIN

1927—1930 års kommunalkalendrar), består av ett huvudbibliotek jämte 16 filialer samt två mindre bokdepåer. Huvudbiblioteket öppnades för allmänheten den 2 april 1928 och den första filialen (filial 1, se nedan) den 17 okt. 1927. Filialerna äro av olika storlek och hållas öppna under olika tider (se därom nedan). I de flesta av filialerna finnes utom avdelningen för vuxna en särskild ungdoms- och barnavdelning. I vissa filialer, inrymda i folkskolehus i stadens ytterområden, har lärjungebiblioteket sammanförts med stadsbibliotekets ungdoms- och barnavdelning och ställts under stadsbibliotekets ledning. Flerstädes finnas särskilda läsrum såväl för barn som för vuxna. Å filialerna kunna böcker lånas ej endast ur deras eget bokbestånd utan även från huvudbiblioteket. Två av filialerna äro belägna på Södermalm, en på Östermalm, en på Kungsholmen, en i Staden Mellan Broarna, en i Värtan, fem i Bromma, en i Enskede och fyra i Brännkyrka. De ovan omnämnda bokdepåerna äro förlagda till skol- och yrkeshemmet för gossar å Skrubba och till läringshemmet för gossar vid Katarina Bangata.

Bokbeståndet i samtliga till stadsbiblioteket hörande bibliotek utgjorde den 1 jan. 1942 sammanlagt c:a 545,000 band (dessutom 697 hyllmerkat katalogiserade deponerade böcker). Accessionen under år 1941 uppgick till 37,443 band, medan 13,320 band utrangerades. Hela antalet inskrivna låntagare var vid 1941 års slut 124,774 (därunder året nyinskrivna 19,638, omskrivna 24,015). Under år 1941 uppgick antalet besök i biblioteken till 1,843,118, varav 260,017 i huvudbibliotekets tidnings- och tidskriftsrum, och antalet boklån till 2,709,449.

Stadsbiblioteket hålles kostnadsfritt öppet för alla, såväl vuxna som ungdom och barn. I huvudbiblioteket samt i de filialer, där särskild ungdoms- och barnavdelning finnes, är åldersgränsen för tillträde till vuxnas avdelning i regel 16 år. Rätt till avgiftsfria hemlån hava alla i staden fast bosatta invånare och, oavsett bostaden, dels personer, som äro anställda i Stockholms kommuns tjänst eller av kommunen uppbära pension, jämte hemmavarande familjemedlemmar, dels lärare och elever vid i Stockholm befintliga undervisningsanstalter. Personer i övrigt, som äro bosatta i Stockholms förortsområde (se kommunalkalendern 1933, sid. 484), kunna mot erläggande av en årsavgift av 3 kr. erhålla rätt till hemlån.

På sjukhusdirektionens förslag beslöto stadsfullmäktige den 14 dec. 1936 upprättandet av ett patientbibliotek fr. o. m. 1937 vid St. Eriks sjukhus, att skötas genom biblioteksnämndens försorg och utgörande det första ledet i en planerad organisation av sådana bibliotek vid vissa av stadens sjukhus. Under år 1938 upprättades ett liknande bibliotek vid St. Görans sjukhus.

Författningar. K. kung. 24 jan. 1930 ang. understödjande av folkbiblioteksväsendet,

med ändr. (se Kfh 1941: sid. 665). Skolöverstyrelsens kung. 8 febr. 1930 med vissa föreskrifter rörande folkbiblioteksväsendet, med ändr. Reglemente för Stockholms stadsbibliotek, fastställt av biblioteksstyrelsen 18 jan. 1929, med ändr. 16 maj 1933, 2 febr. 1935 samt 20 sept. och 6 dec. 1941. Instruktion för stadsbibliotekarien, fastställd av biblioteksstyrelsen 24 nov. 1925.

Stadsbibliotekarie (B).

Knutsson, K. P., professor (förordn. t. o. m. ^{31/10} 1947); t. 30 87 98; mottagningstid: 11—12 (utom lördagar).

Huvudbiblioteket.

Sveavägen 73 (postadress: Odengatan 53, Va.); t. 30 69 44 (accessionsavd.), 30 31 78, 30 29 04 (katalogiseringsavd.), 31 67 42 (låntagarregister), 30 23 60 (räkenskapsavd.), 30 31 71 (utlåningsexp. för vuxna, lånedisk), 30 34 22, 31 67 33 (utlåningsexp:s tjänsterum), 30 32 01 (ungdoms- och barnavd.), 30 34 72 (upplysningen), 30 69 58 (vaktrum).

Biblioteket är öppet för allmänheten å följande tider:

avd. för vuxna: vardagar utom lördagar 10,30—20,30 (25 aug.—24 juni), 10,30—19,30 (25 juni—24 aug.), lördagar 10,30—17;

ungdoms- och barnavd.: vardagar utom lördagar 14—20 (25 aug.—24 juni), 14—19,30 (25—30 juni, 16—24 aug.), lördagar 14—17. 1 juli—15 aug. hålles ungdoms- och barnavd. stängd.

I stadsbibliotekets huvudbyggnad inrymmas bl. a. en stor utlåningshall, som upptar större delen av byggnadens mittparti, fem andra utlånings- och läsesalar, tidskriftsrum, tidningsrum, en ungdoms- och barnavdelning med utlånings- och läsrum, »sagorum», bokmagasin, rum avsedda för studiecirkel, personalrum m. m.

Huvudbibliotekets bokbestånd uppgår vid innevarande års ingång till c:a 224,900 band. Till denna siffra komma ytterligare från huvudbiblioteket till de olika filialerna utsända vandringsbibliotek.

Stadsbibliotekarie.

Knutsson, K. P. (se ovan).

Förste bibliotekarier (22).

Kolmodin, O. T., t. 31 67 40; mottagningstid: 11—12 (utom lördagar); en vakant.

Andre bibliotekarier (19).

Lundberg, Hildur Ch.; Åhlander, F. E. (se sid. 351); **Åkerman, O. B.; Gavelius, G. L.** Elisabeth; **Berggren, A. K.** Elisabeth (se sid. 352); **Waldner, A. O. T.**

E. o. andre bibliotekarier (XIX).

Hallberg, Hallgård (se nedan), **Larsson**, Hanna M. (se nedan), förste biblioteksassistenter (se nedan).

Extra andre bibliotekarier
(6,360 kr.).

Edlund, G. E. J. G., **Hede**, A. Brita, **Ljungdal**, A. G., förste biblioteksassistenter (se nedan); **Löfgren**, A. F., kontorsassistent (se nedan); **Hulth**, C. J.; **Ström**, S. A. F.

Kontorsassistent (13).

Löfgren, A. F., tj. (se ovan och nedan), *tf.* **Granath**, K.-E.

Förste biblioteksassistenter (12)

(varav en förestår patientbiblioteken å vissa sjukhus, se ovan).

Bennet, G. Elisabeth; **Landergren**, f. Grund, Anna E. B., föreståndarinna vid barn- och ungdoms-; **Ringenson**, Eva A. E.; **Artzell**, f. Ohlson, Ola I. M.; **Granér**, f. Nilsson, Karin A.; **Lundgren**, I. M. S. (Maj); **Hamrin**, T. O.; **Lychou**, S. Gudrun; **Olsson**, Karin E.; **Tengbom**, S. E. (Elsa); fem tj. (se ovan), *tf.* **Lundstedt**, G. Z. M. (Gunnil), **Hedlund**, E. Brita, **Löfgren**, f. Myrén, Edith M. (se sid. 352), **Setterwall**, Sigrid B. H., **Elvers-Hulth**, Märtha G. J. (e. o. förste biblioteksassistenter, se nedan).

E. o. förste biblioteksassistenter (XII).

Fem tj. (se ovan), *tf.* **Svensson**, Anna V. (se sid. 352), **Ericsson**, f. Söderström, Carin (se sid. 352).

Trettio biblioteksassistenter (9), fjorton e. o. biblioteksassistenter (IX), en extra biblioteksassistent (3,744 kr.), åtta e. o. kontorsbiträden (V), åtta extra kontorsbiträden (2,760—2,400 kr.), timavlönad personal.

(En del av denna personal är placerad på filialerna, se vidare nedan.)

Förste expeditionsvakt (8).

Kastling, S. O.

En maskinist (3 kl.) (12), en bokbindare (10), två expeditionsvakter (6), en e. o. hantverkare (VII), två e. o. expeditionsvakter (VI), tjugu e. o. expeditionsvaktsbiträden (III), fyra e. o. bokbinderskor (III), sex extra expeditionsvaktsbiträden (2,424—1,980 kr.) samt timavlönad expeditionsvaktsbiträdespersonal.

(En del av denna personal är placerad på filialerna.)

Filialer.

Vissa av de mindre filialerna äro stängda kortare tid under sommaren.

Filial 1.

Forsgréniska medborgarhuset, Medborgarplatsen, Sö.; t. 40 04 93 (utlåningsexp. för vuxna), 40 04 83 (upplysningen), 41 19 70 (ungdoms- och barnavd.).

Filialen är öppen för allmänheten å samma tider som huvudbiblioteket (se ovan).

Bokbestånd: c:a 67,400 band. Förutom utlånings- och läsesalar m. m. inrymmer filialen rum avsedda för studiecirkelverksamhet.

Föreståndare.

Åhlander, F. E., andre bibliotekarie (se sid. 350), t. 42 55 13.

Extra andre bibliotekarie.

Löfgren, A. F. (se ovan).

Elva biblioteksassistenter, tre kontorsbiträden.

Expeditionsvakt (6)

(nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 7). **Svensson**, A. R., tj., *tf.* **Kastling**, B. E.

Filial 2.

Hornsgatan 78, Sö.; t. 40 13 08.

Filialen är öppen för allmänheten vardagar utom lördagar 14—20,30 (25 aug.—24 juni), 14—19,30 (25 juni—24 aug.), lördagar 14—17; ungdoms- och barnavd. å samma tider som vid huvudbiblioteket (se ovan).

Bokbestånd: c:a 36,600 band.

Föreståndarinna.

Larsson, Hanna M., e. o. andre bibliotekarie (se ovan).

Fem biblioteksassistenter.

Filial 4.

Sturegatan 38, Ö.; t. 62 72 16.

Filialen är öppen för allmänheten vardagar utom lördagar 14—20,30 (25 aug.—24 juni), 14—19,30 (25 juni—24 aug.), lördagar 14—17.

Bokbestånd: c:a 29,600 band.

Föreståndarinna.

Hallberg, Hallgård, e. o. andre bibliotekarie (se ovan).

Två biblioteksassistenter.

Filial 6.

Hantverkargatan 73, K.; t. 50 41 22.

Filialen är öppen för allmänheten vardagar utom lördagar 14—20,30 (25 aug.—24 juni), 14—19,30 (25 juni—24 aug.), lördagar 14—17; ungdoms- och barnavd. å samma tider som vid huvudbiblioteket (se ovan).

Bokbestånd: c:a 44,100 band.

BiN

Föreståndarinna.

Berggren, A. K. Elisabeth, andre bibliotekarie (se sid. 350).

Fem biblioteksassistenter, ett kontorsbiträde.

Filial 7.

Tyska Stallplan 2, St.; t. 11 69 02. Filialen är öppen för allmänheten vardagar utom lördagar 17,30—20,30, lördagar 14—17.

Bokbestånd: c:a 6,300 band.

Föreståndarinna.

Ericsson, f. Söderström, Carin, tf. e. o. förste biblioteksassistent (se sid. 351).

Filial A 1.

Erik Segersällsvägen 1, Aspudden; t. 45 02 65; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, därjämte måndagar och lördagar 14—16; ungdoms- och barn-avd. vardagar utom lördagar 18—20, måndagar, onsdagar och lördagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 13,300 band.

Föreståndarinna.

Svensson, Anna V., tf. e. o. förste biblioteksassistent (se sid. 351).

Filial A 3.

Skolan, Lugntorpsvägen 2, Mälarhöjden; t. 46 10 70; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18,30—20,30; ungdoms- och barn-avd. måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 11,000 band.

Föreståndare (1,200 kr.).

Stålberg, E. G. A., tjänsteman.

Filial B 1.

Kommunalhuset, Alvik, Äppelviken; t. 23 96 92; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18,30—20,30; ungdoms- och barn-avd. måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 10,300 band.

Föreståndarinna.

Löfgren, f. Myrén, Edith M., tf. förste biblioteksassistent (se sid. 351).

Filial B 2.

Skolan, Bällstalund (postadress: Sundbyberg 1); expeditionstid: tisdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 3,200 band.

Föreståndare (540 kr.).

Bergquist, J. A., tf. överlärare.

Filial B 4.

Skolan, Nyängsvägen 72—80 (mitt för Alstensgatan), Alsten; t. 25 33 45, expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, lördagar 14—16; ungdoms- och barn-avd. vardagar utom lördagar 18—20, lördagar 13,30—15,30.

Bokbestånd: c:a 15,600 band.

Föreståndarinna.

Bianchini, M. E. Bianca, biblioteksassistent.

Filial B 6.

Skolan, Essingestråket 24, Stora Essingen; t. 53 28 33; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18,30—20,30; ungdoms- och barn-avd. måndagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 6,000 band.

Föreståndarinna.

Norinder, E. Elisabet, tf. biblioteksassistent.

Filial B 7.

Skolan, Vultejevägen, Ängby; t. 37 07 50; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18,30—20,30; ungdoms- och barn-avd. vardagar utom lördagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 11,400 band.

Föreståndarinna.

Nehrman, Elisabeth, biblioteksassistent.

Filial C 1.

Johan Skyttes Väg 202, Älvsjö 1; t. 47 18 61; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30; ungdoms- och barn-avd. måndagar, onsdagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 10,000 band.

Föreståndarinna.

Bolander, Margit, biblioteksassistent.

Filial C 3.

Skolan, Örby; t. 47 02 30; expeditionstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18,30—20,30; ungdoms- och barnavd. måndagar och fredagar 18—20.

Bokbestånd: c:a 6,500 band.

Föreståndarinna.

Josefson, Birgit, tf. e. o. biblioteksassistent.

Filial E.

Enskede skola, Stockholmsvägen 30, Enskede 1; t. 49 24 11; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, lördagar 14—16; ungdoms- och barnavd. vardagar utom lördagar 18—20, lördagar 14—16, barnavd. därjämte måndagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 15,500 band.

Föreståndarinna.

Engstedt, Signe H. S., biblioteksassistent.

Filial V.

Dianavägen 7, Värtan; t. 60 63 92; expeditionstid: vardagar utom lördagar 18—20,30, lördagar 14—16; barnavd. dessutom måndagar 14—16.

Bokbestånd: c:a 16,000 band.

Föreståndare.

Jonsson, J. P., e. o. biblioteksassistent.

Beträffande församlingsbiblioteken, se under avd. 5 (sid. 447).

Stockholms stads arkivnämnd.

Arkivnämnden.

Stadsarkivets rådhusdepå; tel. se nedan.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

För handläggning av ärenden rörande huvudstadens arkivväsen beslöt stadsfullmäktige den 28 juni 1929 att inrätta *Stockholms stads arkivnämnd*. Denna trädde i verksamhet den 1 jan. 1930 (för vissa förberedande uppgifter redan i sept. 1929).

Enligt sin instruktion har arkivnämnden till uppgift att handhåva förvaltningen av stadsarkivet, att hava överinseende över stadens kommunala arkiv samt att omhändervisa de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Nämnden består, förutom av ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, av fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. En ledamot och en suppleant skall äga arkivteknisk sakkunskap. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Chef för stadsarkivet är stadsarkivarien.

Riksarkivarien eller den riksarkivet i hans ställe förordnar samt stadsarkivarien äga närvara vid nämndens sammanträden med rätt att deltaga i överläggningarna, men ej i besluten, ävensom att få sina meningar till protokollet antecknade.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads arkivnämnd, fastställd av ÖA 24 mars 1941 (Kf 1940: nr 74).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 255,205 kr., kapitalbudgeten (inom linjen fört, år 1941 beviljat lånededelsanslag 1,000,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 8,240 kr.

Arkivnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Ahnlund, N. G., professor.

Övriga ledamöter.

*Brolin, J. O. H., f. d. arkivråd.

*Casparrson, K. R., redaktör.

Severin, F. F., chefredaktör.

Suppleanter.¹⁾

*Lundh-Eriksson, J. A. (Nanna), fru, författarinna, stadsfullm.

*Svensson, G. A., byggmästare, stadsfullm.

Lundberg, N. E., tf. förste kammarskrivare.

Bonnevier, Ch. V. A., journalist.

Sekreterare.

Stadsarkivarien (se nedan).

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 303).

Stadsarkivet.

Rådhuset, 3 tr. (postadress: Stockholm 8) samt Norra Riddarholmshamnen 7 A, St.; t. arkivdepån i rådhuset (forskar-exp.) 50 22 25, (exp. för registratorsärenden) 50 01 45; arkivdepån på Riddarholmen (exp.) 10 53 99; öppet 10—17, lördagar och dag före helgdag 9,30—14,30 (arkivdepån i rådhuset dessutom under tiden ¹⁵/₁—¹⁵/₁₅ samt ¹⁵/₁₀—¹⁵/₁₂ tisdagar och torsdagar 19—21). Expeditionstid 10—16, lördagar och dag före helgdag 9,30—13,30.

Stadsarkivet förvaltas i ekonomiskt hänseende av arkivnämnden, men sorterar i fråga om de allmänna arkivförfattningarnas tillämpning under riksarkivet. Det utgör på en gång landsarkiv för Stockholm och centralarkiv för Stockholms kommunalförvaltning och har i båda dessa egenskaper att i enlighet med givna föreskrifter förrätta arkivinspektion. Därjämte om-

¹⁾ Suppleanterna äro här upptagna i samma ordning som de ledamöter (inberäknat vice ordföranden), vilkas ersättare de enligt nämndens beslut i första hand skola vara.

besörjer stadsarkivet vetenskapligt utgivningsarbete (Stockholms stads tänkeböcker 1592—1636). Stadsarkivets chef är stadsarkivarien.

Inspektion av stadsarkivet skall årligen förättas av riksarkivarien eller på hans uppdrag av arkivråd. Vederbörande nämnder och styrelser skola övervaka, att kommunala arkiv, som ej överlämnats till stadsarkivet, omsorgsfullt vårdas. Inspektion av dylika arkiv skall årligen förättas av stadsarkivarien eller av annan tjänsteman vid stadsarkivet. Enligt särskilt uppdrag handlägger stadsarkivet därjämte genom en extra förste arkivarie ärenden, som sammanhånga med rationaliseringen av pappersförbrukningen inom stadens förvaltning.

Stadsarkivets samlingar förvaras för närvarande i de lokaler, som tidigare disponerats av »rådhusarkivet» och »stadens arkiv». Anslag till ny byggnad för stadsarkiv har delvis beviljats, och arbetena ha påbörjats.

I arkivdepån i rådhuset förvaras huvudsakligen stadens privilegiebrev sedan 1423, magistratens och rådhusrättens arkivalier 1420—1875, stadens räkenskaper till omkr. 1636, justitiekollegii och förmyndarkammarens arkiv 1637—(1849) 1924, 1928, handelskollegii arkiv 1638—1849, byggnings- och ämbetskollegii arkiv 1643—1821, politikollegii arkiv 1673—1821, politie-, ämbets- och byggningskollegii arkiv 1822—1849, handels- och ekonomikollegii arkiv 1850—1880, Stockholms kämnärsrätters arkiv 1636—1849, Stockholms norra förstads arkiv 1614—1635, överståthållarämbetets kanslis arkiv med vissa undantag t. o. m. 1930, Stockholms domkapitels och hovkonsistoriets arkiv, de kyrkliga församlingarnas arkiv, i regel till omkr. 1830, stadsnämndens och sockenstämmönämndens arkiv, fattigvårdens och hälsovårdens arkiv, direktionens för Stockholms stads undervisningsverk och folkskoledirektionens äldre arkiv samt allmänna läroverks och folkskolors äldre arkiv.

I Riddarholmsdepån förvaras bl. a. Stockholms stads räkenskaper med verifikationer från omkr. 1636 (i oavbruten årsföljd från 1641), stadskamrerarens och kammarkontorets arkiv, uppboresverket och taxeringslängder (fr. o. m. 1699) och mantalslängder (fr. o. m. 1600-talet; i början spridda år; fr. o. m. 1835 med mantalsuppgifter) samt överståthållarämbetets för polisärenden (sekreterarexpeditionen) arkiv t. o. m. 1914. — Den andra huvudbeståndsdelen av samlingarna i Riddarholmsdepån utgöres av polisens äldre arkivalier (polis-kammarens arkiv fr. o. m. 1776) samt arkiv tillhörande företrädesvis äldre kommunala institutioner, såsom borgerskapets äldste (med grosshandels-societeten), inkvarteringskommissionen, bemedlingskommissionen samt börs-, bro- och hamnbyggnadsdirektionen, brandvaktskassaadministrationen, drätselkommissionen, gatulägnings-, lyshållnings- och vattenledningsstyrelserna (jämte gaslysningssaktiebolagets arkiv), samt stadsarkitekterna (handlingar, vissa ritningar till sta-

dens m. fl. hus; jämte vissa andra byggnadsritningar) ävensom vissa nyare kommunala nämnder m. m., såsom drätselnämnden jämte underlydande institutioner (med stadens räkenskaper och auktionsverkets handlingar), vattenledningsverket, frihamnsnämnden, kyrkogårdsnämnden, kommunala institutioner i Bromma och Brännkyrka före inkorporeringen, livsmedelsnämnden och andra kristidsorganisationer samt Stockholms stads befattningshavares familjepensionskassa. Bevarade societets- och skråarkiv äro i stort sett splittrade mellan Riddarholmsdepån samt Nordiska museets arkiv, kungl. biblioteket och Westinska samlingarna i Uppsala universitetsbibliotek.

I stadsarkivet (rådhusdepån) har inrättats en konserveringsverkstad för arkivalier.

Till stadsarkivet hör ett specialbibliotek för stadens historia och topografi samt allmän stads historia (Riddarholmsdepån).

Författningar. Arkivstadga för Stockholm, fastställd av k. mt 26 sept. 1929 (Kf 1929: nr 45). K. stadga ang. vissa offentliga arkiv 8 sept. 1924, med ändr. (tillämplig å bl. a. kyrkoarkiven och OÄ:s arkivalier). K. instruktion för landsarkiven 8 sept. 1924, med ändr. K. kung. 8 sept. 1924 ang. utgallring av arkivalier ur vissa offentliga arkiv samt ang. förvaring av förutvarande statsmyndigheters ävensom upplösta kommittéers m. fl. arkiv. K. kung. 8 sept. 1924 ang. inspektion av vissa offentliga arkiv, med ändr. K. kung. 8 sept. 1924 ang. överlämnande av arkivhandlingar till landsarkiven och med dem jämförliga arkivdepåer, med ändr. Bestämmelser om arkivaleveranser till stadsarkivet, antagna av SF 17 juni 1930. Bestämmelser rörande överlämnande till stadsarkivet av arkivhandlingar från kommunala kommittéer eller tillfälliga beredningar, antagna av arkivnämnden 22 dec. 1931 (Kf 1931: nr 85). Bestämmelser rörande arkivrum för kommunala arkiv, antagna av arkivnämnden 13 maj 1932. Bestämmelser rörande användning av papper och viss skrivmateriel inom Stockholms stads förvaltning 20 febr. 1939 (Kf 1939: nr 2).

Stadsarkivarie (B).

Boëthius, S. B., professor (förordn. t. o. m. ^{81/3} 1946); t. 50 23 30; mottagningstid: 10,30—11,30.

Förste arkivarie (22).

Bolin, E. G.; t. 50 01 08.

Extra förste arkivarie (9,300 kr.).

Staf, N. O. B.; t. 11 20 52.

Andre arkivarier (19).

Staf, N. O. B., tjl. (se ovan), *tf.* **Corin**, C.-F. L.; t. 10 53 99; **Almqvist**, K. A. D.; t. 51 01 45.

Arkn *E. o. amanuenser* (XVIII, XVI).
Corin, C.-F. L., tjl. (se ovan); **Sjöberg**, G. A.
M.

Förste kontorsskrivare (11).

Sjövall, f. Larsson, Märta; t. 50 01 45, 50 22 25.

E. o. biblioteksbiträde (IX).

Pernemo, f. Nilsson, Inez K. E.; t. 10 53 99.

En *extra amanuens* (2,556 kr.), en *extra förste kontorist* (3,360 kr.), ett *e. o. arkiv-*

biträde (VII), ett *extra arkivbiträde* (4,116 kr.), en *e. o. bokbinderska* (III).

Förste expeditionsvakt (8).

Wählberg, K. E. R.

Expeditionsvakt (6)

(nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 7).

Larsson, G. H.

Ett *e. o. expeditionsvaksbiträde* (IV), ett *vaktmästarbiträde* (2,160 kr.).

Stockholms stads museinämnd.

Museinämnden.

Stadsmuseet, Götgatan 1, Sö., Peder Myndes Backe 6, Sö.; tel.: se nedan.

Stadsfullmäktige beslöt den 23 sept. 1940 att inrätta *Stockholms stads museinämnd*, som trädde i verksamhet den 1 jan. 1941 och då övertog den tidigare stadsmuseikommitténs funktioner. (Om denna se kommunalkalendern 1940 och tidigare årg.)

Enligt sin instruktion har museinämnden till uppgift att handhåva förvaltningen av stadsmuseet, att hava överinseende över stadens museiväsen och kulturminnesvård samt att handlägga de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Nämnden består, förutom av ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, av fyra andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. En ledamot och en suppleant skall äga museal sakkunskap. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande.

Riksantikvarien eller den han i sitt ställe förordnar, samt stadsantikvarien äga närvara vid nämndens sammanträden med rätt att deltaga i överläggningarna och därvid framställa förslag samt få sina meningar antecknade i protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads museinämnd, fastställd av ÖÅ 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 58).

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 226,600 kr.; inkomster: driftbudgeten 11,500 kr.

Museinämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

*Ahnlund, N. G., professor.

Övriga ledamöter.

*Ek, V. E., sekreterare, stadsfullm.

Larsson, I. S., förbundsordförande.

Steenberg, K. J. E., folkskolinspektör, stadsfullm.; 2:e vice ordf.

Suppleanter.¹⁾

*Gustavson, A. V. N., målarmästare, stadsfullm.
Lindbom, T. L., fl. d.r., arkivarie.

*Arrhenius Beyer, H. Lilly T., fru.

Lundh-Eriksson, J. A. (Nanna), fru, författarinna, stadsfullm.

Sekreterare.

Stadsantikvarien (se nedan).

Revisorer.

Gemensamma för folkskoledirektionen m. fl. (se sid. 303).

Stadsmuseet.

Utställningslokaler: Götgatan 1, Sö.; ingången till kansli och tjänstelokaler: Peder Myndes backe 6, Sö.; t. 42 32 36, 42 32 37, 42 32 38.

Stadsmuseet har till uppgift att belysa stadens uppkomst och utveckling genom tiderna, invånarnas liv och levnadsvillkor samt styrelsens och de kommunala institutionernas utveckling. Museet handhar också stadens kulturminnesvård genom att verkställa undersöknings- och restaureringsarbeten av arkeologiskt, konst- eller kulturhistoriskt slag i samband med ombyggnads-, rivnings- och grävningsarbeten m. m. ävensom genom att därvid tillvarataga föremål av historiskt värde. Chef för stadsmuseet är stadsantikvarien.

För museet upplåtos år 1931 provisoriska lokaler i det s. k. södra stadshuset, Götgatan 1, som efter successiva reparationer numera helt disponeras av museet. Byggnadens södra flygel inrymmer kansli- och tjänstelokaler, lokaler för bildarkivet, konserverings- och fotografiateljér och verkstadslokaler. I norra flygelns bottenvåning har nyligen lokaler inrettas för en permanent utställning, som är avsedd att öppnas våren 1942, medan våningen en trappa upp i denna flygel disponeras för tillfälliga utställningar.

¹⁾ Suppleanterna äro här upptagna i samma ordningsföljd som de ledamöter (inberäknat vice ordföranden), vilkas ersättare de enligt nämndens beslut i första hand skola vara.

MuN

Museet har i sina hittillsvarande, provisoriskt ordnade lokaler sedan år 1935 årligen ordnat tillfälliga utställningar, belysande olika grenar av museets verksamhet och samlingar.

År 1936 träffades avtal med ägaren av fastigheten i kv. Venus om upplåtelse på 25 år av den i denna fastighet befintliga, i så gott som orört skick bevarade källarvåningen från det i mitten på 1300-talet uppförda dominikanerklostret. Sedan medel härtil av stadsfullmäktige beviljats, restaurerades och iordningställdes lokalen. Källaren, som i sitt nuvarande skick utgör ett av de märkligaste medeltida byggnadsminnena i Staden Mellan Broarna, har sedan år 1937 hållits öppen för allmänheten.

Stadsantikvarie (B).

Selling, C. G. A. (förordn. t. o. m. ³¹/s 1943);
mottagningstid: 10—11.

Förste antikvarie (22).

Nordberg, T. K. G. O:son.

Andre antikvarie (19).

Hansson, H. V.

E. o. amanuens (XVIII).

Axel-Nilsson, G.

Konservator (16).

Söderberg, J.

Kontorsskrivare (9).

Sjövall, f. Larsson, Margareta O.

E. o. förste expeditionsvakt (VIII).

Carlsson, A. E.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), en *e. o. hantverkare* (VII), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *extra fotograf* (2,760 kr.), dessutom timavlönad personal.

Styrelsen för Liljevalchs konsthall.

Liljevalchs konsthall.

*Djurgårdsvägen 60, Ö.; expedition: Hol-
ländargatan 3 C.; t. 11 61 91; expeditionss-
tid: 10—16.*

Sedan grosshandlaren C. F. Liljevalch i testa-
mente tillerkänt utredningsmännen i sitt bo be-
fogenhet att bestämma om användningen av
överskottsmedlen, sedan av testator gjorda do-
nationer utgått, förklarade sig utredningsmännen
villiga att använda intill 500,000 kr. för att i
Stockholm få till stånd en byggnad, huvudsak-
ligen avsedd för konstupställningar. Donationen
gjordes under förutsättning, att stadsfullmäktige
till byggnadstomt upplåte ett område i kv.
Fyrkanten (numera kv. Konsthallen) å Djur-
gården. Den 31 mars 1913 upplåte stadsfull-
mäktige tomten i fråga samt uppdrogo åt drätsel-
nämndens första avdelning att med utrednings-
männen träffa avtal om byggnadens förvaltning.
Enligt träffat avtal skall konsthallen förvaltas
av en styrelse, bestående av det antal ledamöter,
som drätselnämnden bestämmer (f. n. sju leda-
möter). Styrelsen utses av drätselnämnden för
en tid av två år i sänder. Av ledamöterna skall
minst en vara konstnär. Styrelsen utser inom
sig ordförande och vice ordförande. Drätsel-
nämndens val av ledamöter ägde rum den 17
dec. 1940 för åren 1941—1942.

Intendenten, som även är styrelsens sek-
reterare, utses av styrelsen inom eller utom
dess krets. Honom åligger att handhava utställ-
ningsbyggnadens skötsel, uppgöra planer för ut-

ställningsverksamhetens ordnande samt för sådant
ändamål underhandla med såväl in- som ut-
ländska konstnärer och i övrigt med uppmärk-
samhet följa den konstnärliga utvecklingen. Han
har därjämte bl. a. att medverka vid utställ-
ningars anordnande.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 63,212
kr.; inkomster: driftbudgeten 71,479 kr.

Styrelse.

*H. K. H. Prins Eugen, ordf.; *Branting, f. Lind,
Rina E., fru; *Johanson-Thor, T. E. N., konst-
när, professor; *Johnsson, I. V., skulptör;
*Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm.,
vice ordf.; *Laurin, T. O., direktör; *Pauli,
I. Hj. E., lektor.

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 86).

Liljevalchs konsthall.

Intendent (A).

Wählin, H. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₀ 1942).

En *kontorsskrivare* (9) (vakant), ett *första
kontorsbiträde* (7) (vakant), en *förste expe-
ditionsvakt* (8), en *expeditionsvakt* (6), en
e. o. *expeditionsvakt* (VI) (vakant).

Rådet till skydd för Stockholms skönhet.

Skönhetsrådet.

*Konstakademien, Fredsgatan 12, C.;
t. 1096 35 (jfr nedan, sekreteraren).*

*Expeditionstid (med undantag för sommarmånaderna): vardagar utom lördagar
15—16.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 18 mars 1918 att tillsätta ett »naturskydds- och konstråd». Detta antog år 1919 namnet *Rådet till skydd för Stockholms skönhet*. Den 29 okt. 1928 antogo stadsfullmäktige ett reglemente för rådet, vilket trädde i kraft den 1 jan. 1929.

Rådet har till uppgift att i frågor, som beröra Stockholms stads offentliga konstverk, konstnärligt eller kulturhistoriskt värdefulla stadsbilder eller stadens och dess omgivningars övriga skönhets- och naturvärden, vara rådgivare åt stadens olika myndigheter, kommittéer, delegationer och utskott och att i sådan egenskap på anmodan avgiva yttranden i dylika frågor. Rådet må jämväl utan anmodan till stadens olika myndigheter avgiva de förslag och framställningar, som rådet kan finna påkallade. Det äger påräkna erforderliga upplysningar samt biträde i övrigt från vederbörande stadsmyndigheter.

Rådet har under en följd av år ombesörjt kulturhistoriska undersökningar vid grävningsarbeten inom stadens område samt uppmätning och undersökning av sådana byggnader av kulturhistoriskt värde, som tid efter annan rivits, och har därvid även i väntan på upprättandet av ett stadsmuseum i samråd med fastighetskontorets husbyggnadsavdelning tillvaratagit sådana föremål, som kunde vara av intresse för det blivande stads-museet. Rådets sekreterare står även å rådets vägnar stadens myndigheter till tjänst såsom expert vid restaurerings- och reparationsarbeten å stadens kulturhistoriska byggnader. Sedan Stockholms stadsmuseum upprättats 1931 har detta övertagit rådets insamlings- och undersöknings-verksamhet, medan sekreteraren fortfarande utövar sin verksamhet som rådgivare vid restaurering av stadens byggnader. En gränsreglering har verkställts mellan skönhetsrådet och stadsmuseet, enligt vilken »skönhetsrådets verksamhet skall

vara rådgivande, medan museet har att utöva museal verksamhet genom att omhändertaga det som på grund av utvecklingen måste försvinna ur stadens levande liv». (Utl. 1931: nr 30.)

Rådet består av tolv ledamöter, av vilka elva utses av stadsfullmäktige och en av de sålunda utsedda ledamöterna. Av de ledamöter, som utses av stadsfullmäktige, böra minst åtta vara särskilt sakkunniga inom rådets olika verksamhetsgrenar. Av dessa skola två vara representanter för kungl. akademien för de fria konsterna, därav en målare och en bildhuggare, samt de övriga sex representanter för en var av följande sex institutioner, nämligen kungl. vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien, kungl. byggnadsstyrelsen, kungl. vetenskapsakademiens naturskyddskommitté, Svenska arkitektföreningen, samfundet S:t Eriks styrelse och Svenska naturskyddsföreningens styrelse. Senast sex veckor före val av ledamot, som i rådet skall representera någon av nämnda institutioner, skall stadskollegiet anmoda ifrågavarande institution att för varje representant avgiva förslag å minst två personer, lämpliga att vara ledamöter i rådet. Avgivas sådana förslag, hava stadsfullmäktige att välja bland de föreslagna personerna på sådant sätt, att samtliga föreslagningsgivande institutioner bliva representerade i rådet i enlighet med vad ovan sagts. Uraktlåter institution att avgiva dylikt förslag, välja stadsfullmäktige person med framtående sakkunskap inom ifrågavarande institutions verksamhetsområde.

Skönhetsrådets ledamöter utses för två år i sänder. Rådet utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig ordförande och vice ordförande. Rådets sekreterare, som även har till uppgift att bereda och föredraga å rådets prövning ankommande ärenden, äger, även om han icke är medlem av rådet, att vid rådets sammanträden deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

Rådets räkenskaper, vilka föras av stadens kammarkontor, granskas av för stadskollegiet m. fl. gemensamma revisorer.

Reglemente. Reglemente för rådet till skydd för Stockholms skönhet, antaget av SF 29 okt. 1928, med ändr. 17 nov. 1941.

Stat år 1942. Utgifter: driftbudgeten 6,000 kr.

Skönhetsrådets ledamöter.*Ordförande.*

*Gahn, W. B., arkitekt (repr. för Svenska arkitektföreningen).

Vice ordförande.

Ek, V. E., sekreterare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Eldh, C. J., professor, bildhuggare (repr. för Akademien för de fria konsterna).

Olsson, A. V. M., professor, arkitekt (repr. för Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien) (se nedan).

*Rosenborg, O. E., skriftställare, verkst. direktör, kassaförvaltare.

*Selander, N. S. E., författare (repr. för Svenska naturskyddsföreningens styrelse).

Sköld, O. J. A. J., professor, konstnär (repr. för Akademien för de fria konsterna).

*Ström, O. F., skriftställare, stadsfullm:s ordf.

Wallin, S., intendent (repr. för samfundet S:t Eriks styrelse).

*Ahlberg, C. A. H., arkitekt (repr. för k. byggnadsstyrelsen).

Fries, C. S. A., fil. d.r., intendent (repr. för k. vetenskapsakademiens naturskyddskommitté).

*Steenberg, K. J. E., folkskolinspektör, stadsfullm:s 2:e vice ordf. (utsedd av övriga ledamöter).

Sekreterare

(4,000 kr. utan rörligt tillägg).

Olsson, A. V. M., professor (se ovan); Alberget 5, Djurgården, Ö.; t. 60 51 99.

E. o. kontorsbiträde (V).

Lundberg, Carine H.

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 86).

Viktigare kommunala kommittéer och delegationer,

tillsatta av stadsfullmäktige eller stadskollegiet.¹⁾

Levnadskostnadsdelegerade.

Stadskollegiet beslöt den 16 mars 1922 tillsätta tre (numera två) delegerade för att granska de primäruppgifter, som från Stockholms stad lämnas till socialstyrelsen i och för uträk-
nande av levnadskostnadsindex. Kollegiets val av delegerade ägde rum samma dag.

Delegerade.

Falk, H. A., handlande; Johansson, J. I. Vitalis, direktör.

Stadshusdelegerade.

Sedan stadsfullmäktige den 1 april 1925 medgivit fastighetsnämnden att i enlighet med av stadskollegiet föreslagna grunder och efter samråd med kollegiet disponera den behållna inkomsten av stadshusets visning till fortsatt konstnärlig utsmyckning av stadshuset och liknande ändamål, beslöt stadskollegiet den 9 april 1925 att utse fem delegerade, med uppgift att jämte delegerade från fastighetsnämnden förbereda och avgiva förslag till användning av härför tillgängliga medel. Delegerade hava därjämte att till stadskollegiet avgiva ytt-
rande beträffande till stadshuset hembjudna gåvor.

Enligt bestämmelserna för hovintendenten Axel Melanders donation till förmån för stadshuset, vilken av stadsfullmäktige mottogs den 20 juni 1921, hava stadshusdelegerade vidare att besluta om dispositionen av arkastningen av ifrågavarande, för stadshusets prydnad med konstverk avsedda donation. Donationsfondens kapital uppgick den 31 dec. 1941 till 335,967: 31 kr., varav 324,475: 65 kr. t. v. inestå i bank för livräntetagens räkning.

Stadskollegiets val av delegerade ägde rum den 9 april 1925 (fyllnadsval den 22 sept. 1927, 16 april 1931, 16 jan. 1936 samt 20 okt. 1938). Fastighetsnämnden utsåg den 17 april 1925 för sin del tvänne delegerade.

Delegerade.

Hernlund, C. A. V., överdirektör, stadsfullm.: 1:e vice ordf., Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm., Ström, O. F., skriftställare, stadsfullm.: ordf., ordf., Östberg, R., arkitekt (utsedda av stadskollegiet); Sandberg, H. K. A., borgarråd, stadsfullm., vice ordf., Åkerlindh, J. G., direktör (utsedda av fastighetsnämnden).

Sekreterare och föredragande.

Nordgren, A. G., stadshusintendent (se sid. 163).

Understödskommittén.

Vid den utredning, som föregick den år 1931 beslutade omorganisationen av fattigvårdsförvaltningen, uppkom fråga om utredning jämväl av formerna för hjälpverksamheten, särskilt med hänsyn till att fattigvårdens hjälpverksamhet alltmera toges i anspråk för meddelande av hjälp till arbetslösa. Den under åren 1931—1932 starkt ökande arbetslösheten gjorde sedermera behovet av en dylik utredning särskilt trängande. Med anledning härav ävensom i anslutning till en i stadsfullmäktige väckt motion (M:n nr 40 för 1931) beslöt stadskollegiet den 19 maj 1932 tillsätta en kommitté och utsåg den 26 maj 1932 fem ledamöter i kommittén. Jämlikt beslut av stadskollegiet den 24 nov. 1932 har kommittén sedermera utökats med två av arbetslöshetskommittén utsedda ledamöter. Förslag till omorganisering av hjälpverksamheten för arbetslösa avgavs av kommittén den 16 jan. 1933, och efter stadskollegiets tillstyrkande den 19 jan. 1933 (Utl. nr 29) fattade stadsfullmäktige beslut den 23 jan. 1933 (se sid. 258). Den 14 febr. 1935 utsåg stadskollegiet ytterligare två ledamöter i kommittén, som samtidigt fick uppdrag att ut-

¹⁾ Enligt stadsfullmäktiges beslut den 2 dec. 1935 skola räkenskaperna för av stadsfullmäktige eller stadskollegiet tillsatta kommittéer och beredningar, i den mån dessas kostnader bestridas av medel å stadskollegiets eller drätselnämndens stater, granskas av de för stadskollegiets, drätselnämndens m. fl. myndigheters räkenskaper och förvaltning utsedda revisorerna (se sid. 86).

reda bl. a. understödstagarnas bostadsförhållanden samt förekomsten av sjukdomstillstånd och övriga orsaker till hjälpbehov samt att föreslå åtgärder. Under åren 1937—1939 ha undersökningar rörande understödstagarnas sjukdomstillstånd utförts och ett preliminärt betänkande avgavs till kommittén i jan. 1940. Efter år 1940 har kommitténs arbete vilat i avvaktan på resultatet av utredningsarbeten rörande socialvården.

Sedan en av de av arbetslöshetskommittén utsedda ledamöterna avsat sig uppdraget, beslöt stadskollegiet den 19 jan. 1939 att i dennes ställe utse en ledamot.

Ledamöter.

Hallström, K. L. F., tjänsteman, Hedelius, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm., Karlsson, Wictor E., borgarråd, stadsfullm., ordf., Rülcker, E. R. A. O., stadsdistriktsläkare, Stenberg, S. O., docent, överläkare, Thél, f. Roth, Elisif, fru, stadsfullm., Wikander, R., direktör, en vakant (utsedda av stadskollegiet); Ljung, A. J. H., metallarbetare, stadsfullm. (utsedd av arbetslöshetskommittén).

Sekreterare.

Berggren, A. M., byråchef.

Handbokskommittén.

Stadsfullmäktige beslöt den 18 maj 1936, dels att en serie monografier, utgiven av Stockholms kommunalförvaltning, skulle uppläggas i huvudsaklig överensstämmelse med ett i Utl. 191 för 1936 framlagt förslag, dels att uppdraga åt stadskollegiet att ombesörja utgivandet av en historik över stadsfullmäktigeinstitutionen och dess föregångare samt ett mindre uppslagsverk över Stockholms stad av i dag såsom de båda första banden i denna serie.

Med anledning härav beslöt stadskollegiet den 28 maj 1936 att utse en redaktionskommitté för utgivande av ifrågakommande handbokserie. Val av ledamöter i denna kommitté skedde samma dag.

Under år 1941 har genom Norstedt & Söners förlag i serien utgivits en av docenten W. William-Olsson utförd ekonomisk-geografisk undersökning rörande Stockholms framtida utveckling. Kommittén har även med förslaget träffat avtal om utgivande av ett av professor Bertil Boëthius författat arbete Magistraten och borgerskapet 1719—1815.

För serien planeras bl. a. verk om Stockholms bebyggelse i äldre tid och i nutiden och om Stockholms folkminnen. — Fristående utgavs till stadsfullmäktiges 75-årsjubileum i april 1938 ett porträttgalleri över stadsfullmäktige.

Ledamöter.

Ahlbin, G. H. G., redaktör, stadsfullm.; Ahnlund, N. G., professor; Boëthius, S. B., professor, stadsarkivarie; Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Ström, O. F., skriftställare, stadsfullm:s ordf.; Wahlund, S. G. W., professor, direktör för statistiska kontoret.

Sekreterare.

Garpe, D. A. J., sekreterare (se sid. 88).

Teaterdelegerade.

Sedan stadsfullmäktige i 1938 års stat upptagit ett anslag på högst 100,000 kr. att av stadskollegiet användas för understödjande av enskilda teatrar i Stockholm (jfr Utl. nr 404 B för 1937, sid. 3121—28), beslöt stadskollegiet den 10 mars 1938 att tillsätta fyra delegerade för beredning av ärenden rörande sådana understöd.

Delegerade skola från bidragssökande teatrar införskaffa alla erforderliga upplysningar rörande den ekonomiska ställningen, verksamhetens art och omfattning, personalens arbetsvillkor m. m. samt till kollegiet avgiva förslag beträffande såväl de särskilda bidragsbeloppen som det för påföljande år behövliga anslaget. Inom ramen av de medel, som stadsfullmäktige anvisat ankommer det därefter på stadskollegiet att bestämma fördelningen och storleken av de till olika teatrar ifrågakommande bidragen samt villkoren för dessas utgående. (Om de allmänna grunderna härför se ovannämnda utlåtande, sid. 3126.)

Av det för år 1941 anvisade anslaget å 60,000 kr. har stadskollegiet beviljat bidrag med 16,000 kr. till Oscarsteatern för vårsäsongen 1941, 18,000 kr. till Vasateatern, 10,000 kr. till Nya Teatern och 7,000 kr. till Skansen-teatern samt, efter delegerades prövning, högst 2,500 kr. till Svenska dramatikers studio och högst 1,500 kr. till barnteatern i Medborgarhuset. I 1942 års stat är anslaget upptaget med oförändrat belopp av 60,000 kr.

Ledamöter.

Ahlbin, G. H. G., redaktör, stadsfullm.; Höglund, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm.; Larsson, Oscar E., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Ström, O. F., skriftställare, stadsfullm:s ordf.

Apotekskommittén.

För fullföljande av vissa på föranstaltande av stadens sjukhusförvaltning verkställda förberedande undersökningar rörande anordnande av ett kommunalt apotek i Stockholm ävensom i anledning av en i stadsfullmäktige i denna fråga väckt motion (M:n nr 28 för 1932), beslöt stadskollegiet den 9 febr. 1933 tillsätta en kom-

Kommitté av sju personer för utredning av berörda spörsmål. Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum samma dag.

Ledamöter.

Ahlström, E. A., försäljningschef, vice ordf.; **Cedergren**, J. A. E., apotekare, sekr.; **Hansson**, N. H., sjukhusdirektör; **Högberg**, A. G., f. d. intendent; **Johansson**, Erik G., förbundskassör, stadsfullm., ordf.; **Johansson-Visborg**, Anna S., fru, stadsfullm.; **Larsson**, K., apoteksvärderingsman.

Kommunala omorganisationskommittén.

Kommunala omorganisationskommittén, rörande vars uppdrag och sammansättning hänvisas till 1941 års kommunalkalender, avgav sitt betänkande den 14 okt. 1941 (Bih. nr 5 A—E för år 1941) och hade därmed slutfört sitt uppdrag.

Hotellkommittén.

Med anledning av en av herr Fredrik Ström väckt motion (M:n nr 34 för 1937) angående åtgärder för tillgodoseende av behovet av hotell i Stockholm beslöt stadskollegiet den 13 okt. 1938 att utse en kommitté på sju personer för att närmare utreda frågan. Kommittén beräknar avgiva slutbetänkande under första hälften av år 1942.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 13 okt. 1938.

Ledamöter.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm., vice ordf.; **Ekstam**, C. A. F., direktör; **Folcker**, J. F., direktör; **Johannesson**, E. G. V., försäljare, stadsfullm.; **Johansson**, Erik G., förbundskassör, stadsfullm., ordf.; **Sjwall**, W., direktör; **Ström**, f. Hånes, Hildegard A., fru, stadsfullm.

Sekreterare.

Berglund, H. J., finanssekreterare (se sid. 88).

Hemhjäpskommittén.

Hemhjäpskommittén, rörande vars uppdrag och sammansättning hänvisas till 1941 års kommunalkalender, avgav sitt betänkande den 10 april 1941 (Bih. nr 12 för år 1941). Kommittén hade därmed fullgjort sitt uppdrag.

Stockholms poliskommitté 1940.

Stockholms poliskommitté, rörande vars uppdrag och sammansättning hänvisas till 1941 års kommunalkalender, avgav sitt betänkande den 23 okt. 1941 (Bih. nr 65 för år 1941), och hade därmed slutfört sitt uppdrag.

Kommittén för socialvårdens centralisering.

Sedan den kommunala omorganisationskommittén (jfr ovan) den 8 januari 1941 till stadskollegiet överlämnat ett betänkande angående Stockholms stads sociala förvaltning, avgivet av professor S. G. W. Wahlund, tillsattes av stadskollegiet den 6 februari 1941 en kommitté för att närmare utreda frågan om socialvårdens centralisering. Medan i omorganisationskommitténs betänkande vissa allmänna riktlinjer angivits för en rationell organisation av socialvården, har den ny tillsatta kommittén i uppdrag att utarbeta konkreta förslag till en centralisering av socialvården i Stockholm samt det författningsmässiga genomförandet härav.

För fullföljande av sitt uppdrag har kommittén uppdelat sig på tvänne utskott, ett första, med uppdrag att utreda de rättsliga förutsättningarna för en centralisering av socialvården ävensom frågan om vårdformerna, samt ett andra, angående den sociala förvaltningsapparatusens samordnande och rationalisering ur organisatorisk synpunkt.

Ledamöter.

Helin, M. S., direktör; **Höjer**, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm.; **Karlsson**, Wictor E., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Löfving**, K. B. E., barnavårdsdirektör; **Théel**, f. Roth, Elisif, fru, stadsfullm.; **Wahlbärj**, J., annonschef, stadsfullm., vice ordf.; **Wahlund**, S. G. W., professor, direktör för statistiska kontoret; **Wangson**, O. R., fattigvårdsdirektör.

Sekreterare.

Mehr, H. J. L., sekreterare (sid 88).

Första utskottet.

Karlsson, Wictor E., ordf.; **Löfving**, K. B. E.; **Théel**, f. Roth, Elisif; **Wahlund**, S. G. W.

Sekreterare.

Mehr, H. J. L. (se ovan).

Andra utskottet.

Helin, M. S.; **Höjer**, f. Dahl, T. Signe E.; **Wahlbärj**, J., ordf.; **Wangson**, O. R.

Sekreterare.

Edwall, N. G. F., notarie hos fattigvårdsnämnden (sid. 249).

Byggnadsgranskningskommittén.

Den 17 mars 1941 beslöt stadsfullmäktige uppdraga åt stadskollegiet att tillsätta en kommitté, bestående av finansborgarrådet såsom ordförande samt fyra för tiden intill utgången av år 1941 valda ledamöter, i och för granskning

och överarbetning i besparingssyfte av stadens aktuella byggnadsprojekt. Stadskollegiet utsåg den 27 mars 1941 fyra ledamöter i kommittén.

Av borgarrådsberedningens yttrande inför stadskollegiets behandling av frågan framgår, att denna centrala teknisk-ekonomiska granskning av stadens planerade byggnadsföretag har till syfte att söka åvägabringa en jämn standard med avseende på likartade företag inom olika förvaltningsgrenar samt en ekonomiskt förmånlig standardisering beträffande såväl i företagen ingående byggnadselement som utrustningen i övrigt. I samband härmed avses även att till prövning upptaga frågor rörande förbilligande överhuvud taget genom omarbetande av byggnadsplaner, inskränkning av lokalutrymmen o. s. v. samt uppskjutande av nu icke oundgängligen nödvändiga anordningar, i den mån detta kan ske, utan att den planerade användningen av lokalerna därigenom äventyras.

Kommitténs ledamöter äro utsedda bland byggnadstekniskt och ekonomiskt sakkunniga personer.

Ledamöter.

Höglund, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Jonson, B. G.**, arkitekt; **Nordström, A.**, byggnadsingenjör; **Olsson, I. S.**, förbundssekreterare; **Wallander, S. A.**, arkitekt.

Sekreterare.

Dahlberg, L. A., fastighetsdirektör (sid. 156).

Expertdelegation för översyn av revisionskontorets organisation.

Stadskollegiet uppdrog den 16 januari 1941 åt finansborgarrådet att med biträde av revisionsutskottets ordförande samt tvänne ytterligare experter, varav den ene skulle vara förtrogen med kommunal förvaltning, den andre med industriell revision och organisation, företaga en översyn av revisionskontorets organisation och arbetsmetoder i syfte att nedbringa dess kostnader. Experterna skulle enligt stadskollegiets direktiv inrikta sina undersökningar på bl. a. prövning av arbetsmetoderna och granskningsarbetets omfattning. Delegationens arbete beräknas vara avslutat under första halvåret 1942.

Sakkunniga.

von Heland, H. C. S., tf. drätselkamrerare; **Olson, E. Hj.**, yrkesrevisor; **Simonson, S. A.**, ombudsman, stadsfullm.

Centralkommissionen för Stockholms sjukhusbyggen.

Se under Sjukhusdirektionen sid. 113.

Sjömanshemskommittén.

Kommittéer

Sedan stadsfullmäktiges ordförande Fredrik Ström i en motion den 27 jan. 1941 (M:n nr 3 för år 1941) hemställt om uppdrag åt stadskollegiet att framlägga förslag till förbättring av de sociala förhållandena för sjömännen i Stockholm, beslöt stadskollegiet den 20 november 1941 med anledning härav att utse en kommitté att utreda möjligheterna för stadens medverkan vid ordnandet av sjömanshemsverksamheten på sådant sätt att samarbete kunde åstadkommas beträffande sjömansvården i Stockholm.

Ledamöter.

Göransson, J. H., f. d. byråchef; **Hassler, N. H. A.**, professor, stadsfullm., vice ordf.; **Karlsson, Wictor E.**, borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Lindberg, C. A. E.**, ombudsman; **Malmberg, P. B.**, sjökaptän; **Meyer, T.**, sjökaptän.

Ladugårdsgårdesdelegerade.

Sedan Djurgårdskommissionen i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 september 1941 anhållit om återupptagande av vissa tidigare förda förhandlingar angående stadsplan för vissa delar av Ladugårdsgärdet m. m., beslöt stadsfullmäktige den 2 februari 1942 (jfr Utl. 1942: nr 14) uppdraga åt stadskollegiet att utse stadens representanter vid de avsedda förhandlingarna. Stadskollegiet beslöt den 12 februari 1942 att för ändamålet utse en delegation av sju personer. Val av delegerade skedde samma dag.

Delegerade.

Ahlén, Anders E., civilingenjör, stadskollegiets vice ordf.; **Eriksson, Bertil K. J.**, ombudsman, stadskollegiets ordf.; **Larsson, Oscar E.**, borgarråd, stadsfullm.; **Larsson, Yngve G. R.**, borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Mårtens, G. H. M.**, direktör, stadsfullm.; **Samuelson, P. O.**, organisationschef, stadsfullm.; **Sandberg, H. K. A.**, borgarråd, stadsfullm.

Fågelskyddsrådet.

Den 2 februari 1942 beslöt stadsfullmäktige bemyndiga gatunämnden att tillkalla högst tre sakkunniga att biträda nämnden i frågor angående fågelvården i Stockholm. Gatunämndens val av sakkunniga ägde rum den 18 februari 1942.

Sakkunniga.

Fries, C. S. A., fl. d.r., intendent, ordf.; **Notini, C.-G.**, fl. lic.; **Wibeck, J. E.**, docent, f. d. jägmästare.

Föredragande.

Blom, H. E. M., stadsträdgårdsmästare (se sid. 189).

Kommittéer

Delegerade för kostnadsfria upplåtelser av vissa stadens lokaler.

Den 26 februari 1942 beslöt stadskollegiet att utse en särskild delegation att å stadskollegiets vägnar pröva och avgöra frågor rörande kostnadsfria upplåtelser av samlingslokaler i under stadens förvaltning stående, för sådant ändamål avsedda byggnader. Det förutsattes, att delegationen i början av varje år skulle till stadskollegiet lämna redogörelse för under näst-föregående år beslutade sådana upplåtelser. Till medlemmar av delegationen hava utsetts stadsfullmäktiges presidium och stadskollegiets ordförande.

Delegerade.

Eriksson, Bertil K. J., ombudsman, stadskollegiets ordf.; **Hernlund**, C. A. V., överdirektör, stadsfullm:s 1:e vice ordf.; **Steenberg**, K. J. E., folkskolinspektör, stadsfullm:s 2:e vice ordf.; **Ström**, O. F., skriftställare, stadsfullm:s ordf.

Stadens hjälpkommitté för Finlands och Norges barn.

Vid sammanträde den 2 februari 1942 (Utl. nr 40) beslöt stadsfullmäktige lämna visst stöd

åt hjälpbehövande norska och finska personer, företrädesvis barn. I fråga om hjälpen till Norges barn bestämdes inga särskilda riktlinjer. Beträffande de finska barnen skulle staden åtaga sig att bekosta och driva vissa genomgångs- och uppsamlingshem i Stockholm. Dessutom skulle vissa sjukhus- och konvalescenthemsplatser ställas till förfogande för vård av sjuka och klena barn. Ytterligare beslöts, att hjälpen skulle kunna utsträckas att gälla barn även från andra krigshärjade länder, exempelvis Belgien och Frankrike.

En särskild kommitté skulle utses av stadskollegiet att handhava ledningen av verksamheten liksom fördelningen och kontrollen av de medel, som komme att ställas till förfogande. Kollegiet har den 5 februari 1942 valt ledamöter i kommittén.

Ledamöter.

Ahlbin, G. H. G., redaktör, stadsfullm.; **Karlsson**, Victor E., borgarråd, stadsfullm.; **Ström**, O. F., skriftställare, stadsfullm:s ordf., ordf.

Sekreterare.

von Heland, H. C. S., tf. drätselkamrerare (se sid. 101).

Institutioner för samverkan mellan Stockholms stad och närliggande kommuner.

Styrelsen för bron Värtan—Lidingö.

(Lidingöbrostyrelsen.)

Postadress: postbox 4012, Stockholm 4 (postgirokonto nr 1748); t. 62 54 51; broförvaltningens verkst. ledamot (se nedan) t. 42 64 08, 65 08 80; expeditionstid: 10,30—12.

Lidingöbron har uppförts jämlit ett år 1916 mellan Stockholms stadsfullmäktige och dåv. Lidingö köpings kommunalfullmäktige ingåendet avtal. Broanläggningen är anordnad såsom ett särskilt, från vardera kommunens förvaltning i övrigt skilt ekonomiskt företag.

Kostnaderna för broanläggningen, vilka hava uppgått till ca 10,9 milj. kr., hava bestritts med av Stockholms stad upplånade medel. Till amortering och förräntning av dessa lånemedel skola i första hand användas den del av broanläggningens inkomster, som ej erfordras för brons underhåll och drift. Ansvaret för lånemedlens amortering och förräntning, i den mån broinkomsterna ej räcka till, är lika fördelat mellan båda parterna upp till ett belopp av 4,5 milj. kr., under det att ansvaret för amortering och förräntning av överskjutande lånebelopp åvilar endast Lidingö.¹⁾ Till amorteringen av sistnämnda lånebelopp hava vissa större markägare å Lidingö förbundit sig att bidraga med en avgift av 4 % av köpeskillingen vid gjorda försäljningar²⁾ (under 30 år från brons öppnande), dock högst 5 milj. kr. Bron invigdes den 20 maj 1925.

Broanläggningens drift är anförtrödd åt en brostyrelse, bestående av en ordförande, utsedd av k. m:t, samt tolv ledamöter, valda för fyra år, hälften av Stockholms stadsfullmäktige och hälften av Lidingö stadsfullmäktige. Från vardera kommunen utses fyra suppleanter. Borgarrådet för drätselärenden i Stockholms stadskollegium äger närvara vid styrelsens sammanträden.

¹⁾ I Stockholms stads stat för år 1942 har för täckande av stadens andel i beräknat underskott å Lidingöbrons drift upptagits ett belopp av 100,000 kr.

²⁾ Markägareavgifterna uppgingo år 1941 till 10,694:32 kr.

Den omedelbara verkställigheten av brostyrelsens beslut och det närmaste inscendet över anläggningens drift utövas av en särskild broförvaltning, bestående av en ordförande och en representant för vardera kommunen.

Brostyrelsens förvaltning och räkenskaper granskas årligen av två revisorer, av vilka vardera kommunen senast i december månad utser en jämte suppleant för denne att vara revisor under det därpå följande året.

Senaste val till styrelsen (för åren 1941—1944) förrättades av Stockholms stadsfullmäktige den 2 dec. 1940 och av Lidingö stadsfullmäktige den 16 dec. 1940. Stockholms stadsfullmäktiges senaste val av revisor ägde rum den 1 dec. 1941.

Författningar. Avtal mellan Stockholms stad och Lidingö [köping] om utförande av en broanläggning över Lilla Värtan mellan Ropsten och Lidingön samt om dess förvaltning, godkänt av Stockholms stadsfullmäktige 16 okt. och av Lidingö kommunalfullmäktige 6 nov. 1916, med tillägg och ändr. 15 (3) okt. 1917, 17 (20) okt. 1921, 30 juni (22 sept.) 1924, 19 okt. (21 sept.) 1925, 25 april 1927 (20 dec. 1926 och 28 mars 1927), 6 dec. (25 okt.) 1937 och 26 (22) febr. 1938. Instruktion för Lidingöbroförvaltningen, antagen av Lidingöbrostyrelsen 16 mars 1926, med tillägg 30 mars 1928. Instruktioner för viss personal vid Lidingöbron, fastställda av Lidingöbroförvaltningen 22 mars och 6 maj 1926. Taxa för trafik över och genom Lidingöbron (för tiden intill utgången av år 1943), fastställd av k. m:t 30 jan. 1925 och 16 dec. 1938, med ändr. 24 sept. och 15 dec. 1925, 24 maj och 1 nov. 1929 samt 26 sept. 1934. Föreskrifter rörande trafiken å Lidingöbron, ÖA:s och länsstyrelsens i Stockholms län kung. 18 april 1931.

Ordförande

(utsedd av k. m:t).

Malm, C. G. O., f. d. generaldirektör.

Av Stockholms stadsfullmäktige utsedda ledamöter.

Andersson, J. Eric, spårvägsman; Aronsson, G. A., avdelningschef; Larsson, L. J., sjökapten; Laurell, C.-A., kapten; Sundin, T. W., tullpackhusarbetare, stadsfullm.; Vinberg, S. W., hamndirektör.

**Sam-
ver-
kan
med
grann-
kom-
muner**

Suppleanter: **Björkman**, N. G., överstelöjtnant;
Håkansson, E. A. F., spårvägsman; **Johansson**,
B. E., ombudsman; **Wallenberg**, G. O., verkst.
direktör, stadsfullm.

*Av Lidingö stadsfullmäktige ut-
sedda ledamöter.*¹⁾

Franzén, R., målare; **Markman**, A. F., förste
sekreterare; **Nilsson**, G., bageriarbetare; **Norlin**,
E., civilingenjör, professor; **Schlyter**, R. O. O.,
dr-ingenjör; **Skärman**, E. H., byggnadschef.

Suppleanter: **Dalén**, G., direktör; **Lindkvist**,
E., ingenjör; **Söderberg**, R., gasverksarbetare;
Wallinder, O., tillsyningsman.

Sekreterare: **Malm**, F., byråchef.

Broförvaltning.

Malm, C. G. O., f. d. generaldirektör, ordf.;
Schlyter, R. O. O., dr-ingenjör, verkst.
led.; **Vinberg**, S. W., hamndirektör.

*Av Stockholms stadsfullmäktige för
granskning av 1942 års räkenskaper
och förvaltning utsedd revisor.*

Twengström, A. J., förste aktuarie, stadsfullm.
Suppleant: **Rhodin**, L. S., elmästare.

*Övrig revisor*¹⁾

(utsedd av Lidingö stadsfullmäktige).

Dahlgren, F., auktoriserad revisor.

Suppleant: **Malmert**, C., kontorist.

¹⁾ Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.